

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

POUL PETERSEN

UDVANDRERLIV I AUSTRALIEN

NYT NORDISK FORLAG — ARNOLD BUSCK
KJØBENHAVN — MCMXXVI

**UDVANDRERLIV
I AUSTRALIEN**

POUL PETERSEN

UDVANDRERLIV I AUSTRALIEN

UDDRAG AF MIN DAGBOG

NYT NORDISK FORLAG (ARNOLD BUSCK)
KJØBENHAVN MCMXXVI

FORORD

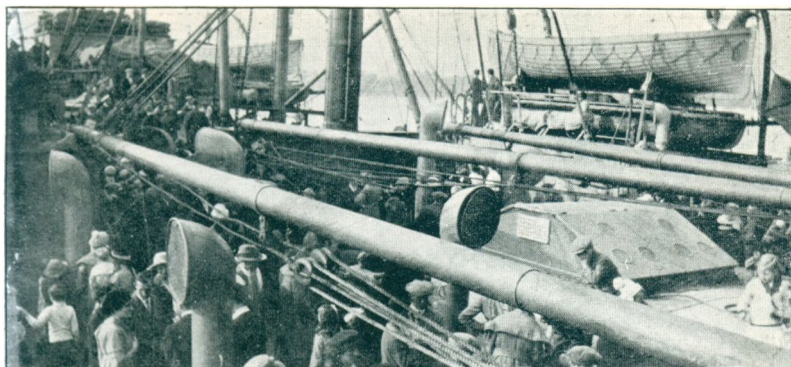
Mon ikke de fleste unge Mænd drømmer om at komme ud i den vide Verden? Mange af Lyst til Eventyr, andre fordi de bedre mener at kunne skabe sig en Levevej i Udlandet, maaske begge Dele i Forening. Man skal rejse, mens man er ung; blot et Aars Tid eller to, saa kan man saa nogenlunde danne sig et Skøn over, hvor man befinder sig bedst, enten hjemme eller i Udlandet. Mange, maaske de fleste, sander det gamle Ord: Øst, Vest, hjemme bedst. Bestemmer man sig til at rejse hjem igen, ja, saa er man saa ung endnu, at man nok kan faa fat i noget hjemme. Den Tid, man har opholdt sig i Udlandet, behøver jo ikke, at være spildt, tvertimod. Man lærer at staa paa egne Ben, og man lærer Sprog. Endvidere har man set og oplevet mange Ting, som altid vil være et Minde for hele Livet.

Denne lille Beretning er skrevet for unge Mænd, der har Lyst til at se sig om. Store Eventyr findes ikke, blot en jævn Skildring af hvordan Livet kan forme sig i Udlandet for en ung Mand, der er rejst ud paa Lykke og Fromme.

POUL PETERSEN.

INDHOLD

I.	Ombord paa Udvandrerdamperen	11
II.	Kapstaden	14
III.	Melbourne	17
IV.	Mit første Job som Farmarbejder	26
V.	Stenbruddet i Lillydale.....	34
VI.	Som arbejdsløs i Melbourne.....	40
VII.	Med Hakke og Skovl	43
VIII.	Paa Frugtfarmen og i Melbourne	47
IX.	Fem Maaneder i the bush	52
X.	Ved Floden	75
XI.	Smører og Kullæmper	90
XII.	Efterskrift	105

1. Udvandrene gaar om Bord i »Berrima« i London.
2. Boksning om Bord, nær Ækvator.
3. Karneval om Bord.

4. Parti fra den botaniske Have i Kap- 5. Villavej i Kapstaden, i Baggrunden
staden. Tafelbjerget.

6. Dam i Melbournes botaniske Have.

I.

OMBORD PAA UDVANDRERDAMPEREN

LANGSOMT gled S/S »Berrima« ned ad Themsen, som var opfyldt af travle Skibe; vi var nu lykkelig og vel ombord paa det store Skib, som skulde føre os til Australien. I 6 Uger havde vi intet at tænke paa, kun nyde den lange Sørejse. Skibet, der var paa godt 11,000 Tons, tilhørte det mægtige »P. and O.« Selskab, det førte kun tredie Klasses Passagerer, ialt henved tusinde britiske Emigranter, mest jævne Folk, som vilde prøve paa at skabe sig bedre Levevilkaar i Australien, end det var dem muligt i England. Min Kammerat, Holger Pilegaard, og jeg havde faaet en rigtig pæn Kahyt omtrent midtskibs, der var Plads til 6 Personer, som alle viste sig at være Danskere, saa vi dannede en lille dansk Koloni. Dagen efter var vi langt ude i den engelske Kanal; Vejret var koldt og blæsende, saa en Mængde af Passagererne var søsyge, navnlig led nogle af Kvinderne forfærdelige Kvaler. Det varede dog ikke mange Dage, før vi naaede mildere Egne, Solen skinnede og Havet var dybblaat. Nu kom der Liv i Folk, om Aftenen samlede de sig paa Agterdækket og fordrev Tiden med Musik og Sang. Gentagne Gange saa vi Land, bl. a. de kanariske Øer, nogle pragtfulde Bjergøer, samt de lavere kapverdiske Øer. Store Stimer af Flyvefisk fo'r i store Buer op af Vandet og forsvandt med et Smæld igen i Havet. De smukke glinsende Springere morede os ogsaa meget, naar de i flotte Spring sprang op over Vandfladen. En Flok Albatrosser fulgte troligt Skibet paa hele Rejsen, store, hvide Fugle med brunlige Vinger, de havde et vældigt Vingefang og fløj meget elegant og majestætisk. Naar der blev kastet Affald ud fra Skibet, slog de med Lynets Hast ned over det, fortærede det og indhentede os snart igen.

Af og til blev der afholdt Baller og Koncerter paa Dækket, de saakaldte Sing-songs, hertil blev udleveret hektograferede Programmer, saa det gik ganske fornemt til. Der var flere gode Kræfter blandt Passagererne, navnlig var der en pragtfuld Bassanger, og Folk klappede som gale, hver Gang hans Basstemme havde runget over Skibet. En gammel Negerkøbmand fra Sct. Croix høstede stærkt Bifald for sine vemodige Negersange. Til Ballerne spillede et godt Orkester, som var sammensat af Passagerer, de var utrættelige til at spille for os.

Den ene Dag gik som den anden, om Morgenen vækkede Hornblæseren os, og i en Fart kom vi ned til det gode Frokostbord. Dagen tilbragte vi paa Dækket med at promenere rundt paa Skibet, læse, spille Kort o. s. v. Middagen var altid god og rigelig, to Retter Mad og Dessert, endvidere fik vi varm Aftensmad, saa vi led ingen Nød, selv om vi alligevel længtes efter den gode danske Mad. Vore danske Medrejsende var flinke Folk, saa vi havde det meget fornøjeligt sammen. Alderspræsidenten var den 70-aarige Hans Søegaard, en storartet gammel Mand. Som 20-aarig ung Mand rejste han til Queensland, den Gang tog det 6 Maaneder pr. Sejlskib. Han havde efterhaanden arbejdet sig op og ejede nu et godt Gartneri i Southport. For første Gang i 50 Aar havde han været en Tur hjemme i Danmark og oplevet Genforeningens straalende Dage. Gamle Søegaard talte stadig godt Dansk trods de 50 Aar i Udlandet og trods det, at han var gift med en engelsk Dame.

En anden af Danskerne hed Elin Andersen, en rigtig Nørrebrogut, der som Fyrbøder havde rejst det meste af Verden rundt. Han fortalte Historier fra sit Sømandsliv og fra det mørke København med et glimrende Humør, og da hans Historieforraad var udtømmeligt, forkortede han mange kedsommelige Timer for os. Hvis vi tillod os at tvivle paa hans Historier sagde han altid: »Hvis det er Løgn, hvad jeg siger, vil jeg ønske min Moder død, og hende holder jeg saa meget af,« saa maatte vi jo tro ham.

Da vi passerede Kap Verde, hændte der en sørgelig Begivenhed. I vor Nabokahyt havde der ligget en syg Mand, som hele Tiden, baade Dag og Nat, havde ligget og stønnet af de frygteligste Smerter. Endelig døde han, om Natten standsede Skibet et Øjeblik, og den døde Mands Lig blev sænket i Havet. Dødsfaldet blev forøvrigt senere opvejet ved to Fødsler.

Hver Søndag blev der afholdt Gudstjenester, baade katolsk og

protestantisk, disse Dage var kedelige, thi de religiøse Englændere holder strengt paa Søndagens Helligholdelse, saa maatte der ikke dances, men kun synges Salmer, de var meget forargede over at høre, at vi Danskere ikke holder Søndagen hellig paa den Maade, og mente at vi maatte være onde Mennesker. Forøvrigt var de kun religiøse den ene Dag om Ugen, de andre Dage kunde de bande, saa det var en Gru.

Meget ofte blev der afholdt Sportskampe, Boksning, Væddeløb o.s.v., det var meget fornøjeligt. Noget før vi naaede Australien, blev der afholdt et stort Karneval, der var mange morsomme Masker, men da det desværre var hundekoldt, var Stemningen lidt mat.

Et Stykke Tid var det smeltende varmt, det var næsten ikke til at aande, saa de fleste bar deres Tæpper op paa Dækket og sov her. Da vi nærmede os Ækvator, blev det derimod køligt, saa en begavet Passager digtede følgende lille Vers:

Limerick.

One of my favourite topics
 Was to talk of the heat in the tropics
 I imagined the warmth would be greater
 Than the heat of Vesuvius Crater
 Now I have made it a rule
 When I want to get cool
 To make a wild rush,
 In spite of the crush,
 To a spot that is near the Equator.

Poet lower rate.

II.

KAPSTADEN

EFTER tre Ugers Sejlads naaede vi Kapstaden. En tidlig Morgen ankrede vi op udenfor Boernes gamle Stad. Det var et herligt Syn, hele Taffelbjergets Fod var dækket af hvide Huse, grønne Marker og Skove. Toppen var indhyllet i Taage, men snart brød Solen frem og afslørede et fortryllende Syn. Det store Table Mountain svarede til sit Navn, var fladt som et Bord. Ved Siden af ragede to Bjergtoppe op, Signal Hill og Lions Head. Snart fik vi Lov til at gaa i Land, det var dejligt efter tre Ugers Sejlads. Havnepladsen var opfyldt af laset klædte Negre, de fleste Arbejdsfolk i Kapstaden er nemlig kulørte. Droskekuskene var ogsaa sorte, vi kom snart op i en af de morsomme tohjulede Vogne, med Negeren tronende højt bag paa. I en vældig Fart gik det op til selve Byen, en smuk og moderne By. Vejret var straalende, herligt Foraarsvejr, Gaderne myldrede af Fodgængere, baade sorte og hvide. Paa Jernbanestationen stod der nogle Steder Opslag: »Only for Europeans«, og Sporvognene var delt i Afdelinger for sorte og hvide, paa den Maade bliver Landets oprindelige Indbyggere behandlet, men de sorte begynder at vaagne, de har Blade og organiserer sig. Sproget var saa godt som udelukkende Engelsk, kun sjældent hørte vi Hollandsk. Nu er alle de sydafrikanske Kolonier samlet i en stor selvstyrende Koloni, Dominion, under engelsk Overhøjhed, Union of South Africa, som der staar paa Frimærkerne, baade paa Engelsk og paa Hollandsk.

Vi spadserede først lidt rundt i Gaderne, brede og moderne med mange store Pragtbygninger, alle Fortovene laa i Skygge under faste Jernmarkiser. Da vi havde set nok paa det og faaet os en kølrig Drik, gik vi ud i den botaniske Have, en vidunderlig Park

med Masser af halvtropiske Planter, Vejret var dejlig lunt, nu havde de jo Forsommer paa denne Side af Ækvator. Tæt ved Haven laa den smukke Parlamentsbygning med Dronning Victorias Statue udenfor. En dejlig lysegrøn Allé af Egetræer førte op til Bygningen. Efter i længere Tid at have spadseret rundt i Haven besluttede vi at gaa en Tur op ad Bjerget, vi kom først gennem et dejligt Villakvarter med smaa Bungalows beliggende i nydelige Haver med mange Palmer. I lang Tid spadserede vi gennem Skove af Ege og Pinier ad banede Veje, men efterhaanden blev Skoven tyndere og tyndere for tilsidst helt at holde op. I Stedet for var der nu Buske af fremmede Arter og mange dejlige Blomster. Terrænet var helt opfyldt af Masser af store forvitrede Klippeblokke, Solen skinnede, og dejlige Sommerfugle flagrede fra Blomst til Blomst. Vi var efterhaanden kommet et godt Stykke op ad Bjergets Side, saa vi havde en vidunderlig Udsigt over By og Vand. Hvor var der herligt, dybt nede laa den hvide By med alle sine grønne Træer ind imellem, den solglitrende Bugt med et Mylder af bittesmaa Skibe og helt i Baggrunden store Bjerge. Det var saa skønt et Syn, som jeg aldrig havde set Mage til, alene det var Rejsen værd. Efter at have nydt dette herlige Skue en Tid gik vi tilbage til Byen, det gik unægtelig betydeligt hurtigere ned ad Bjerget end op ad. Vi fik noget at spise og gjorde forskellige Indkøb, i en af Forretningerne sagde vi noget til hinanden paa Dansk, saa begyndte Købmanden at le og fortalte os, at han forstod hvert Ord, vi sagde, hans Kone var nemlig dansk. Vi blev jo lidt flade, men heldigvis var det kun en ligegyldig Bemærkning, vi kom med, det var jo ikke altid Tilfældet.

Om Aftenen var vi en Tur ude paa en vældig lang Kaj, hvor der baade var Restauration og Dansesal. Vejret var mildt og stille, Byen tog sig dejlig ud med alle de tændte Lys op ad Bjergets Sider. Himlen var fuld af Stjerner, vi saa bl. a. det berømte Sydkors med sine funklende Stjerner. Først sent gik vi tilbage til Skibet.

Næste Morgen kørte vi i Handsome Cab til det store Frugtmarked, her rørte sig et farverigt Liv, Masser af kulørte Folk raabte og skreg, mens de falbød deres Varer. Alle mulige Frugter var her, Bananer, Ananas, Appelsiner, Jordbær o.s.v., det var meget billigt, saa vi købte os en god Forsyning af dejlig Frugt. Jeg smagte her for første Gang friske Ananas, en stor, dejlig

og saftig Frugt. Om Eftermiddagen tog vi med Sporvogn til Badestedet Camps Bay, det var en herlig og lang Tur. Vi kørte gennem Skove og Marker højt oppe ad Bjergets Sider, hvert Øjeblik ny og smukke Udsigter. Vi lagde os i Sandet ved Stranden, i Vandet laa der mange vældige Klippeblokke, som Bølger og Brænding slog mod med øredøvende Brag. Bag os laa det smukke Bjergpanorama med sine 12 Forbjerge, deraf Navnet de tolv Apostle. Senere var vi en Tur i Negerkvarteret, der var en uendelig Bunke skrigende og legende halvnøgne Unger, sladrende Kællinger og drivende Mænd. Der blev raabt mange Bemærkninger efter os hvide, det var sikkert ikke raadeligt at færdes her efter Mørkets Frembrud.

Vi tog saa tilbage til »Berrima« efter at have haft to vidunderlige, uforglemmelige Dage. Hele Natten kom Passagerer om Bord, mange af dem var meget berusede, sang og skraalede af fuld Hals, enkelte var fuldstændig døddrukne, saa de maatte bæres ombord. Først sent blev der Ro paa Skibet.

Næste Morgen var vi allerede langt til Søs, vi var nu færdig med Atlanterhavet, nu kom Turen til det indiske Ocean. Vi passerede en Del af Sydafrikas Kyst, i det Fjerne saa vi Kap det gode Haab. Resten af Rejsen, som varede 3 Uger, var ikke morsom, det blæste, sneede og regnede, vi drev langt Syd for vor egentlige Rute, saa vi var godt glade, da vi endelig naaede Australien.

Den første Havn, vi anløb, var Adelaide, Hovedstaden i Syd-Australien. Det var en stor, smuk og moderne By, med mange dejlige Parker. Vi opholdt os her i 4 Dage, saa vi havde rig Lejlighed til at bese Byen og dens smukke Omegn.

III. MELBOURNE

EFTER et Par Dages Sejlads langs Australiens nøgne Klippe-
kyster naaede vi Melbourne i øsende Regnvejr. Her tog vi
Afsked med Elin og Søgaard samt med forskellige andre
Passagerer og gik i Land. Ferien var forbi, nu kom Arbejdet og
Kampen for det daglige Brød. Det var med Vemod, at vi den
næste Dag saa »Berrima« sejle af Sted, den havde dog været vort
Hjem i 6 Uger, der havde vi haft Husly og Føde, det var forbi, nu
stod vi ene og ukendte i Melbourne og uden altfor mange Penge,
hvad nu?

Det var kedeligt Regnvejr, da vi gik i Land, det var jo ikke sær-
lig opmuntrende. Vi hyrede en Vogn og kørte straks op til det
danske Konsulat i Collinsstreet, her laa der nogle Breve til os, det
livede svært op, selv om Brevene jo var lidt gamle, skrevet faa
Dage efter vor Afrejse fra Danmark. Paa Kontoret var der et Par
venlige danske Damer, de viste os over til den danske Klub, som
laa paa den anden Side af Gaden. Vi blev godt modtaget og blev
straks optaget som »Gæstemedlemmer«. I Restaurationen kunde
vi faa dansk Mad, det var noget, der smagte os ovenpaa den ens-
formige Skibskost. Vi hilste paa forskellige Medlemmer, bl. a. paa
den danske Consul, Mr. Holdenson, en høj, kraftig Mand. Han
var Danskernes Topfigur og hovedrig, var Indehaver af Austra-
liens største Mejeriforretning. For 30 Aar siden forlod han og en
anden ung jysk Husmandskarl, Nielsen, Danmark og rejste til
Australien, de ejede intet, men var dygtige og havde Held med
sig, deres Firma hed »Holdenson & Nielsson«.

En anden af Medlemmerne var den tykke og gemyttlige Greve
Sponneck, han og hans Hustru forestod Klubbens Køkken. Klub-

bens officielle Navn var »Dannebrog«, forøvrigt var kun $\frac{1}{4}$ af Medlemmerne danske, Resten Australiere. Det var en stor, flot Klub med flere Lokaler, hvor der hang pæne danske Billeder, samt et stort Billardværelse. Gæsteværelser havde de desværre ikke, saa vi blev nødt til at leje Værelser ude i Byen. Vi valgte det nærmeste, vi kunde finde, et stort fint Hotel, »The Australian Hotel«, bedre Forstand havde vi jo ikke endnu. Forøvrigt var det en uheldig Tid for os at komme paa, det var lige i Væddeløbsdagene, der betragtes som en Art Nationalfest. Tusindvis af Mennesker strømmer til Byen for at overvære »The Melbourne Cup«.

De følgende Dage besaa vi den store og smukke By, den er Hovedstaden i Staten Victoria, og var paa det Tidspunkt ogsaa Australiens Hovedstad, med ca. 800,000 Indbyggere. Det er en ny By, kun ca. 80 Aar gammel, saa den er glimrende anlagt med fuldstændig lige og brede Gader, som alle skærer hinanden i rette Vinkler. Gaderne var ellers ret bakkede med en livlig Færdsel af Biler, Fodgængere, Drosker og Sporvogne. Navnlig ved 4—5 Tiden, naar Folk kom fra Arbejdet, var det en ren Myretue. Sporvognene var nogle morsomme smaa Tingester, de gik ved Hjælp af elektriske Kabler og havde vældig fart paa. Her kørte man i venstre Side af Gaden. Droskerne var tohjulede som i Kapstaden. Der var mange store flotte Bygninger, Banker og Forretninger, Kirker og Regeringsbygninger. Der bor ikke ret mange Mennesker i selve Byen, de fleste bor i smaa Villaer, Bungalows i Forstæderne, saa Byen har paa den Maade et vældigt Omfang. Man kommer hurtigt til og fra Byen, thi der gaar elektriske Tog til alle Forstæderne. De holder et Øjeblik paa Stationen og farer saa af Sted igen i en vældig fart. Om Søndagen er Melbourne en død By, ingen Forlystelser har aabent, kun ganske faa Mennesker færdes paa Gaderne, og Sporvognene kører kun en Times Tid. Alle er ude i Omegnen og nyder Søndagens Hvile.

Rundt om i Byen fandtes mange Parkanlæg, det fremherskende Træ var Palmen. Navnlig den botaniske Have var vidunderlig, den laa ret højt, med en udmærket Udsigt over Byen og Landet, tæt ved løb Yarrafloden, som paa dette Sted var ret kedelig. I Haven voksede alle mulige Træer og Planter, smukke Damme med dejlige gule, hvide og røde Aakander og Masser af forskellige Svømmefugle, bl. a. sorte Svaner. Endvidere fandtes ogsaa Thehuse og Pavilloner rundt om i Parken. De fleste australske Træer og Bu-

7. Forf., Jack Simpson og Brdr. Carson.
8. »Hulens«, vort Hjem i 5 Maaneder.
9. Skoven ruller ned af to Spænd Heste.

10. Et Kæmpe-Mallétræ.

11. Den sidste Træbunke brændes.

12. Landskab nær Murrayfloden.

ske var repræsenteret her i Haven, Palmer, Bregner, Gummitræer o.s.v. Midt i den stod en stor Hængepil, den stammede fra en Stikling taget fra Napoleons Grav paa St. Helena. Det var en Nydelse at færdes i denne dejlige Have, spadsere rundt i den og se paa det altsammen eller ligge og dase i det bløde Græs. Saadan forestiller jeg mig Paradisets Have. Paa en Klippevæg var indhugget Navnene paa Havens forskellige Direktører, bl. a. en dansk Baron von Müller, som skal have været en berømt Botaniker.

Hver Dag spiste vi til Middag i den danske Klub, blandt andre Danskere traf vi her Hr. Fischmann, Redaktør af det skandinaviske Blad »Norden«. Det udkom hver 14. Dag og var skrevet paa Dansk, Norsk, Svensk og Engelsk. Fischmann gjorde det meste af Arbejdet selv, satte, trykte og forsendte det. Af Medhjælpere havde han Kaptajn Lyng, som for 25 Aar siden havde grundlagt Bladet. Han var et halvt Hundrede Aar gammel, havde været Løjtnant i Danmark og var saa rejst til Australien. Han var nu ansat i et Regeringskontor. Under Krigen meldte han sig som frivillig, blev udnævnt til Kaptajn og deltog i Besættelsen af Tysk Ny Guinea. Han havde skrevet flere Bøger, baade paa Engelsk og Dansk. Han var en rar og jævn Mand med en stærk Kærlighed til Danmark.

Vanmehren var Chef for Annoncerne, han skaffede Bladet en Mængde, hvad der jo var til stor Gavn for det. Han var en morsom Fyr, en udpræget Bohémenatur. Endelig var der Frøken Olga Clausen, hun var ansat paa Konsulatet men hjalp ogsaa lidt til ved Bladet, en elskværdig og hjælpsom Dame.

Vi flyttede nu fra det dyre Hotel hen til et dansk Ægtepar, Hr. og Fru Andersen, som lejede Værelser ud. Det var et ældre Par, Binus og Minus blev de kaldt. For 7—8 Aar siden forlod de Danmark for at prøve Lykken i Australien. De havde begge to tjent paa Herregaarde hjemme, og for deres sammensparede Penge begyndte de en lille Farm i Queensland, det gik ikke, selv om de sled og slæbte med Jydernes Stædighed. For deres sidste Penge rejste de til Melbourne og lejede et to Etages Hus og levede nu af at udleje Værelser. Det var smaat til at begynde med, men efterhaanden fik de flere og flere Værelser i Brug og sad nu godt i det. De var meget sparsommelige og flittige, det var deres Drøm at komme hjem til Danmark og købe en Gaard, thi deres Hjerter hang ved Fædrelandet. Mange Danskere søgte altid hertil, naar de kom til Byen, saa det var lige som en lille dansk Koloni.

Dengang de overtog Ejendommen, den laa i Queenstreet Nr. 300, gjorde de rent i den og fandt en lille Sølv mønt med Fr. VII.s Billede, det betragtede de som et heldigt Varsel.

I Australien bor der ca. 14,000 Skandinaver, deraf Halvdelen Danskere. Det var ikke morsomt for dem og andre Udlændinge i Krigens første Tid, de blev alle betragtet som værende Tyskere, saa den indfødte Befolkning saa skævt til dem, de maatte meget hyppigt møde paa Politikontoret, Øvrigheden holdt nemlig skarpt Øje med Udlændinge. Der fandtes ogsaa en norsk og en svensk Forening, Svenskerne havde en Sømandskirke. Af andre Udlændinge var der mange Kinesere, »Chinamen«, hele Gader var udelukkende befolkede af dem. De var navnlig Indehavere af Vaskerier og Restaurationer. Grækerne havde de fleste Frugt- og Fiskeforretninger.

Vi spadserede en Del rundt i Byen, og om Aftenen var vi af og til bedt ud hos andre Danskere, saa vi havde det jo rart. Vi besøgte forskellige Musæer og Samlinger og om Aftenen undertiden et Biografteater. Alle disse Teatre laa samlet i een Gade, Bourke Street, og alle Bankerne i Collinsstreet, som var Byens Hovedgade. For Enden af denne laa Parlementsbygningen, en pragtfuld Bygning i antik Stil. Ved Siden af laa det store smukke Bibliotek og Musæum. Der fandtes forskellige Mindesmærker og Statuer rundt om i Byen og Parkerne, bl. a. Statuer af Dronning Victoria og Kong Edward VII samt en Mindesøjle for Ottetimersarbejdsdagen. Det australske Folk er nemlig meget demokratisk. Australien er et Forbund af 6 Stater under den engelske Krone. Hver Stat styrer sig selv og har eget Parlament. I Spidsen for hver Stat staar en Guvernør, som repræsenterer Kongen. Endvidere er der et fælles Parlament og Ministerium for samtlige Stater, the federal Government, den øverste Person her er Generalguvernøren. Australiens officielle Navn er »The Commonwealth of Australia«. Flaget er en rød Dug med det britiske Flag »Union Jack« i Hjørnet og seks Stjerner i Dugen. For Tiden er Melbourne Hovedstaden baade i Victoria og The Commonwealth, men nu er de ved at bygge en ny Hovedstad, Canberra, som ligger i New South Wales i et saakaldt »Forbundsdistrikt«. Parlamentet samles endnu i Melbourne, og her ligger ogsaa Generalguvernørens Slot »Government House« i en dejlig Park nær ved den botaniske Have. Australien bestaar iøvrigt af følgende Stater: Western A., South A., Victoria, Queens-

land, New South Wales, Tasmanien, samt et stort fælles Land, The Northern Territory og Dele af Ny Guinea.

I Melbourne fandtes ikke nær saa mange Blade som i København, der er tre Partier, Arbejderne, de Liberale og de Konservative. Bladene var »The Age«, »The Argus« og »The Herald«. Af Ugeblade var der nærmest »The Australasia« og »The Bulletin«. Australierne er meget lokalpatriotiske, de forskellige Stater er ikke saa lidt misundelige paa hverandre. Englænderne holder de ikke meget af, men de er næsten alle enige om at blive staaende i The British Empire, som kan beskytte dem mod andre Magter, d.v.s. mod Japan. Det vigtigste Punkt i Australiens Politik findes i Slagordet »White Australia«, for alt i Verden gælder det om at holde de kulørte udenfor Landet. Det er for saa vidt til Skade for Landet, da der findes uhyre Strækninger af uopdyrket Land, som kun kan blive til noget ved de Farvedes Hjælp. Der findes kun 5½ Million Mennesker i dette Land, som ikke er meget mindre end Europa, og næsten alle er af britisk Afstamning. Langt over Halvdelen bor i Byerne, saa der er Land nok. Regeringen søger da ogsaa at drage Udvandrere til Landet, hver Uge kommer der store Skibe med engelske Emigranter om Bord. Arbejderne i Australien ser ellers skævt til Indvandringen, de er bange for, at Konkurrencen skal blive for stærk, og Lønnen derfor blive mindre.

Hovednæringsvejene er Landbrug, Kvægavl, Frugtavl og Mine-drift. Alt kan dyrkes her, og alleslags Mineralier findes i Jorden. Jordbunden er frugtbar, saa der er Plads til mange Millioner i dette herlige Land. Et Fremtidsland.

En Dag tog vi med Toget til Upper Furntree Gully, d.v.s. Bregnetræsdaalen. Turen varede ca. 1½ Time, først en Tid gennem Melbourne og dens Forstæder, derefter gennem Landet med dets Marker og Skove til The Gully, der er en fredet Nationalpark. Vi steg af ved den lille Station og gik op gennem en Eucalyptusskov. Der var en ganske øredøvende Støj, som af syngende Telegraftraade, vi kiggede op i Luften men kunde intet se, senere fik vi at vide, at det var syngende Græshopper. Støjen var ganske forfærdelig, men efterhaanden vænnede vi os til det. De Folk, vi talte med, fortalte os, at de slet ikke mere kunde høre det. Parken laa paa et lille Bjerg, ad en stejl Sti gik vi helt op til Toppen. Stien bugtede sig stærkt, langs med den løb der en lille rislende Bæk. Stien var kun smal og tit spærret af væltede Træer, nogle maatte

vi kravle over, andre maatte vi gaa nedenunder, som under en Bro. Til begge Sider var der mægtige Eucalyptus og Gummitræer, mange af dem var dræbt af Ild og stod nu nøgne og svætede. Endvidere var der Masser af Bregnetræer, nogle af dem var meget høje, som Træerne i vore Skove. Det lignede fuldstændig en Fortidsskov, det var uhyre smukt og interessant, alt voksede fuldstændig vildt som fra Skaberens Haand. Et Stykke oppe holdt Stien op og mundede ud til en herlig bred Vej, som var lagt paa Siden af Bjerget. Endelig naaede vi Toppen, hvor der var et Udsigts-taarn af Træ. Herfra havde vi en vidunderlig Udsigt over Landskabet. Flade Strækninger med Marker og Lunde, lave skovklædte Bjerge og langt borte det solglitrende Hav. De australske Farme, som laa spredt rundt om i Landskabet, lignede slet ikke de danske, det var smaa lave Træhuse med Bliktag og uden de mange Længer, som vi har i Danmark. Klimaet er jo saa mildt, at Kvæget gaar ude hele Aaret rundt. Luften var frisk og kølig paa Toppen af Bjerget, Opturen derimod var meget lummer. Vi drak The paa en lille Restaurant »Refreshmenthouse«, og saa gik Turen ned igen. Vi skød Genvej ad en lille vildsom og tæt tilgroet Sti, det var en herlig Tur gennem denne æventyrlige Skov.

Næste Dag inviterede Arne Vanmehren os ud til sig i St. Kilda, en Forstad, som ligger ved Vandet. Vi tog med Sporvogn derud ad en pragtfuld, bred og asfalteret Vej, en dansk Mil lang og efter Sigende en af de smukkeste Veje i Verden. Langs begge Sider var der smukke Anlæg med Blomster og Palmer. St. Kilda er Melbournes Forlystelsessted. Tusinder af sommerklædte Mennesker promenerede her langs Stranden. Fra alle Forlystelsesstederne straaled Lyset, Aftenen var mild og dejlig, saa der var ganske vidunderligt. Vi var inde i Luna Park, det største af alle Forlystelsesstederne, svarende til vort Tivoli, men ikke nær saa stort eller smukt. Der var Rutschebaner, forheksede Værelser o.s.v. Indgangen forestillede et mægtigt Hovede med aaben Mund, hvorigennem Folk gik ind.

Vi havde en rar Aften hos Vanmehren og traf flere Danskere bl. a. en ung Mand ved Navn Hørlyck, han var Søn af Forfatterinden Lucie Hørlyck, han havde deltaget i Krigen og var blevet saaret adskillige Gange. Fælles for alle disse Danskere var Kærligheden til deres nye Fædreland, hvis Klima og Folk de priste i høje Toner.

Vi havde nu opholdt os i Melbourne i ca. 14 Dage, det tærede jo slemt paa vore Penge, saa vi maatte snart se os om efter noget Arbejde. Frøken Clausen fra Konsulatet gav os et Par Adresser paa nogle Farmere, som boede i Yering, ca. 30 miles fra Melbourne, her mente hun, at der var en Chance for at faa noget at bestille. Holger var utilpas, saa jeg tog alene af Sted for at prøve Lykken for os begge. Jeg havde taget mit gamle Tøj paa, Bylt paa Nakken, saa jeg var parat til at tage fat med det samme. Efter 30 miles Kørsel naaede jeg Yering Station, her spurgte jeg om Vej til Mr. Pauls Farm. De pegede mod en Farm et Stykke Vej borte. Jeg gik saa over Markerne, naaede Farmen og traf straks Manden, som gik og rodede i Gaarden sammen med et Par andre. Jeg spurgte, om han havde Brug for mig, jo det havde han nok, men ikke før om en Uges Tid, det havde nemlig regnet en Del, saa før kunde han ikke begynde paa Høsten. Han bød mig 30—35 sh om Ugen og Kost og Logi. Det blev vi saa enige om. Jeg drak The hos dem og fik noget at spise, de var vældig flinke mod mig, og om Aftenen kørte de mig til Stationen.

Et Par Dage efter fortalte Mr. Fischmann os, at han havde en Plads for os begge to paa en større Hvedefarm oppe i Landet. Da jeg havde lovet mig ud til Mr. Paul, tog Holger alene af Sted en tidlig Morgenstund, det var sidste Gang vi saa hinanden, Forholdene førte med sig, at vi ikke oftere traf sammen i Australien.

De sidste Dage var jeg alene i Byen, men de Dage gik snart, en af de sidste Dage var jeg en Tur ude at besøge Kaptajn Lyng i hans Hjem i en af Forstæderne. Nu var Ferien for Alvor forbi, jeg skulde ud at arbejde.

IV.

MIT FØRSTE JOB SOM FARMARBEJDER

OM Morgenen tog jeg med Toget til Yering, d.v.s. det troede jeg ihvertfald, men det viste sig, at jeg var kommet i et forkert Tog og endte ved en Station ved Navn Woori Jallock ca. 40 miles fra Melbourne, der var kun et Par Huse i en smuk, bakket Skovegn, saa jeg kunde intet faa at spise, og jeg havde ikke taget noget med mig. Jeg lejrede mig i Græsset udenfor Stationen og hvilede mig et Par Timers Tid, indtil der kom et Godstog. Det fik jeg Lov til at tage med til Lillydale. Her fik jeg en Kop The med Scones, en Slags Rundstykker, der smagte mig glimrende, for jeg var vældig sulten. I Lillydale kom jeg ind i et andet Tog og kom endelig om Aftenen til Mr. Pauls Farm. De modtog mig paa det bedste og gav mig noget at spise, de havde ellers helt opgivet at se noget til mig. Om Natten sov jeg i et Telt i en stor Seng sammen med den 15-aarige Søn Kenneth.

Næste Morgen stod jeg op ved 5½ Tiden og gik straks ned i Marken »The Paddock« og drev Køerne til Malkning. Her bestilte jeg ikke noget, men bagefter muggede jeg op efter Køerne. Klokken 8 gik vi ind og fik os en ordentlig Frokost, Havregrød, Brød, Kød og The. Efter Frokost gik vi ud i Marken og høstede Havre. Jeg gik og satte Negene op i Hove, efter at Mejemaskinen havde bundet Negene. Klokken 12 gik vi til Middag og fik et godt Maaltid Mad, Kød og Budding. Efter Middag gik vi igen i Marken og kørte en Del af Negene hjem paa smaa tohjulede Vogne, jeg langede Negene op paa Vognen med en Høtyv. Hjemme skar vi Negene til Hakkelse, »Chaff«, paa en Maskine, der blev trukket af en Dampmaskine. Hakkelsen blev automatisk ført op i en stor Silo, for at bruges som Kreaturfoder.

Klokken 4 fik vi The med Kager, hvorefter jeg gik ned efter Køerne og drev dem op til Gaarden. Under Malkningen hjalp jeg til efter bedste Evne, jeg muggede efter Køerne, bar Mælken til Køleren o.s.v. Ved 6 Tiden var Malkningen forbi og vi satte os til Aftensbordet. Saadan gik Dagen. Jeg var udmærket tilfreds med at være paa »Cambus«, som Farmen hed. Folkene var vældig flinke og elskværdige, Maden rigelig og god. Arbejdet var sundt, altid ude i den friske Luft, saa jeg led ingen Nød. Mens jeg var hos dem, fik jeg Brev fra Danmark om, at der skulde være Hungersnød i Australien, det lo vi meget af. Familien bestod af Hr. og Fru Paul, et Par midaldrende Folk. Fru Paul var ualmindelig god og rar, hun var som en Mor for mig. Mr. Paul var ogsaa vældig flink, en lun gammel Fyr. Han havde i mange Aar været Entreprenør, Kontractor, og en ret anset Mand paa Egnen, han var bl. a. Sogneraadsmlem. Han var af skotsk Afstamning, hun af irsk, men begge australsk af Fødsel. Jeg blev altid kaldt for Peter, fordi de selv hed Paul til Efternavn. De havde to unge Sønner, Kenneth og Harry, 16 og 22 Aar, samt to Døtre, Hilda og Myrtle. De var alle rigtig flinke og rare. Til daglig var Pigerne meget tarveligt klædt paa, men om Søndagen var de flotte at se paa. Mændene derimod var altid tarveligt paaklædt. Fru Pauls Mor boede hos dem, en gammel 80-aarig irsk Kone, hun havde en Sygeplejerske, Mrs. Stuart, en Enke, som altid brugte Mundtøjet, og gik med bare Ben i Skoene. Hun var forresten rigtig flink mod mig og stoppede mit Tøj og Strømper for mig, de andre grinede og sagde, at hun lagde an paa mig. Det protesterede hun mod, og fortalte, at da hendes Søn var i Krigen i Frankrig, var der ogsaa nogle Kvinder, som hjalp ham med at ordne sit Tøj, saa nu gjorde hun bare Gengæld. Da hun havde været hos Pauls et Par Uger, rejste hun igen. Endvidere var der ogsaa en gammel Daglejer Bill Bridgeman, altid kaldet Hr. Bridgeman, han var en gammel sur Rad, som altid vilde rette paa mig og kommandere med mig. For Eksempel gjorde han en Dag Vrøvl over, at jeg ikke smed Negene hurtigt nok op til ham; for at drille ham, smed jeg dem saa op til ham, saa hurtigt og haardt som jeg kunde. Nogle af dem ramte ham »uforvarende« i Hovedet, paa den Maade fik jeg lukket Munden paa ham. Jeg blev ellers snart en dygtig Høstmand, efter hvad The Boss, Mr. Paul sagde, men Malkningen blev det ikke til meget med, det lærte jeg aldrig, men nøjedes med at

malke en let Ko engang imellem. Mens de andre malkede, gik jeg og underholdt dem, saa vi havde det meget fornøjeligt. Hver Morgen gik jeg ud paa Marken og drev Køerne til Malkning, fangede Ponyhesten »Snowy«, red paa den hjem og drev Køerne og Hestene foran mig op til Gaarden. Det var som Regel en herlig Morgenstund, frisk og rolig, blot var Græsset hyppigt drivende vaadt efter Natteduggen, men det fordampede snart. Fuglene fløjtede og sang, det var navnlig Latterfuglen, the laughing Jackass, den er brun med blaat Spejl paa Vingerne og the Macpie. Latterfuglen var lidt større end en Due, med en trind Krop, kort Hale og et stort spidst Næb. Det var uhyre fornøjeligt, at høre en Flok morgenfriske Latterfugle slaa deres skraldende Latter op, man kunde næsten ikke bare sig for at grine med, de var meget lidt sky, saa jeg kunde rigtig betragte de morsomme Fugle. Macpien minder om vor Skade, er sort med hvidt paa Vingerne, den udstøder nogle ejendommelige Fløjtetoner, snart meget bløde og smukke, snart skrigende og skrattende. Farmen var paa 2—300 acres god Jord, mest Græsgange til Dyrene, 30 Køer og 6 Heste. Om Søndagen separerede jeg altid Mælken, d.v.s. skilte Fløden fra Mælken i en Centrifuge, de havde to, en dansk og en svensk. Om Søndagen var der gerne Besøg af forskellige Slægtninge, for at se til deres gamle Mor, saa fik vi altid særlig gode Kager til Theen. Bygningerne var gamle Træbygninger, Spisestuen var tarveligt udstyret, nøgne Trævægge med et stort aabent Ildsted i den ene Ende. Dagligstuen var derimod fin med Tæpper, Billeder og Klaver. Søndag Aften spillede Pigerne gerne paa det. Tagene var af Bølgeblik, naar det regnede løb Vandet ned og blev opsamlet i Blikbeholdere og en stor underjordisk Beholder, hvor det kunde holde sig køligt i den varme Aarstid. Brøndvand kendes ikke, kun Regnvand drikkes. Ualmindelig mange Folk i Australien har kunstige Tænder, baade gamle og unge, de mener det er Regnvandet, der ødelægger Tænderne, der er jo ikke Kalk i Vandet, det smager ikke af meget, men efterhaanden værner man sig til den bløde Smag. I den varme Tid maatte vi spare paa Vandet, men efter et Stykke Tid kom der gerne en vældig Byge, som fyldte Tankene og rensede Luften. Nede paa Marken løb der en lille Bæk, the Creek, her drak Kreaturerne altid, og sommetider, naar det var meget varmt, fik vi os en rask lille Svømmetur. Solbad kunde man blot ikke tage for længe, thi der var altfor mange ækle Fluer, som stak infamt.

En Søndag gik Ken og jeg en Tur over til et gammelt Herresæde St. Hubert, som laa en halv Times Gang borte. Det bestod af en Mængde Bygninger, men nu var det forfaldent og øde og ubeboet. Der var to store Taarne, hvorfra vi havde en udmærket Udsigt over Egnen. Vi var en Tur gennem alle Stuerne, de var øde og forfaldne nu, men engang maa der have rørt sig et straalende Liv paa den gamle Vinfarm. Den var omgivet af en dejlig gammel Frugthave, med dejlige Frugttræer, som vi kunde plyndre af Hjertens Lyst, Blommer og Abrikoser, navnlig modne Abrikoser smagte glimrende.

Vejret var skiftevis meget varmt og meget køligt, efter nogle Dages stærk Varme fulgte gerne et stærkt Regnskyl med Storm, The Thunderstorm, det friskede jo rart op, men sinkede Arbejdet i Marken meget. Efter Regnen gik jeg gerne hjemme paa Farmen og nussede i Haven eller Udhusene. Jeg kunde vældig godt lide at arbejde i Marken sammen med Mr. Paul, han var saa rart rolig, saa vi tog den med Ro, gik og sludrede og hvilede os jævnlige og kiggede ud over Markerne. Forholdene var ellers ret primitive paa Farmen, vi vaskede os i de samme Fade, som de vaskede Dækketøjet op i, spiste Grød og Suppe af flade Tallerkener o.s.v., men det var kun Smaating, Hovedsagen var, at Maden var god og rigelig, navnlig da jeg havde en voldsom Appetit. Fru Paul kærnede selv Smørret og bagte det dejlige lyse Hvedebrød. Den første Ugestid var mine Hænder forrevne, og Ryggen var øm af det uvante Arbejde, men det fortog sig snart. En af de første Dage kørte Ken og jeg til den lille By Yarra, for at jeg kunde melde mig hos den lokale Politibetjent, en anden Dag kørte vi til en endnu mindre By Coldstream, for at jeg kunde faa mig et Par solide Arbejdstøvler. Det var en rigtig australsk Nybyggerby, tre-fire Træhuse med Bliktag og en enkelt Forretning, The Store, hvor man kunde faa alt mellem Himmel og Jord. Byen var idyllisk beliggende i en Lavning omgivet af skovklædte Højder. Vi passerede et dejligt Landsted, det tilhørte Nellie Melba, en af Verdens største Sangerinder. Hun var født her paa Egnen, men opholdt sig ellers mest i Europa, naar hun kom til Australien blev hun altid modtaget som en Dronning af Generalguvernøren og af Førsteministeren. Guvernøren hed Lord Forster og Ministeren William Hughes. Hughes stammede fra Wales ligesom Lloyd George, og havde ogsaa arbejdet sig op fra meget smaa Kaar, til at begynde

med var han Arbejderfører, men under Krigen slog han om og allierede sig med de Liberale, hvad Arbejderne ikke tilgav ham. Hans Øgenavn var Bendigo-Bill.

Jeg morede mig tit med at ride en lille Tur paa en af vore Ponyheste, det var meget morsomt. Efter nogen Tids Forløb var vi blevet færdig med at høste paa de Marker, der laa omkring Gaarden, men 5 miles borte havde Mr. Paul en stor Havremark, som nu skulde mejes. En Formiddag kørte vi derover, det var en dejlig Tur gennem et typisk australsk Landskab, bakket med store Græsgange og spredtstaaende Skov af Gummitræer. Nogle af Træerne var ved at skifte Barken og havde nu en helt hvid og glat smuk Stamme. Træerne er meget høje med en lige Stamme og er Verdens højeste Træer. Da vi kom ud i Marken var Mr. Bridgeman allerede i Gang med Selvbinderen, saa vi begyndte straks at »stooke«, d.v.s. sætte Negene i runde Hove. Efter at have arbejdet noget, spiste vi vor medbragte Mad, Smør, Brød, Kager, Syltetøj og Kød, tændte et Baal og lavede den uundværlige The i en lille Spand, den saakaldte Billycan, deraf Navnet Billytea. En Swag, d.v.s. Tæppe og Billycan er en australsk tramps faste Grejer. Ved Tretiden kørte vi hjem igen for at begynde Malkningen. Alle vore Køer var rød- og hvidbrogede, ganske kønne forresten, men noget vildere end deres danske Slægtninge, fordi de altid gaar ude i det frie, Stalde findes ikke for Køerne, kun for Hestene. Køerne blev malket i et aabent Skur og blev bundet baade ved Hoved og Ben. Af og til fik en Ko en Kalv, nogle smaa kønne Fyre, som imidlertid blev taget fra Koen lige efter Fødslen og slagtet. Den stakkels Ko var altid meget ulykkelig, og de første Par Dage gik den hvileløst omkring og brølede af Længsel efter sit tabte Barn, ja Taarerne trillede ud af Øjnene paa den ulykkelige Moder, men det var snart glemt igen. Det var gerne mig, der blev sat til at fange Kalvene. Det gik for sig paa den Maade, at jeg tog en af Hestene og red ned paa Marken, hvor Koen opholdt sig, mens den kælvende. Kalven laa gerne skjult i det høje Græs, men da Koen altid opholdt sig i Nærheden af den, kunde jeg snart finde den. Jeg havde en lang Pisk og drev saa Koen af Sted op mod Gaarden, den lille Kalv fulgte efter lige klods op ad sin Moder. Oppe i Gaarden tog vi saa Kalven bort og slagtede den. En Dag stak den imidlertid af og løb ned ad Vejen, jeg maatte løbe i fuld Fart efter den og havde det allerstørste Mas med at slæbe den tilbage igen, for stærk og

stædig som bare Pokker var den. Vor Tyr var en stærk kraftig Tamp, den herskede som en Sultan over alle Køerne. Til at begynde med var jeg ikke helt dristig med den, den brølede ondt, men med en Kæp og en Hujen kunde jeg drive den paa Flugt.

En Søndag tog jeg den lille sorte Ponyhest og red en Tur over til en af Højderne, Yeringberg. Det var skovklædt paa almindelig Maade med spredtstaaende Træer og græsbevokset, ikke med det bløde danske Græs, men med noget stift Stads, der var besat med Masser af stive, stikkende Frø, som stak og sad fast i Tøjet. Bag-efter havde man et Mas med at pille dem af igen, 1½ Aar efter min Hjemkomst til Danmark fandt jeg nogle af disse Frø »grasseed« i mine Ridebenklæder. Jeg saaede Frøene og fik en vældig kraftig Græstue frem, med Masser af Frø paa.

Nede fra saa Bjerget ikke ret højt ud, men det tog alligevel Tid at bestige det, og fra Toppen havde man en glimrende Udsigt over den frugtbare Yeringslette med sine Marker og Huse, længere borte laa der højere skovklædte Bjerge, mine Længsers Maal. Paa Toppen af Højden var der et lille Vandhul, her kom Klippen frem, en grønlig Stenart.

Nu naaede vi Juleaften, her var intet at mærke, men mine Tanker gik hjem til det fjerne Land højt mod Nord. Det var meget varmt, Aviserne skrev, at det var den varmeste December, de havde haft i 23 Aar. Mig generede Varmen ikke, de andre døjede meget mere, blev arrige og sure og skændtes indbyrdes, saa det rungede, men om Aftenen, naar det blev køligt igen, faldt Gemytterne til Ro, og vi samledes allesammen udenfor Huset og nød den smukke Aften, indtil vi gik i Seng. Natten var næsten det værste, da det var altfor lummert at sove, jeg sov heldigvis i et Telt, men desværre sammen med Sønnen, jeg havde et Mas med at holde ham i sin Side af Sengen.

1. Juledag var deres store Festdag, det var en varm Dag, saa efter Malkningen fik jeg mig en Dukkert i den kølige Creek. Til Middag fik vi Andesteg og den berømte Plumbudding, den smagte forresten udmærket. De har den Skik at putte Sølvmonter i Buddingen, det betyder Lykke for den, der finder dem, jeg var heldig og fandt hele to. De var vældig flinke mod mig og gav mig en lille Julegave, Christmas-Box, som de kalder det. Om Eftermiddagen havde jeg stort Besvær med at drive Køerne til Malkning, først skulde de over Bækken, og da endelig kom ned i den, vilde de

ikke op igen. Jeg var til Hest og red snart fra den ene Side af Flokken til den anden og hujede og raabte og fik dem endelig alle drevet hjem. Næste Dag var det ogsaa Helligdag, Boxing-day. Ken og jeg gik til River Yarra for at fiske. Vi fik hver en stor Pakke Mad med og et Par Flasker hjemmelavet Ingefærøl. Vi gik tværs over Markerne til Floden, det tog en lille Times Tid, inden vi kom derved. Floden var omgivet af Krat og Skov, dens Løb var rivende og bugtet med høje Skrænter paa begge Sider. Vi kastede Snørerne ud men fangede intet andet end drivende Træstumper, saa vi ødelagde Linerne. Jeg satte mig op i et gammelt og kroget Træ, som ragede ud over Vandet. Herfra nød jeg Synet af den smukke Flod, nogle unge Mennesker havde slaet Telt op paa den anden Side af Floden, de havde fanget nogle dejlige store Fisk. Paa den Maade holder Australierne meget af at tilbringe deres Ferier.

Den sidste Uge af det gamle Aar gik snart, nu begyndte vi paa det nye Aar 1921.

Det nye Aar begyndte med Kulde og Regn, saa det var ikke morsomt at krybe ud af Køjen tidligt om Morgenens, men saa snart jeg havde faaet min Frokost, var Humøret godt igen. Om Aftenen havde vi det saa hyggeligt med et flammende Baal i Kaminen. Det sinkede os noget med Arbejdet, men det blev dog snart varmt igen. Hidtil havde jeg ikke set nogen Slinger, men en Dag dræbte vi en paa en Alens Længde, en Brown Snake, vi hængte den op i et Træ, hvor den blev slugt af en Latterfugl, som er Slangernes Fjende. Vi var nu blevet fuldstændig færdig med Markerne omkring Gaarden, vi skar hver Dag en Del af Kornet til Chaff. Jeg stod paa et Læs og langede Negene til Maskinen, pludselig satte Hesten sig i Bevægelse med det Resultat, at baade den og Vognen væltede, jeg sprang af i sidste Øjeblik, inden Høet væltede ned over Motoren, der var i fuld Gang. Vi havde bagefter et farligt Mas med at berolige Hesten og faa den ud af Seletøjet. Naa, jeg slap da med Skrækken, det saa ellers farligt nok ud.

Den næste Dag var det umaadeligt varmt, saa Ken og jeg tog os en Dukkert i Creeken. Ken var en utrolig doven og forkælet Dreng, kun naar der var Tale om Sport, var han i Fyr og Flamme. Dengang spilledes der en Række Cricket Kampe mellem et udvalgt engelsk Hold og et udvalgt australsk Hold i Melbourne, disse Kampe blev drøftet i det uendelige baade i Aviserne

og mellem Folk, baade unge og gamle var lige ivrige. Cricket og Hestesport er Australiernes Nationalsport. Op ad Dagen blev Himlen mørkere, og pludselig brød Uvejret løs. Først kom der en rasende Storm med Støv og Skidt, derefter Lyn og Torden og piskende Regn. Det hjalp paa Heden, men afbrød Arbejdet i Marken, saa jeg et Par Dage maatte gaa hjemme og grave Have samt rense Udhusene. Fra Hønehuset kørte jeg 40 Trillebøre Skarn ud.

De sidste Dage jeg var i Yering, gjorde vi den store Mark ved Lillydale færdig, her dræbte jeg to Slanger, den ene, en black snake paa 1½ Alen, der laa under et Neg, spiddede jeg paa min Fork, den anden havde vi faaet op paa Hølæsset i et Neg.

Her i Australien bruger Folk ikke at tage Hatten af for hinanden, undertiden dog for Damer, men hilser paa hinanden med et morsomt Sidenik idet de samtidig siger »Hey Jack«, eller hvad nu Manden hedder, sjældent »God Dag«. Naar vi paa dansk siger »God Aften«, siger de oftest »Good night«. De bruger mange smaa Kraftudtryk som »By jove«, »by crips«, »my word« o.s.v. Naar de bander, bruger de gerne Ordet »bloody«, og det meget ofte.

Onsdag den 19. Januar 1921 var vi færdig med hele Høsten, og om Aftenen fik jeg min Løn ialt 14 Pund 12 sh og rejste med Toget til Melbourne efter at have taget en rørende Afsked med hele den venlige Familie. Det var mit første Job.

V.

STENBRUDET I LILLYDALE

DA jeg om Aftenen kom til Melbourne, tog jeg ind paa mit gamle Logishus i Queenstreet Nr. 300, det var helt rart at tale Dansk igen, til at begynde med blandede jeg engelske Ord i min Tale. Næste Dag gjorde jeg forskellige Indkøb og fik boret et Par Tænder ud. Om Aftenen rejste jeg til Lillydale, hvor Mr. Paul havde skaffet mig Arbejde ved et Stenbrud for 15 sh om Dagen. Han sagde, at det var svært at faa Arbejde for Tiden, saa jeg maatte være glad for, at han havde skaffet mig det. Da jeg kom til Lillydale, tog jeg ind paa et Logis- og Spisehus med det flotte Navn »The Coffee Palace«. Jeg sov godt og stod op ved 6 Tiden og fik noget at spise, Spejlæg, The og Brød. Da jeg var færdig, gik jeg ud til Arbejdspladsen sammen med nogle af Arbejderne, som ogsaa boede paa »Paladset«. Vi fulgte Jernbanelinien, det var en temmelig lang Vej, ca. 1½ mile. Jeg meldte mig paa Kontoret til The Manager og bagefter til Formanden.

Kl. 8 startede vi Arbejdet i Stenbruddet, der nærmest lignede FaxeKalkbrud. Klippen sprængtes ved Hjælp af Krudt. Nogle Mænd huggede de større Sten i Stykker, og vi andre smed dem saa op paa Tipvogne. Det var enormt varmt, saa det var drøjt Arbejde at bukke sig ned hele Tiden, selv om vi tog den lidt med Ro, naar Formanden, Peter Rumpf, vendte Ryggen til. Klokkeren 12 peb Fløjten, og i samme Nu forlod vi Arbejdet, opsøgte en skyggefuld Krog og gav os i Gang med Frokosten. Den var god. Vi kogte selv The derude, men da jeg ikke havde faaet købt mig en »Billy«, fik jeg The af en anden Arbejder. Klokkeren 1 begyndte vi igen at arbejde til Klokkeren 5. Der var fire Mand, som forlod Arbejdet, de var blevet daarlige paa Grund af Varmen. Jeg arbejdede i Hold sammen med tre andre

Folk, de var vældig flinke, ældre Mænd. En af dem var Dansker, 54 Aar gammel. Han rejste fra Danmark som tolvaarig Skibsdreng, saa han havde næsten glemt at tale Dansk. Han havde ellers købt sig en lille Farm, men maatte alligevel stadig arbejde i Stenbruddet for at skaffe Penge til Farmen. Bob Hansen var hans Navn, han havde tatoveret et Dannebrogslag paa den ene Arm. Efter Arbejdet travede vi den lange Vej tilbage, jeg var træt, men da jeg havde faaet mig et koldt Styrtebad og rent Tøj paa, var jeg rask Fyr igen. Klokken 6 fik vi dejlig Middagsmad, Suppe, Kød med Grøntsager, The og Budding. Om Aftenen var jeg en Tur ude i Byen og købte mig bl. a. en Billycan og satte 5 Pund i Sparekassen »The State Savingsbank of Victoria«, i Australien driver Staten Sparekasserne.

Næste Dag var en Lørdag, det var stadig kolossalt varmt, men om Lørdagen holdt vi heldigvis op Klokken 12. Om Aftenen gik jeg en Tur op paa et skovklædt Højdedrag bag Byen, der var herligt, stille og roligt, men lige ved Solnedgang blev der pludselig Larm i Skoven, det var en stor Flok Latterfugle, som glædede sig over den skønne Solnedgang. Søndagen var en kedelig Dag, jeg skrev Breve, vaskede, lappede og stoppede Tøj og følte mig meget ensom. Næste Arbejdsdag var det ogsaa umaadelig varmt, nu kunde jeg forstaa at Arbejderne vilde have en god Løn. Jeg var nær ved at komme galt af Sted. Vi havde lige fyldt en af Tipvognene med Sten, jeg vendte Ryggen til, og pludselig væltede den, de andre raabte »Look out« til mig, jeg sprang bort og slap af Sted lige i sidste Øjeblik, et Sekund senere og jeg var blevet lemlæstet. Naar Klippen blev sprængt bort, maatte vi ogsaa være forsigtige, saa holdt vi op med at arbejde og gik et Stykke bort og ventede til Sprængningen var forbi. De sidste Nætter sov jeg meget daarligt, hele min Krop kløede ganske ulideligt, de andre mente, at det var fordi jeg drak saa meget Vand paa Arbejdspladsen, senere da jeg kom til Melbourne, viste det sig, at det var Væggetøj, som havde ødelagt Sønnen for mig. En Dag var jeg i Melbourne for at faa lavet mine Tænder i Stand, jeg led da ogsaa ganske forfærdeligt af Kløen, jeg maatte bide Smerten i mig, jeg holdt jo ikke af at Folk skulde se paa, at jeg kløede mig. Da jeg havde været otte Dage i Lillydale, var jeg dum nok til at sige min Plads op. Formanden sagde, at det kunde han ikke forstaa, for han var udmærket tilfreds med mit Arbejde, men det maatte jeg

jo selv om. Klokken 12 fik jeg udbetalt min Løn, 4 Pund 16 sh, det var en god Ugeløn, saa jeg fortrød allerede at jeg havde sagt Pladsen op.

Da jeg havde betalt for mit Ophold i Lillydale Ugen ud, blev jeg der endnu nogle Dage, saa jeg rigtig fik beset den. Det var en rigtig pæn lille Stationsby, som laa i en Dal omgivet af Højder, der var mange Forretninger, et Par Hoteller og Banker og et smukt lille Anlæg, samt flere Smaakirker. Lillydale vigtede sig af at have Australiens største Ferskvandsbad, det var dannet af en lille Bæks opstemmede Vand.

En af de sidste Dage, jeg opholdt mig i Byen, foretog jeg en dejlig Udflugt til Healesville. Om Morgenen tog jeg af Sted med Toget en Snes miles mod Nord. Healesville er en meget søgt Turistby paa Grund af sin smukke Beliggenhed i en Dal omgivet af dejlige skovklædte Bjerge. Jeg gik hurtigt gennem den lille By og ind i Skoven. Ved en lille Bæk lejrede jeg mig og spiste min medbragte Mad og drak af Bækken. Vandet var herligt, ikke det sædvanlige Regnvand, men Kildevand. Herfra faar Melbourne en Del af sit Drikkevand, saa der stod Plakater om, at man ikke maatte forurene Vandet eller tænde Baal i Skoven. Jeg begyndte nu at bestige den ene Højde og naaede Toppen ad en ganske smal Sti; lige bagved laa en endnu højere Banke, den besteg jeg ogsaa og gav mig endelig ogsaa til at bestige det højeste Bjerg. Til at begynde med gik det nogenlunde, men Stien hørte snart op, saa da jeg var kommet et godt Stykke op ad Bjerget, var det mig umuligt at trænge gennem den tætte Underskov, saa jeg maatte desværre opgive at naa Toppen, det var disse Bjerge, jeg saa tit havde set fra Yering, de havde ofte draget mig, engang var Toppen helt dækket af Skymasser, det var et smukt Syn. Nu maatte jeg altsaa begynde Nedstigningen, fra et aabent Sted havde jeg en herlig Udsigt til andre Bjerge, bedækkede med tæt Skov, og nede i Dalen saa man Yarraflodens bugtede Løb og Healesvilles smaa Huse. Hvor var Nedstigningen dog forfærdelig, jeg maatte af al Magt mase mig frem gennem den tætte Underskov. Der var vidunderlig smukt, kæmpemæssige Gummitræer og store Træbregner, men jeg havde ikke rigtig Øje for Skønheden, tænkte bare paa at slippe ud af Skoven. Hvert Øjeblik blev jeg slaaet i Ansigtet og paa Hænderne af stikkende Buske, af og til kunde jeg gaa paa en lille Sti, som saa pludseligt forsvandt igen, mægtige Træstammer

13. Død Skov nær Murrayfloden.

14. Føllet »Digger«.

15. Stovvask Søndag Morgen udenfor Hulen.

16. Gammel Malléskov.

17. Ryddet Malléland.

18. Vandvognen i Arbejde efter det store Regnskyl.

laa væltet her og der, dem gik jeg ovenpaa som paa en Bro, jeg stødte paa mange Firben og en enkelt Slange. Endelig fandt jeg en lille Bæk, jeg var dødtæt og tør i Halsen af Tørst, saa jeg kastede mig ned og drak og drak og kølede mine forrevne Hænder og Ansigtet i det dejlige kølige Vand. Jeg blev saa ved at følge Bækkens Løb, det var anstrengende, thi jeg maatte ofte klatre paa Siden af den stejle Kløft, som Bækken havde dannet. Den blev bredere og bredere, og endelig kom jeg halvt ødelagt ud til det Sted, hvor jeg begyndte Opstigningen. Men hvor saa jeg ud, Tøjet var flaaet i Stykker flere Steder, snavset og forrevet var jeg, det var en uforglemmelig Tur. Da jeg havde gjort mig lidt i Stand og vasket mig i Bækken, gik jeg tilbage til Byen. I en Teashop fik jeg en Kop The og laante Naal og Traad til at rimpe mine Benklæder sammen med. I Byen saa jeg flere Negere, Mænd og Kvinder, Blackfellows kaldes de, Kvinderne kaldes Gin. De var ikke kønne og gik klædt i europæiske Dragter. Alle Victorias Negere bor i særlige Omraader og underholdes af Regeringen. I Melbourne saa jeg kun een Australneger, en lille bitte Original, han gik altid med en stor Damestraahat paa. I hele Australien lever der vistnok ca. 50,000 Negere, heraf i Victoria ca. 1000. Flere Steder oppe i Landet anvendes de i Politiets Tjeneste som Sporhunde, de saakaldte »Black trackers«, de skal være aldeles glimrende til at forfølge bortflygtede Forbrydere, det ringeste Spor undgaar ikke deres skarpe Øje.

VI.

SOM ARBEJDSLØS I MELBOURNE

NU var der intet mere for mig at gøre i Lillydale, saa en Aften tog jeg tilbage til Melbourne og logerede mig ind paa Hotel »Binus & Minus«. Jeg kom til at dele Værelse med en anden Dansker, Niels Hansen. Næste Dag gik jeg hen til en svensk Urmager, Mr. Erikson, med mit Ur. Han opdagede snart, at jeg var Dansker, vi sludrede en Del sammen, og jeg fortalte ham, at jeg godt kunde lide at komme paa en Frugtfarm. Saa gav han mig Navnet paa en svensk Frugtfarmer, som havde en Farm en halv Snes miles fra Melbourne. Han havde Brug for en Mand, og jeg kunde træffe ham næste Morgen paa Frugtmarkedet. Tidligt næste Morgen gik jeg ud i de store Frugthaller og kiggede paa Svenskeren, men da han dels ikke rigtig tiltalte mig, og dels fordi jeg generede mig, sagde jeg ikke noget til ham, men spadserede rundt i de store Haller, der var rigtig morsomt med en Masse Frugt og Grøntsager, En Mængde af de Handlende var Kinesere. Senere paa Dagen tog jeg ud til Mrs. Stuart, da hun forlod Yering, sagde hun til mig, at jeg bare skulde komme til hende, naar jeg var arbejdsløs, saa skulde hun nok prøve paa at skaffe mig noget Arbejde. Hun boede i Williamstown, en Forstad til Melbourne. Jeg fandt snart, hvor hun boede, fik en Kop The, og saa gik vi en lang Tur bl. a. gennem et smukt Anlæg og langs Stranden. Her laa et gammelt Fort, som var anlagt af de deporterede for et halvt Aarhundrede siden, samt store Stændæmninger mod Havet. I Havnen laa der flere Skibe, bl. a. en svensk Skonnert, jeg talte med to Mand af Besætningen, en Svensker og en Dansker. Jeg sagde saa Farvel til Mrs. Stuart, hun gav mig et Anbefalingsbrev til en Vingaardsejer.

Næste Dag var en Søndag, Klokken 1 gik Hansen, Nielsen og jeg hen paa Kafé Peking, en kinesisk Restauration og spiste til Middag. Det var to vældig flinke Mænd, Niels Hansen og Peter Nielsen, begge Bønder, den ene fra Fyen og den anden fra Sjælland. De havde begge været med i Krigen og ellers arbejdet rundt om i Australien, for Tiden var de uden Arbejde. Vi gik en Tur ud i den botaniske Have, hvis Skønheder jeg tidligere har beskrevet. Da vi havde været her noget, gik vi hen til en aaben Plads ved Floden, hvor der gerne blev afholdt Friluftsmøder om Søndagen. Tre Folketalere stod og talte til-Mængden, hver af dem havde samlet en Skare af Tilhørere, som idelig afbrød de ærede Talere. Den ene var Anarkist og talte med en rivende Tungefærdighed, han rakkede af al Magt ned paa Regering og Religion. Da han var færdig bad han Publikum om en Skærv, for at han kunde faa dækket sine Rejseudgifter, han boede nemlig ikke i Byen. Den anden var en hellig Fantast, som stod og talte om Jesus og spaaede om, hvad der vilde ske, han havde nemlig selv talt med Jesus, saa han vidste det nøjagtigt. Han solgte ogsaa Bøger med Spaadomme, som han havde læst i Stjernerne.

Den tredie var Socialist, en ung, elegant og selvglad Mand, som stod og talte om det haarde Arbejde, en Arbejder maa udføre. Han blev afbrudt af en Mand, som sagde til ham, at han havde vist ikke arbejdet meget med de fine Hænder, han havde. Jo, det havde han, men det var ganske vist noget siden.

Da vi havde hørt nok, var vi blevet sultne og gik tilbage til Byen til en Kafé »Kanton« og fik noget at spise. Baade denne og »Peking« ejedes af Kinesere, man kunde faa serveret kinesiske Retter, om man ønskede, Hajfinner og Svalereeder, men Tilberedelsen tog ganske vist ogsaa et Døgn for nogle af Retterne.

En Dag, da det var meget hedt, gik jeg en Tur ud i et mægtigt Bygningskompleks, Exhibitionsbuildings. Her var alt muligt, Malerisamling, etnografiske og zoologiske Samlinger, store kølige Drypstenshuler med Akvarier med alle mulige Slags Fisk, Bassiner med Søløver og Sæler, en Gaard med Aber og Fugle, en stor Glas-sal med en Bregnetræslund. I en Thesalon drak jeg The og sludrede lidt med Kaptajn Lyng, som jeg traf her. Senere var der en Mand, som foreviste Tryllekunster, en Dame som optraadte med dresserede Dyr, en Hund, en Gedebuk og en Kakadue. En Dame spillede paa en Masse forskellige Instrumenter og endelig levende

Billeder. Som man ser en Sammenblanding af alt muligt, men billigt var det, kun 1 sh.

Medens jeg var i Byen, var jeg i Teatret tre Gange og saa følgende Stykker »Chu Chin Chow«, »Sinbad the Sailor« og »The Maid of the Mountains«. De to første var pragtfulde Udstyrsstykker med Masser af Optrin men uden nogen virkelig Handling. Det sidste derimod var en storartet Operette med en henrivende Musik, det var baade smukt og morsomt, noget af det bedste, jeg nogensinde har hørt og set. Jeg var ogsaa nogle Gange i Biografteater, der var 5—6 Stykker, det største og bedste var nok Auditorium. Af Theatre var der vistnok kun fire, efter min Mening ikke paa Højde med de københavnske, og en Nationalscene som vor fandtes slet ikke. Australien er et nyt Land og savner den Kultur, som findes i Europa og Danmark.

Nu havde jeg været en halv Snes Dage i Melbourne, saa jeg havde næsten ikke flere Penge, jeg følte mig meget ilde til Mode, men heldigvis betalte mine Kammerater tit for mig. Jeg havde et Par Gange prøvet paa at faa Arbejde, bl. a. som Herskabs-tjener, men da jeg manglede Anbefalinger, kunde det ikke nytte noget. Jeg var heller ikke fræk nok, min Generthed holdt mig tilbage, og det er ikke heldigt, man skal bare mase paa. Endelig fik jeg et Job ved et Vejanlæg 80 miles fra Melbourne, men saa var mine Penge ogsaa gaaet, jeg maatte laane 10 sh af Hansen til Rejsen.

VII.

MED HAKKE OG SKOVL

OM Morgenen den 14. Februar Klokken 6½ tog Nielsen og jeg med Toget til Almurta i Syd-Gippsland. Den første Del af Vejen kørte vi gennem fuldstændig fladt Land med mægtige Kartoffelmarker, den sidste Del gennem bakket Skovland. Ved 11 Tiden naaede vi Stationen ca. 70 miles fra Melbourne. Nielsen havde faaet Anvisning fra samme Kontor, som jeg, paa et Stenbrud, a Quarry, i Nærheden af Almurta. Mit Arbejde laa en Del længere borte, saa vi blev enige om begge to at gaa ud sammen her i Almurta og prøve Lykken. Stationen var typisk for Australien, der laa kun et enkelt Hus, her gik vi ind for at faa noget at drikke, da vi var meget tørstige. Vi fik ogsaa lidt lunkent Vand at drikke. Saa begav vi os afsted ad en smuk bakket og bugtet Vej med tæt Skov ved Siden, udelukkende høje og store Gummitræer og tæt Underskov af Buske og Bregner. Efter en Times March naaede vi Arbejdspladsen, et dybt Hul i Jorden, hvor der gik nogle Mænd og arbejdede. Vi henvendte os til Formanden og sludrede lidt med ham, men han havde ikke Brug for os, derimod mente han, at vi kunde faa Arbejde ved et Vejanlæg nogle miles borte. Vi travede saa tilbage til Stationen, hvor vi havde efterladt vor Oppakning. Den tog vi saa paa Ryggen og fulgte Jernbanelinien tre miles til den næste Station Glen Forbes. Der var Skov næsten hele Vejen langs Linien og et enkelt Nybyggerhus, hvor nogle Mænd var ved at rydde Skoven ved Hjælp af Ild. Puh, ha! hvor var det en drøj Tur, varmt var det, og jeg havde min Kuffert paa Ryggen, Nielsen havde sin Bylt, Tæpper og Telt. Vi passerede en Frugthave, som saa temmelig forladt ud, her sneg vi os ind og huggede nogle Æbler. Glen

Forbes bestod af Stationen, et Par Huse og en Forretning. Her købte vi noget Sodavand og et Par Pund Kiks og Smaakager, som vi spiste med god Appetit, da vi var meget sultne. Vi fik at vide, at der var Vejarbejde lige i Nærheden, og paa Stationen traf vi Bossen, en flink ung Mand, som straks antog os for 13 sh 9 d om Dagen. Vi var jo henrykte over at faa Arbejde og gik straks op til Arbejderlejren, som laa højt oppe midt paa et Bjerg. Lejren bestod af 4—5 Telte og et Skur, hvor der boede en Enke, Mrs. King med flere Børn; hun lavede Mad til Arbejderne for 27 sh 6 d om Ugen. Vi talte med hende og betalte hende for en halv Uge, det var alle de Penge vi ejede tilsammen. Saa slog vi Nielsens Telt op paa Jorden og dækkede denne med et Lag af de vildtvoksende Bregner og vort Hus var færdigt. Klokkeren 6 spiste vi til Middag i Hytten sammen med de andre Arbejdere, som var flinke Folk, Maden var god og rigelig.

Næste Morgen stod vi op ved 6 Tiden efter en daarlig Søvn, thi Jorden var unægtelig haard at ligge paa, og koldt og blæsende var det. Vi fik en god Frokost, Æg og Flæsk og gik saa ud til Arbejdsstedet, som laa nogle miles borte. Vi blev straks sat til at arbejde med Hakke og Skovl paa en ny Vej, som laa skaaret ind paa Siden af en stor Højde, høje Klippesider paa den ene Side og paa den anden Side en meget dyb Kløft bevokset med Træer, Buske og Bregner. Paa Bunden en lille Creek. Vi begyndte Arbejdet Klokkeren 7½ og holdt Middag fra Klokkeren 12—12¼. En god Madpakke havde vi med os og kogte The i min lille Billycan. Vandet hentede jeg fra Creeken, det var daarligt og fuldt af smaa Dyr, men det maatte vi finde os i, thi Egnen var meget vandfattig. Vejret var heldigvis behageligt køligt at arbejde i, det var ellers drøjt at arbejde med Hakke og Skovl, bøjet Ryg hele Tiden. Klokkeren 5 holdt vi op at arbejde og gik saa hjem til Middagsmaden og kort efter til Køjs. Den Nat sov jeg ikke meget, thi der rasede en frygtelig Orkan, hundekoldt var det og »Sengen« forbandet haard. Selvfølgelig sov vi med alt Tøjet paa. Den næste Dag var Arbejdet ikke morsomt paa Grund af Stormen, som hvirvlede Støv og Snavs ind i Øjne, Næse og Mund. Efter Arbejdet vaskede vi os i min lille Billycande for første Gang den Dag, man maatte spare paa Vandet, og daarligt var det. Om Aftenen udbedrede vi Teltet noget, saa vi fik det lidt lunere.

Næste Dag var en Lørdag, saa arbejdede vi kun til Kl. 12. Vi

sludrede en Del med en norsk Sømand, som ogsaa var havnet heroppe. Om Søndagen var jeg lidt ude at se paa Landskabet, først var jeg nede i en dyb Dal, paa Bunden af den laa der en gammel Savmølle, nu var den ude af Brug, de havde taget alt Tømmeret i Nærheden og saa flyttet et andet Sted hen. Fra Lejren havde vi en god Udsigt over fladt skovklædt Land med Havet i Baggrunden. Det mindede noget om Danmark, saa jeg fik helt Hjemve og tænkte paa, hvor godt jeg havde haft det hjemme. Om Eftermiddagen gik vi en Tur ned til en lille Flod i Nærheden, Bass River, vi fiskede og fangede nogle bitte smaa Fisk. Der var rart køligt nede ved Floden, vi tændte et Baal og kogte lidt The, saa vi havde det helt hyggeligt. Jeg sludrede en Del med en gammel Arbejder ved Navn Carson, han stammede fra England og var en dannet Mand af god Familie. Vi diskuterede Litteratur og Samfundsforhold, han var Fritæinker og Republikaner samt en stor Øldriker. Jeg syntes forfærdelig godt om ham, men han var desværre halvdøv, saa jeg maatte brøle højt, for at han kunde forstaa mig, og det var jo lidt trættende i Længden. Disse Arbejdere, som havde været her i lang Tid, havde forresten faaet indrettet deres Telte pænt og hyggeligt.

Da vi havde arbejdet nogle Dage, gik vi ned til Bossen og fik udbetalt 10 sh i Forskud. Han var vældig elskværdig og beboede et hyggeligt lille Træskur paa Bunden af Kløften sammen med sin Familie. Efter at have faaet vore Penge gik vi til »Byen« og gjorde Indkøb, Chokolade, Kiks, Sodavand og Tobak, samt en Sæk Halm til at ligge paa, saa om Aftenen laa vi i Teltet og nød Livet.

Den næste Dag blev Nielsen hjemme i Teltet. Han havde daarlig Mave, det stammede dels fra det elendige Drikkevand og dels fra Krigens Tid, hvor han blev gasforgiftet og saaret fem Gange. Jeg kunde godt lide Nielsen, selv om han af og til kunde blive lidt bitter, men det var heller ikke saa underligt. Gentagne Gange var han blevet snydt for sine surt erhvervede Penge, han stolede nemlig for meget paa andre. Et Par Svindlere, som havde averteret i Avisen om Kapitalanbringelse, havde lokket ham til at sætte Penge i noget Skidt. Han skulde have Eneforhandlingen af en Slags Tændstikautomater, i Melbourne lejede han et Kontor og Lager og satte sig mageligt til at vente paa Kunderne, men der kom ingen. I Melbourne havde vi tit passeret forbi Kontoret, som han viste mig, og da han var i Besiddelse af en vis bitter Humor, lo vi, saa vi

var nær ved at sprække. Senere købte han sig en Slags Motorsav, det gik heller ikke godt, Saven stod endnu og rustede et eller andet Sted i Landet, saa vi talte om at begynde sammen paa det. I det hele taget var han fuld af Projekter, men det gik altid galt. Lige inden jeg rejste fra Australien fik han sendt en større Arv herud, han købte en Baad og skulde til at drive Fiskeri, men blev vistnok ogsaa snydt der.

Da jeg kom hjem fra Arbejdet laa der en Pakke Aviser og en Del Breve til mig, bl. a. et fra gamle Søegaard, han kunde skaffe mig Plads hos en Læge i Southport som en Slags Tjener, jeg skulde hjælpe Pigerne i Køkkenet, passe Have, en Hest og en Ko o.s.v., men da jeg ikke havde Penge nok til at rejse til Queensland for, maatte jeg telegrafere »No« til ham.

Om Morgenens vaagnede jeg ved, at et Dyr rumsterede i mit Øre, langt om længe fik jeg en stor Myre pillet ud af det. Teltet var forøvrigt fuldt af Myrer og modbydeligt stikkende Lopper, saa det var jo ikke bar Grin at være i Glen Forbes. En Del Slinger fandtes der ogsaa, vi dræbte en stor tyk Tamp paa et Par Alens Længde i Nærheden af Teltet. Endvidere fandtes der Masser af Kaniner samt en Del smaa Kænguruer, Wollabies. Vi var nu kede af at være her mere, saa vi sagde op og fik udbetalt vor Løn, 7 Pund hver. Den sidste Dag vi gik fra Arbejdspladsen, fulgte vi en smal Sti, som snoede sig højt oppe paa Siden af Højderne. Der var en dejlig Udsigt over Højder og fladt Land og længere ude Bugten med Øerne French Island og Philip Island, samt et Par mindre Øer. Om Søndagen gik der intet Tog, saa jeg benyttede Dagen til at læse alle mine Aviser samt til at bestige Bjerget ved Lejren, det var temmelig højt med Græs og spredtstaaende Skov. Mandag Morgen sagde vi dette barske Sted Farvel og naaede Toget til Melbourne i sidste Øjeblik. Det var øsende Regnvejr hele Dagen, det første vi gjorde var at tage os et varmt Bad, hvad vi i høj Grad trængte til, vi havde jo ikke været af Tøjet i 14 Dage. Om Aftenen gik vi ud i den svenske Kirke og Mødesal, der var pænt derude, ved Alteret stod 5 store Flag, et dansk, et svensk, et finsk, et norsk og et australsk.

VIII.

PAA FRUGTFARMEN OG I MELBOURNE

DAGBOGSBLADE

Tirsdag den 1. Marts.

Om Morgenen gik jeg en Tur hen til Redaktør Fischmann, som forresten er den bedste Landsmand jeg har mødt, for at høre om han muligvis havde noget Arbejde til mig. Det traf sig saa heldigt, at han et Par Dage i Forvejen havde haft Besøg af en norsk Frugtfarmer Axel Martens, som havde Brug for en Frugtplukker. Det var lige noget for mig, saa jeg tog straks med Toget til Doncaster, hvor han boede, 15 miles fra Melbourne. Jeg traf ham og blev antaget med det samme for 2 Pund om Ugen, Kost og Logis.

Onsdag den 2. Marts.

Jeg har faaet et dejligt Værelse, det er lidt forskelligt fra Teltet i Glen Forbes. Hele Dagen plukkede jeg Frugt sammen med Hr. og Fru Martens, Pærer og Ferskener. Det er behageligt Arbejde, og saa smager Frugten aldeles storartet.

Lørdag den 5. Marts.

Plukkede Frugt fra Morgen til Aften. Bagefter kørte vi alle Frugtkasserne til Byens mægtige Kølehus, der skal være Australiens største. Hver Farmer har her sine Kølerum. Det var en underlig Overgang at komme fra den varme Luft ind i de kølige Rum.

Søndag den 6. Marts.

Stod op ved 11-Tiden og gik ud i Stalden og gjorde rent. Vi har to dejlige Heste, en svær Arbejdshest og en let Kørehest. Det er morsomt at fodre dem med modne Pærer, de er helt tossede efter

dem. Om Eftermiddagen tømrede vi Frugtkasser sammen af gamle Brædder og om Aftenen kørte vi alle tre en lang Tur i Giggen. Hesten er næsten ikke til at styre, den farer af Sted med Lynets Hast, det er jo ogsaa en gammel Væddeløbshest.

Onsdag den 9. Marts.

Plukkede en Masse Citroner, det er kedeligt Arbejde at plukke dem af de tornede Grene, men det er de Træer, som giver bedst Udbytte, da de nemlig kan høstes et Par Gange om Aaret og altid finder et Marked. Her i Distriktet lever der flere Folk, der er blevet hovedrige ved Citrondyrkning. Martens skældte mig ud, fordi jeg havde plukket for mange umodne Citroner.

Fredag den 11. Marts.

Plukkede udelukkende Pærer, bagefter sorterede vi de fineste fra, pakkede dem ind i Silkepapir og lagde dem i Kasser, de skulde nemlig til Sydney. Jeg blev hurtigt ked af at spise Pærer, derimod kunde jeg blive ved med at spise de vidunderlige Ferskner.

Lørdag den 12. Marts.

Fridag i Dag. Tog med Toget til Melbourne og derfra til St. Kilda og gik i Vandet. Ved St. Kilda gaar der en meget lang Mole ud i Vandet, der sad en Mængde Mennesker paa Molen og fiskede, det er jo ogsaa en Maade at holde Week-end paa.

Om Aftenen var jeg til Sømandsfest i den svenske Kirke. Festen blev afholdt af Kaptajn Lyng for Besætningen fra Ø. K.s »Afrika«. Det blev en hyggelig Aften med Sang, Musik og Oplæsning af lokale Kræfter, blot var der en Sømand, som gentagne Gange afbrød de Optrædende med Bemærkninger. Da Kaptajn Lyng irettesatte Fyren, blev han meget fornærmet og forlod Salen i Vrede. Noget efter, da vi skulde drikke Kaffe, kom han dog ind igen og sang et Par Sange for os.

Fredag den 18. Marts.

Min Arbejdsgiver og hans Kone er henved 30 Aar gamle, hun er fra Tasmanien, han er fra Norge. Han var oprindelig Sømand, men da Skibet, han kom sejlene med, kom til Australien, foretrak han at gaa i Land. I nogle Aar arbejdede han paa forskellige Frugtfarme, nu havde han selv en dejlig Farm paa henved 15 Tdr. Land. De er vældig flinke begge to.

Tirsdag den 22. Marts.

Hvor er der egentlig meget Arbejde paa saadan en Frugtfarm, Træerne skal vandes, gødes, beskæres og sprøjtes. De bliver behandlet som Patienter paa et Sygehus.

Alle Farmene ligger paa lave Skraaninger, saa langt Øjet naar, ser man de snorlige Trærækker. Paa hver Farm findes der et Par Damme, hvorfra Vandet kan ledes hen til Træerne. Det er et velhavende Distrikt, alle Farmerne bor i smukke Villaer.

Lørdag den 26. Marts.

I Dag vandede vi Træerne, først pløjede vi en dyb Rille langs med alle Rækkerne og ledte saa Vandet ned til Træerne. Ved sindrige Dæmningsanlæg sørgede vi for, at hvert Træ fik en god Portion Vand.

Paaskemandag den 28. Marts.

Efter Frokost gik Axel og jeg en Tur hen til Doncaster Sportsplads, en stor træindhegnet Plads, der skulde nemlig afholdes en Række Sportsopvisninger. Der var allerede kommet en Del Tilskuere, det var de Farmere, der boede længere borte, der var kommet til Stede med hele Familien, de sad nu i deres store Kaleschevogne og nød den medbragte Frokost. Ved 1-Tiden begyndte Festen med Musik og saa fulgte Opvisningerne Slag i Slag. Der var Kapløb, Spring, Cyclevæddeløb, Travløb og forskellige morsomme Rideopvisninger. Hvad der morede mig mest var dog wood-chopping. En Række kraftige Mænd traadte frem paa Pladsen, foran hver laa der en tyk Træbjælke, det gjaldt om, hvem der hurtigst kunde hugge en Bjælke over. En Pistol blev affyret, Mændene hævede de tunge Økser og gav sig til at hugge løs paa hver sin Bjælke, mens Sveden drev af dem, og Spaanerne røg dem om Ørerne. Det varede ikke mange Minutter, før den første meldte sig, hilst med voldsomt Bifald. I Sandhed, det var en Sport for Mænd. Ved 6-Tiden sluttede Øvelserne, Musikken spillede God save the king, mens alle blottede Hovedet.

Mandag den 4. April.

I den sidste Uge har jeg gravet en Række gamle Stubbe op og hugget dem i Stykker, det har været et drøjt Arbejde. Det var en Række Blommetræer, som Martens en Dag i Arrigskab huggede

om. Han havde nemlig en Dag plukket en Del Kasser fulde af de dejligste Blommer og sendt dem til Sydney. Da Afregningen kom, kunde Salget af Blommerne ikke engang dække Forsendelsesomkostningerne. Frugtavls kan nemlig være en meget risikabel Forretning. I Dag fik jeg min Afsked, der var ikke mere Arbejde for mig.

Torsdag den 7. April.

Fik mine Penge og tog tilbage til Melbourne til Hotel »Binus og Minus«. Om Eftermiddagen, mens jeg laa paa min Seng og læste, fik jeg pludselig en Logisfælle ved Navn Hans Giørtz, en ung Kontormand fra København, der lige var ankommet til Australien. Om Aftenen fejrede vi Bekendtskabet ved at gaa i Teatret, vi saa Tambourmajorens Datter og morede os aldeles glimrende, aldrig havde vi nemlig set saa elendigt Spil og saa mange grimme Kvindemennesker paa en Scene. Det var herligt.

Fredag den 8. April.

Fredag er den store Forretningsdag, saa holder Butikkerne længe aabent. Gaderne og Forretningerne vrimsle af Folk. Vi var inde i Cooles Book Arcade, en mægtig Boghandel i 2 Etager. Der var fremlagt Tusinder af Bøger, inddelt i Afdelinger for Geografi, Historie o.s.v., saa Folk straks kunde finde, hvad der interesserede dem. Der var ingen Købetvang, man kunde frit gaa rundt og læse i alle de udstillede Bøger, hvad Folk da ogsaa benyttede sig af i stor Udstrækning. Jeg købte H. C. Andersens Eventyr paa Engelsk, en nydelig udført Bog. Paa en Tribune sad der et Orkester og underholdt Publikum med Døgnet Melodier.

Onsdag den 13. April.

Om Eftermiddagen var vi en Tur i Dokkerne og saa et stort Passagerskib afsejle. En Mængde Mennesker var mødt for at tage Afsked med de bortdragende. Drengene gik og solgte lange sammenrullede Papirslanger. De blev saa rullet op og slynget op til Vennerne paa Dækket, saaledes at hver holdt i sin Ende af Serpentinaen. Hele Skibssiden var dækket af disse lange kulørte Papirstrimler. Da Skibet begyndte at sejle, strammedes Slangerne og brast til sidst, det var meget rørende, en virkelig engelsk, sentimental Idé i Smag med Sangen: »Till we meet again«.

Mandag den 18. April.

Nu er vi snart kede af at drive rundt uden at have noget at bestille, Pengene smuldrer væk, selv om vi er meget sparsommelige og kun spiser to Gange om Dagen. Kaffe Klokken 10 og Middag Klokken 5. En stor Del af Dagen tilbringer vi i de herlige Parker. I Alexandra Gardens er der et vidunderligt Flor af alle Efteraarets farvestraalende Blomster. Et stort skotsk Sækkepipe-Orkester spillede en Times Tid i Parken. Det lød glimrende.

Mandag den 25. April.

Anzac-day til Minde om Gallipoli-Felttoget, hvor Australierne deltog med stor Hæder. Ved 9¼ Tiden stillede vi os op i Swanston-street for at se paa Optoget. Først kom der en Afdeling Marinere med Musik, i Spidsen gik Tambourmajoren, en kæmpemæssig Matros, han svingede og lavede Tossestreger med sin Stok, saa det var en Fornøjelse at se, her var noget at lære for den danske Gardes Tambourmajor. Derefter kom der en endeløs Række af unge 18-aarige Rekrutter, alle iført de klædelige Khakidragter og store, bredskyggede Hatte. Ind imellem var der Musikkorps og Afdelinger af Veteraner fra Verdenskrigen. I Australien er der ingen almindelig Værnepligt, som vi kender det, dog møder de unge 18-aarige Mænd til en kort Militærtræning. At det er glimrende Soldatermateriale viste Verdenskrigen, hvor Australien sendte 300,000 tapre frivillige Soldater, hvorimellem mange Danskere, til de forskellige Fronter. Det var egentlig deres Skyld, at de Allierede vandt Verdenskrigen, det paastaar de i hvert Fald selv i ramme Alvor.

Tirsdag den 26. April.

Om Formiddagen gik Hans og jeg op paa Statens Emigrantkontor for at søge Arbejde. Vi maatte udfylde nogle Skemaer og besvare en Række Spørgsmaal. Da det var forbi, kom der en ældre Herre ind i Salen, han ønskede to unge Mænd, som ikke var bange for at tage fat, Kendskab til Landbrug var unødvendigt, da vi skulde rydde Skov. Lønnen var 30 sh om Ugen, Kost og Logis, saa vi slog jo straks til. Herren var Præst og vi skulde arbejde for hans to Sønner, som havde en ny Farm langt oppe i Landet. Da vi tog Afsked med ham, gav han os sin Velsignelse med paa Vejen, og haabede, at det vilde blive til Gavn og Glæde for begge Parter.

IX.

FEM MAANEDER I THE BUSH

AFREJSEN

OM Morgenen stod vi op Kl. 5½ og travede med vore Bylter ned til Spencer Street Station. Vi skulde lige til at gaa op i Toget, men her havde vi en uhyggelig Overraskelse. Hans havde glemt at faa udleveret Billet paa Kontoret. Nu var gode Raad dyre; han ejede ikke en Penny og jeg kun 10 sh, for de Penge kunde vi faa en Billet, som naaede den ene Trediedel af Vejen til Byen Bendigo. Vi kom saa endelig i Toget, det var jo ingen god Begyndelse, men vi haabede, ligesom Mr. Micawber, at der vilde vise sig noget, og det gjorde der ogsaa.

Vi kom til at sidde ved Siden af en høj australsk Farmer; det varede ikke længe, før vi kom i Snak med ham. Han hed Mr. Dorfler og var af tysk Afstamning, han kunde tale Tysk endnu, det kunde min Kammerat ogsaa, hans Moder var nemlig tysk af Fødsel. Det kan nok være, at vi begyndte at rose Tyskerne, og da Jordbunden var vel forberedt, fortalte vi ham om vort Uheld med Billetten, han var vældig flink og lovede at hjælpe os. Da vi kom til Bendigo, en stor Guldgraverby, hvor forresten en Dansker, Mr. Cohn, i lang Tid havde været Borgmester og grundlagt et stort Ølbryggeri, gik vor nye Ven hen til Stationsforstanderen og fortalte om vort Uheld. Han vilde imidlertid ikke hjælpe os. »Det gør ikke noget,« sagde Dorfler, »her har I et Pund, saa kan I købe en Billet til Kooloonong« — hvortil vi skulde — »og for Resten kan I købe jer noget Mad. Naar I saa har tjent jer nogle Penge, kan I sende mig hvad I skylder mig, hvis I vil.« Jeg talte ellers meget med ham, og han tilbød mig Plads hos sig, hvis jeg ikke blev tilfreds i Kooloonong. Senere sendte vi ham Pengene tilbage og fik

Brev fra ham, hvori han tilbød mig Arbejde, jeg svarede imidlertid »Nej Tak.«

Vi sagde saa Farvel til Dorfler og takkede ham mange Gange for hans Hjælpsomhed, hvorefter vi skyndte os hen til Jernbanestationen og fik noget at spise og drikke, hvad vi i høj Grad trængte til, thi vi havde ikke faaet hverken vaadt eller tørt den Dag. Da vi havde faaet stillet vor Sult satte vi os i Toget igen, men denne Gang med Ro i Sindet, nu var alt jo godt. Vi kunde nu betragte det Landskab, vi kom igennem. Det første Stykke Vej mellem Melbourne og Bendigo var gennem et smukt kuperet Terræn med Skove, Farme og Bjerge, af og til passerede vi en Flod. Egnen omkring Bendigo var fuldstændig gennemgravet af Guldgraverne, overalt laa der mægtige Bunker af udgravet Jord og store dybe Huller i Jorden. Vi havde nu passeret »The great dividing Range«, d. v. s. den store Skillebjergkæde. Resten af Rejsen gik gennem et kedeligt fladt, nøgent og ørkenagtigt Land. Vi kom i Kupé sammen med en Flok australske Landmænd og Kreaturhandlere, vi sludrede med dem saa godt vi kunde, de var vældig flinke, og syntes vi var nogle raske Fyre, saadan at rejse fra Danmark helt her ned til den australske Urskov. Det er den Slags Emigranter vi skal have, sagde de. Danmark kendte de godt og havde truffet flere Danskere, alle »Fine Fellows«. Navnlig »Danish Butter« kendte de, samt vidste, at Queen Alexandra var fra Danmark. De bød os Whisky af en flad Lommeflaske, som gik fra Mund til Mund, saa vi havde det jo helt morsomt.

Endelig Kl. 12 om Natten, efter 18 Timers Jernbanekørsel, kom vi til Endestationen Kooloonong, vi tumlede søvndrukne ud af Kupéen ud i den kølige Natteluft. Faa Minutter efter hørte vi en Stemme som spurgte, om vi søgte efter nogen. Det var vor fremtidige Boss Jim Carson, en ung Mand paa 27 Aar. Vi kom saa op i hans Gig, og af Sted ud i Mørket gik det; vi kunde ikke se en Haand for os, men alligevel gik det i fuld Fart, Hesten maatte aabenbart være kendt med Vejen. Sommetider fik vi et ordentligt Bump, naar Vognen gik over en gammel Stub. Efter en Times Kørsel naaede vi Lejren, fik lidt at spise og saa til Køjs. Vi rullede os sammen i nogle gamle Tæpper paa Gulvet i et Telt og faldt snart i Søvn. Dygtig trætte var vi jo ovenpaa den lange Rejse.

NYE ANSIGTER OG FORHOLD

Vi vaagnede næste Morgen Kl. 6. Det var en henrivende Morgenstund, Luften var frisk og dejlig krydret af Skovduft, Solen skinnede og alt var stille. Vi kom snart op og fik vasket os og fik et solidt Maaltid Mad bestaaende af Havregrød, Kød, The, Smør og Franskbrød. Nu saa vi jo lidt paa hinanden, Jim Carson var en kraftig middelhøj Mand, baade han og Broderen Bill, som laa paa Hospital i Melbourne, havde begge før Krigen været Bank-assistenten. Hans og jeg havde forresten været det samme i Danmark. Baade Jim og Bill havde været med i Krigen, Bill havde været paa Vestfronten og Jim ved Gallipoli, begge havde været saaret flere Gange, Bill endda mistet det ene Øje. Efter Krigen havde Regeringen tildelt dem et Stykke Land til Opdyrkning, de havde været paa det et Aars Tid og vilde absolut ikke vende tilbage til Banken, selv om de jo tit havde haft det drøjt. Endvidere var der Jims Medarbejder, Jack Simpson, en stor kraftig Mand af irsk Afstamning, han havde ogsaa været med i Krigen. De andre var af skotsk Byrd.

Farmen bestod af 1400 acres Bushland 360 miles fra Melbourne lige oppe ved Grænsen af New South Wales. Af »Bygninger« var der kun et tarveligt Skur med Bliktag, her sov Simpson og her spiste vi vor Mad. Jim og Bill havde et pænt Telt for sig selv. Hestene gik i en Indhegning. Da vi var færdig med Morgenmaden, gav vi os i Gang med at lave et Telt til Hans og mig. Først satte vi to Stænger i Jorden og lagde en tredie over, saa var Skelettet færdigt, derover spændte vi Teltlærred og Sækkelærred. Sengene lavede vi paa følgende Maade: Først satte vi otte Pæle i Jorden, fire til hver Seng, herimellem lagde vi nogle Stænger og spændte en Sæk imellem, nu var Sengene færdige. Madrasser og Hovedpøller blev lavet af Sække med Hakkelse i, nogle gamle Tæpper blev brugt som Dynen. Stængerne huggede vi ude i Skoven.

Ved Middagstid blev det meget varmt, Luften var tynd og ørkenagtig, saa Hans blev syg og kunde ikke arbejde men maatte lægge sig hen og hvile, til det blev køligere.

Om Eftermiddagen var vi ude i Marken og samlede de væltede Træer i Bunker, som vi satte Ild paa. Noget efter at vi havde spist til Aften, gik vi til Køjs, lidt trætte endnu af alt det uvante.

Den næste Dag kørte Jim og Jack bort, saa vi havde hele Far-

19. Hans Giørtz i en Malléhonerede.

20. Der hugges Skud.

21. Interiør fra Hulen.

22. Nybyggertelt i The Bush.

23. Otte tørstige Kalve.

24. Ilveden saacs.

men for os selv. Vi foretog Strejftog ud i Landskabet, det er det saakaldte Mallelandskab, fladt og sandet, Mil efter Mil bevokset med de lave Malletræer, som mest af alt ligner vore Piletræer. Hist og her er Skovene afbrudt af en Nybyggers ryddede Land. Nogle Steder er Skoven grøn, andre Steder staar de nøgne afsvedne Træer og stikker deres døde Grene i Vejret, her har der nemlig raset en Skovbrand, den saakaldte Bushfire.

Rydningen af Skoven foregaar paa følgende Maade: Af en gammel Dampkedel har man lavet en Tromle, som bliver trukket af 6 eller 8 Heste. The Roller, Rulleren kaldes denne Tromle. Først har man fældet en Række Træer, saa man kan komme frem med Hestene. Saa gaar det af Sted under Hyl og Piskeslag, hen over Træerne, som knækker sammen under det tunge Pres. Det er et voldsomt Slid for Mennesker og navnlig for de arme Heste, thi Træerne er meget seje, tit maa man standse og fælde de større Træer med Øksen. Ofte falder Dyrene svedende og stønnende sammen, et Øjeblik faar de Lov at puste, men saa igen af Sted under Eder og Piskeslag. Her oppe udenfor Lands Lov og Ret er der ingen Øllebrødsbarmhjertighed, Livet er haardt baade for Dyr og Mennesker. Paa denne Maade faar man efterhaanden væltet alle Træerne, dette Arbejde foregaar i den kølige Aarstid, man lader saa alle Træerne ligge og tørre paa Jorden, bagefter samler man dem i store Bunker og brænder dem af, det er varmt Arbejde.

Ved 12-Tiden gik vi hjem, tændte op paa Komfuret og lavede os noget Middagsmad. Om Aftenen satte vi os udenfor Teltet i den friske Luft, tændte et Baal, nød vor Snadde og talte om gamle Danmark. Naar man er langt borte fra sit Fædreland, tænker man kun godt om det og synes, det er det bedste Sted i Verden. Vi fandt en gammel Mundharmonika, den blæste Hans paa, jeg syntes det lød udmærket.

Da vi havde siddet saadan en Times Tid, hørte vi Brøl og Hestetrampen, det var Jim og Jack, der kom tilbage, de var ikke alene men havde en gammel Dyrlæge med sig, han var fuldstændig død-drukken, og de andre var heller ikke fri for at være lidt berusede. Os havde de ikke glemt men havde en Flaske Whisky med sig hjem, den tømte vi i Løbet af Natten og sad og sludrede, indtil vi endelig krøb til Køjs efter Dagens Anstrængelser. Jack og Jim underholdt os med Fortællinger fra deres Krigerliv og med uartige Historier, som vi forresten havde hørt for længe siden hjemme i

Danmark. De fortalte livligt og morsomt, men hvert andet Ord var en Ed, navnlig Eden »Bloody Bastard« gik igen hvert Øjeblik. Jim og Jack saa ellers lidt forskelligt paa Krigen, Jim syntes Krigen var evig dejlig, mens Jack sagde, at Krigen var noget forbandet noget, som de store havde fundet paa, det gik bare ud over Arbejderne.

Næste Dag var det Søndag, saa vi kunde jo rigtig hvile os ud efter Gaardsdagens Anstrengelser. Hovedpine havde vi, og uoplagte var vi allesammen, lummert var det, og Masser af ækle Fluer svirrede omkring os, krøb ind i Ører, Næse og Mund, saa den Dag var jo morsom.

Mandag Morgen gik vi i Marken og samlede Træerne sammen i store Bunker, det gjorde vi hele Dagen igennem, kun lige afbrudt af Middagsmaaltidet. Vi forslæbte os nu ikke, men tog den med Ro, røg og sludrede, navnlig Hans var rask til at fortælle Historier om sine Oplevelser under Gullaschtiden i København, samt om sin Læretid paa Landet.

Vi havde syv kraftige Heste, for Tiden brugte vi dem næsten ikke, saa de gik ude i Skoven og aad det sparsomme Græs, kun om Aftenen kom de tilbage til Lejren og fik lidt Foder og Vand, thi Vand findes ikke i mange Miles Omkreds. Et Par af Hestene havde en Klokke omkring Halsen, saa naar vi vilde have fat i dem, red vi paa Kryds og tværs gennem Skoven, indtil vi hørte Klokkeklangen, og drev dem saa tilbage til Lejren. Ponyhesten Dolly havde vi nemlig altid gaaende hjemme for alle Tilfældes Skyld, Naar saa Hestene havde faaet noget at drikke, blev de igen drevet ud i Skoven. Vort Drikkevand maatte vi hente paa Stationen; dér var en stor Dam, hvorfra vi maatte pumpe Vandet op i vore Vandbeholdere, som stod paa en stor Vogn. Vandet kom i Jernbanevogne helt nede fra Murrayfloden, det var jo ikke helt rent, men naar det havde staaet noget, og Bundfaldet havde sat sig, smagte det helt godt.

Engang om Ugen kørte Jim til Stationen efter Post og Fødevarer. Det var Ugens Lyspunkt, saa laa vi i Sengen og ventede paa Breve fra Hjemmet; det var dejligt at faa Breve hjemmefra, vi slutte dem i en Fart første Gang, bagefter gik vi dem saa igen med mange Gange. Det kan ikke nægtes, at vi havde det meget primitivt, vi kavde blot et Stearinlys, som Lysstage brugte vi bare en gammel Flaske. Vi lavede selv vor Mad, vaskede og lappede. Jeg fik sendende en Kogebog fra min Kæreste, men den fik jeg nu

ikke Brug for, den var altfor fin til os, der stod »man tager 5 Æg« og videre i den Dur, men naar man ikke har noget at tage af, slipper man nemt over det.

PLANTE- OG DYRELIV m. m.

Nu gik et Par Uger, og vi blev efterhaanden vant til Arbejdet og Ensomheden. Den ene Dag gik som den anden, vi stod op ved Sekstiden, og efter at have faaet vor Morgenmad gik vi ud i Marken og samlede Grene sammen. Kl. 12 gik vi til Middag, hvilede os en Times Tid og saa igen i Marken fra 2—6. Kort efter Aftensmaden gik vi til Køjs, tændte Lyset og Snadden og gav os til at læse, saa vi havde det hyggeligt. En hel Uge igennem talte Hans og jeg ikke til hinanden, vi var blevet Uvenner, hvorfor ved jeg ikke, men i alt Fald talte vi ikke et Ord til hinanden den Tid. Det blev jo lidt kedeligt i Længden, saa en Aften kom vi da i Snak igen, og alt var godt. Hans betroede mig, at han havde været meget langt nede, led og ked af det hele, og havde haft størst Lyst til at forsvinde fra Kooloonong.

Kosten var ensartet, men god og rigelig, saa Nød led vi jo ikke, men førte en sund og rolig Tilværelse, kun afbrudt af Breve fra Hjemmet. Al vor Kost blev hentet en Gang om Ugen, det var Fstedag, saa blev der sat en stor Steg i Ovn, det kan nok være vi saa gjorde et ordentlig Indhug. Resten af Ugen levede vi gerne af forskellig Slags Daasemad, som vi varmede paa Panden. Til Brødet brugte vi en Del Syltetøj og Sirup, det smagte udmærket og erstattede fuldstændig Paalæget. Af og til manglede vi Brød, men det gjorde ikke noget, Mel og Vand havde vi, saa i en Haandevending æltede vi en Dejg sammen paa Bordet, satte det i Ovn og havde saa udmærket Brød, det smagte godt, saalænge det var varmt, senere blev det jo lidt haardt. Jack Simpson var en Mester til at bage.

Søndag Formiddag gjorde vi gerne vort Tøj i Stand og skrev Breve til Hjemmet, og om Eftermiddagen gik vi paa Opdagelsesrejse og studerede Plante- og Dyrelivet.

Det var meget fattigt, thi der manglede jo Vand i høj Grad. Der fandtes forskellige Smaaafugle, samt nogle paa Størrelse med vore Krager. Fuglene sang ikke men skreg i Stedet for. Den almindeligste Fugl var Papegøjen, den var paa Størrelse med en Due,

meget smuk, med spraglede grønne, blaa og røde Fjer samt en lang Hale. De færdedes altid i store Flokke. Vi fangede nogle Stykker ved at rejse et Staaltraadsnet paa Kant mod en Pind, til Pinden havde vi bundet en lang Snor, og under Nettet havde vi lagt noget Korn, som de holdt meget af at æde. Naar der saa var nogle Fugle under Nettet, trak vi i Snoren, og Nettet faldt ned over dem. Vi fangede kun et Par Stykker, de andre smuttede ud og fløj af Sted, skrigende af fuld Hals. De kunde bide ækelt i Fingrene med deres krogede og skarpe Næb. Da Foraaret kom, begyndte vi at samle paa Fugleæg. En af Rederne var klistret fast paa en Gren, den var forment fuldstændig som en Skaal og var lavet af det røde Sand og Fuglens Spyt, Bunden var foret med Dun. Fuglen var kulsort og paa Størrelse med en Ravn, dens Navn var vistnok Mud-Lark, Mudderlærke. Andre Reder var ligesom vore Skadere i en tornet Busk og med et Indgangshul paa Siden.

Af Pattedyr saa vi kun Mus og Kaniner, Musene holdt til i Lejren, og deres Yndlingsopholdssted var vore Madrasser og Hovedpøller, her holdt de et Halløj Natten igennem, det var jo mindre morsomt, saa vi lagde Gift for dem, hvad der heldigvis hjalp.

Der var ikke mange Kaniner endnu, men naar først Landet var opdyrket skulde de nok komme. De holdt til rundt om i Skoven i Sandbanker, hvor de gravede deres Huler. Vi satte Fælder op for dem og fik af og til et Par Stykker, det var jo en rar Afveksling i Spisesedlen. Skindene brugte vi til forskellige Ting, bl. a. til at fore Støvlerne med i den kolde Aarstid.

Vi saa af og til Spor af Emuer og Kænguruer, men vi kom dem aldrig paa nært Hold, de flygtede bort til endnu ensommere Steder. Vi fandt en Masse ejendommelige Fuglere, Mallehensreder. Fuglen havde gravet et stort Hul i Sandet, den udgravede Jord var kastet op omkring Hullet som en cirkelrund Vold. Æggene blev lagt i raadnende Blade, som paa Grund af den udviklede Varme udrugede Æggene uden Fuglens Hjælp. Den var paa Størrelse med en Kalkun, vi saa den kun en enkelt Gang, den blev ogsaa drevet bort mod de ensomme Egne. Reden var saa stor, at en voksen Mand kunde ligge i den.

Insektlivet var, naar man undtager Fluerne, ogsaa meget fattigt. Myg var der heldigvis ikke mange af, her kaldtes de Moskitos, det lyder slemt, men betyder ikke andet end Myg. Endvidere var der to Slags store brune Biller, den ene havde Vinger, den anden lig-

nede nærmest en kæmpemæssig Bænkebider. Der var mange meget store Edderkopper, de boede i Huller eller rettere Rør i Jorden. Væggene var polstret med Spind og lukket med et rundt Laag, som sad paa et Hængsel. Naar Solen skinnede, var Laaget lukket op, men naar det var daarligt Vejr, blev det lukket i.

Slanger var der mange af, de var sjældent længere end een Alen, men efter Sigende meget giftige; vi slog mange ihjel og smed dem som Regel ind i Baalene enten levende eller døde, det var i Virkeligheden den mest humane Maade at dræbe dem paa. Vi fandt to Slags firbenede Øgler, den saakaldte blaatingede Lizard, den havde en stor blaa Tunge, som den spilede ud, antagelig for at gøre os bange. Den anden var en halv Alen lang og havde en lang, tynd Hale, den var besat med spidse Pigge baade paa Hoved, Hale og Krop. Naar man stak til den med en Stok, pustede den sig op med Piggene strittende til alle Sider, den saa ret frygtindgydende ud og gik da ogsaa under Navnet »The Devil«.

Plantelivet var ogsaa meget fattigt, kun nogle ganske enkelte Kurvplanter og et Par Arter Græs, som var meget stive og tørre. En Græsart, Spinifex, voksede i store Tuer og bestod udelukkende af lange spidse Pigge, som kunde stikke væmmeligt, under Tuen var der gerne Slanger, det var morsomt at stikke Ild til disse tørre Tuer. Vinden løsnede dem tit fra Jorden og drev dem hen over Sandet i lange Ruller. Den anden Græsart, som voksede i Totter, blev ædt af Hestene, det var ikke indbydende Foder, men der fandtes ikke andet.

Af Træer og Buske fandtes kun 3—4 Arter, det langt fremherskende var Malletræet, en Eucalyptusart. Der fandtes hist og her nogle store, gamle Træer med tykke Grene og Stammer, men de allerfleste var ikke andet end stort Krat, 2—3 m højt. De voksede op fra en tyk, knoldet Stub med en hel Mængde Stammer. Disse Stammer var et Par Tommer i Diameter med en smuk, glat, graagrøn Bark, de var uhyre bøjelige og sejge, og naar de var tørre et glimrende Brændsel til Optænding. Selve Roden gik dybt ned i Jorden, var rød og haard som Sten; disse opgravede Mallerødder var storartet Brændsel og kunde ligge en helt Nat og gløde i Ovnen. Bladene var smaa og graagrønne, og da de var ret skraatstillede gav de ikke megen Skygge, ikke som hjemme i vore Skove.

Nogle Steder paa Sandryggene fandtes der smaa Lunde af mørkegrønne, lave og forkrøblede Fyrretræer med smaa Kogler.

Underskoven bestod mest af lave grønne og tætte Buske, de saakaldte Wirebuske, som i Foraarstiden var fuldstændig bedækket af smaa gule Blomster. Alle Planter var grønne baade Sommer og Vinter. Skoven stod temmelig spredt, saa man med største Lethed kunde færdes omkring i den baade til Hest og til Fods. Der var en herlig Duft i Foraarstiden, saa duftede baade Blomster og Blade, alle Træerne hører til Eucalyptusslægten og har en dejlig krydret Duft. Naar man sejler langs Australiens Kyster kan man tydeligt mærke Duften temmelig langt til Søs. Af Bladene udvinder man forøvrigt forskellige Lægemedler.

Jordbunden var fattig paa Grund af utilstrækkelig Regn, det var nærmest gult og rødt Ørkensand, men naar bare der kom tilstrækkeligt Regn, var det ganske udmærket. Her oppe dyrkes næsten udelukkende Hvede, som kunde give mange Fold, naar bare der kom Regn, udeblev denne var alt forgæves. Det er Mening, at der efterhaanden skal graves Kanaler paa Kryds og tværs gennem hele Landet. Vandet skal ledes op fra Murrayfloden og samles i store Damme ved hver Mands Farm, som saa ved Hjælp af mindre Kanaler kan lede Vandet ud over Jorden. Arbejdet var allerede begyndt, og om nogle Aar vil her ligge frodige Marker og smukke Farme, hvor nu kun findes Skov, og de spredte Nybyggeres Telte og Skure; her er Plads til mange Mennesker.

NOGET OM VORT ARBEJDE

Efterhaanden som Dagene gik, fik vi samlet alle de nedrullede Træer op i store Bunker, nu skulde vi til at brænde dem for Alvor. Vi lagde gerne Bunkerne oven paa Stubbene for om muligt ogsaa at faa disse brændt. Jack Simpson var rejst for at begynde for sig selv, i Stedet for var nu Bill Carson kommet herop sammen med to andre unge hjemsendte Soldater, returned soldiers, de skulde være hos os i tre Uger og saa selv begynde paa deres egen »block« midt inde i Skoven, Mac Clelland og Allan Porteus var deres Navne, eller blot Mac og Allan, som vi kaldte dem. Mac havde deltaget i Krigen i Palæstina, Allan naaede ikke at komme udenfor Australien. De var kun 21 Aar og havde ogsaa oprindeligt været Bankassistenter.

Vi brændte løs fra Morgen til Aften, først stak vi Ild til et Par af Bunkerne, naar der saa var kommet god Ild i dem, tog vi nogle

skovlfulde Gløder og kom i en Spand og gik saa fra Bunke til Bunke og hældte Gløder paa. Vi var bevæbnede med lange Forke, som vi brugte til at vende Bunkerne med eller smide Grene ind i Ilden. Det var lummert Arbejde, saa vi gik næsten nøgne, vi drak naturligvis meget Vand, det opbevaredes i smaa Lærreds-sække, hvor det kunde holde sig forbavsende køligt. Vi gik hjem om Aftenen, naar det blev mørkt, det var da meget smukt at se alle de flammende Baal mod den mørke Himmel.

Vi var nu kommet hen i Slutningen af Juni Maaned. Naar Solen var borte blev det meget køligt, vi kunde ikke mere sidde udenfor Teltet og nyde Aftenens Stilhed men maatte hygge os inde i Teltet, saa godt vi kunde. I Midten af det hængte vi en gammel Spand med Gløder, det varmede udmærket, tændte Tællepraesen og gik til Køjs og syntes, at vi havde det udmærket. Vi forbedrede meget paa Teltet, satte flere Stænger op, saa Teltdugen blev spændt stramt ud, det gav mere Plads. Endvidere tætnede vi Lærredet med Sække baade for og bag og lavede en ekstra stor Teltug af gamle Hvedesække, som vi syede sammen og spændte ud over Teltet som en Slags Regnskærm, for nu begyndte der nemlig at falde nogen Regn. Indboet forbedrede vi ogsaa meget, vi lavede Bord, Stole og Hylder af gamle Trækasser, slog Billede op af vor Familie og fra illustrerede Blade. Uden for Teltet satte vi en Stang med Navneplade og døbte vor Bolig »Hulen«. Af Sække lavede vi Sengetæpper, det begyndte jo at blive køligere. Gulvet lavede vi ogsaa i Stand, til at begynde med var det væmmelig blødt og støvet, saa snart vi rørte os hvirvlede Støvet op og bedækkede alt, men nu blev det anderledes. Vi gravede en Art Ler op af Jorden, blandede det med Vand, lagde det paa Gulvet og trampede godt til. Paa den Maade fik vi et fint, fast Lergulv.

Hvor var det koldt og mørkt, naar vi nu stod op om Morgen. Jim var først oppe og lavede Frokost. Naar den var færdig, fløjtede han paa os, og vi tumlede saa ud af Køjen, dyppede Hovedet i det iskolde Vand og gik med god Appetit i Gang med Frokosten. Om Natten frøs det, saa Vandet var om Morgen dækket af et tyndt Lag Is. Det var Synd at sige, at vi var morgengnavne, vi havde en hel Koncert, disse unge Australiere sang, saa det klang, navnlig Jim og Allan sang brilliant.

Naar vi saa var færdig med at spise, gav vi os til at lægge Sele-

tøjet paa 5—6 Heste. Seletøjet var af Jern og isnende koldt, uha, hvor det bed i Fingrene, men naar først Solen var kommet op paa Himlen, fik vi det herligste Vejr, man kunde tænke sig, saa frøs vi sandelig ikke. Her var det Midvinter, men hjemme i Danmark vilde vi have kaldt det en dejlig Foraarsdag.

Nu havde vi brændt alt det nedrullede Træ og var godt i Gang med at saa Hvede. Saamaskinen blev trukket af 5 Heste og kørte hen over Grene og Stubbe, den rev en Række Riller i Jorden og fyldte Rillerne med baade Sæd og Kunstgødning paa samme Tid, det var det hele, at pløje første Aar var der ikke Tale om, det blev først gjort næste Aar. Sæden begyndte snart at sende sine grønne Spirer op af Jorden, det var morsomt at se Kornet gro her, hvor der før kort Tid siden kun fandtes Skov og Krat. Samtidig sendte de gamle, sejlivede Stubbe lange Skud paa en Alens Højde i Vejret, dem huggede vi af med en Kniv, der sad paa et Skaft, det gik jo ikke an, at Skuddene tog Lys og Luft og Næring fra Sæden.

PAA UDFLUGT m. m.

En Dag var Jim en Tur i Melbourne for at gøre Indkøb, en Aften et Par Dage efter kom han skraalende og syngende hjem. Vi tørnede saa allesammen ud og samledes i Spisehytten; vi laa ellers og sov, men Jim vilde absolut have os ud, saa vi blev jo nødt til det. Nu kom der Whisky paa Bordet, til at begynde med gik alt godt, vi sang og sludrede, men pludselig blev Allan gal paa Hans og vilde slaas med ham, men det blev naturligtvis forhindret. Allan blev smidt til Køjs, vi andre gik ogsaa i Seng, for nu var Aftenen, der begyndte saa godt, ødelagt.

Faa Dage efter blev Allan og Mac kørt over til deres Plads nogle Mil borte, saa nu var kun Hans og jeg, samt Jim og Bill tilbage. De var meget rare Fyre disse unge Australiere, men de opførte sig ikke godt ved Spisebordet, trods det at de dog skulde betragtes som dannede Mennesker. De fortalte beskidte Historier og opførte sig i det hele taget meget uappetitligt. Naa, det var vel deres lange Soldaterliv, der havde forraaet dem. Baade Hans og jeg havde været Soldater i Sikringsstyrken i Danmark, saa vi kendte jo selv noget til det.

En Søndag kørte Jim og jeg en lang Tur i Giggen, først kom vi til Stationsbyen Kooloonong, som jeg nu saa for første Gang ved

Dagens Lys. Der var en 4—5 Beboelseshuse, Stationsbygning og Købmandsforretning, her saa jeg en gammel Kvinde, den første Kvinde jeg saa i tre Maaneder. Vi kørte hele Tiden ad sandede Veje eller rettere Vejspor gennem den ensformige Malleskov, her og der en Lysning med spirende Sæd. Engang imellem kom der flyvende en Flok skrigende Papegøjer, ellers var alt stille.

Pludselig forsvandt imidlertid Malleskoven, vi var nu kommet ind i Murrayflodens Landskab, her voksede store Træer, Murraygranen samt Boxtræet. Mange af dem var døde og stak deres nøgne, graa Stammer i Vejret, de var dræbt ved, at man havde hugget en Rille i Barken rundt om hele Træet ca. 1½ Alen over Jordens Overflade, saa tørrer Træerne efter en Tid fuldstændig hen. Efterhaanden fælder man dem saa og bruger dem til Brænde eller Hegnstømmer. Da vi havde kørt en ca. 25 miles naaede vi Bestemmelsesstedet, vi skulde tale med en Nybygger, a settler, han boede i et Blokhus af raa Stammer og havde en Masse Børn, fire af dem red hver Dag til en langt bortliggende Skole paa samme Hest. Da vi havde talt med ham, kørte vi hjem igen; det var køligt at køre i Skoven, saa vi knaldfrøs, det kan nok være vi var vældig glade for at komme hjem igen og faa noget varmt at drikke og spise. Maden stod paa Bordet, da vi kom hjem, det var sprængt Oksekød, det saakaldte corned beef, det smagte udmærket, navnlig naar det var varmt.

Nogle Dage efter kørte Jim og Bill til Floden for at hugge Tømmer, Hans blev sendt af Sted til Stationen efter Vand med Vandvognen; vi havde nemlig brugt saa meget Vand, saa vi var kommet paa Ration. Jeg gik ud paa Marken og huggede Skud. Da jeg havde arbejdet et Par Timer, kom Hans forpustet løbende og fortalte, at Vognen var kørt fast et Par miles borte. Jeg gik saa med ham for at hjælpe ham med at faa Vognen løs. Det var drøjt Arbejde, men tilsidst kom vi da af Sted og troede nu, at det værste var forbi; men det skulde blive meget værre endnu. Paa den sidste Sandbanke lige før vi var hjemme, kørte vi fast igen. Hestene kunde eller vilde ikke trække Vognen opad; vi brølede og skreg og brugte den lange Pisk, men ligemeget hjalp det, vi kunde ikke faa de fem Heste til at trække paa een Gang, et Par af dem sled af al Magt, mens de andre ingenting bestilte. Saa gik jeg op paa Vognen med den store Pisk i Haanden, mens Hans tog Tømmerne, vi brølte og skreg og piskede løs paa de arme Heste, og nu gik det

af Sted. Faa Minutter efter var vi tilbage i Lejren, spændte Hestene fra og lavede noget Middagsmad, — dygtig sultne og trætte var vi.

Det var forresten morsomt at køre med saa mange Heste, enten blev de spændt sammen tre og tre eller ogsaa to og to. Naar man saa fløjtede og sagde »get up«, begyndte de at trække. De to største Heste var altid i Spidsen som Førere; det var ikke saa vanskeligt at køre dem, som man skulde antage, naar man skulde svinge, maatte man naturligvis begynde i god Tid for at faa alle med. Derimod tog det lang Tid at spænde dem for Vognen.

UVENSKAB OG MISTRO

Hidtil var alt gaaet godt uden nævneværdig Gnidning, men næste Dag gik det galt. Vi havde gaaet og hugget Skud hele Dagen, og ved 4½-Tiden om Eftermiddagen satte vi os lidt ned for at hvile os. Hans havde daarligt Ben og havde haft det hele den Tid, han havde været i Australien. Men i samme Øjeblik kom Jim og Bill kørende forbi, de havde været ved Floden og hugget Tømmer. Da vi saa kom hjem om Aftenen, kunde vi mærke, at Luften var trykket, og nu brød Uvejret løs. Jim begyndte med at spørge mig — de talte og forhandlede altid med mig, antagelig fordi jeg havde været længere i Australien og bedre kunde Sproget end Hans — om vi havde sovet daarligt den foregaaende Nat. »Why that?« spurgte jeg. Jo, fordi vi laa og sov under Arbejdet, da de kom kørende forbi, og at vi i det hele taget havde bestilt for lidt. Men nu blev Hans rasende, han var mere hidsig anlagt end jeg, og sagde, at hvis han troede, vi drev den af, saa tog han Fejl, vi arbejdede saa godt vi kunde og havde vel Lov til at tage et lille Hvil engang imellem, og at vi arbejdede betydeligt bedre end deres to Venner Mac og Allan, som havde været et Par slemme Driverter, navnlig Mac bestilte ikke Spor, men saasnart han var kommet ud i Marken, satte han sig paa Enden og røg Tobak, vi havde været lige ved at komme i Slagsmaal med dem af den Grund. Naa, efter den Skylle blev Jim meget spagfærdig, han var udmærket tilfreds med os, men mente dog, at han som vor Arbejdsgiver havde Lov til at sige noget til os. Om Aftenen kom Bill hen i vort Telt og sagde, at vi skulde ikke bryde os om hvad Jim havde sagt, det var hans Spøg, han havde ikke ment noget med det. Saa blev

vi da forsonet, men Bitterheden var alligevel blevet siddende, og det skulde snart gaa løs igen.

Nu gik der en Ugestid i forholdsvis Ro og Fred, men det gode Forhold var og blev ødelagt. Vejret var nu kommet i et uroligt Hjørne med Storm, Regn og Kulde. Naar det regnede, satte vi os ind i Teltet og drev den af, mens vi ventede paa Tørvej, eller ogsaa sad vi og syede Sække sammen. Jim og Hans kørte over til Mac og Allans Jord for at rulle deres Skov ned; jeg blev saa alene tilbage i Teltet og til Skudhugningen. Jeg lavede af og til Frokost om Morgen, Grød, The og Faarekoteletter, eller ogsaa stegte jeg smaa Pølser, to til hver Mand. Vi fik Besøg af en ældre Mand Mac Clod, der i sine unge Dage havde deltaget i Boerkrigen. Vi kunde vældig godt lide ham, han stod altid op en Times Tid før nogen anden og tændte Ild paa Komfuret og varmede Vand til Theen, saa var det jo nemt at lave Mad. Bill derimod brød vi os ikke om, han kom tit med Bemærkninger om, at der blev spist for meget. Saa kunde vi trods alt meget bedre lide Jim. Bill kunde blive forfærdelig hidsig; naar en af Hestene havde forset sig, saa blev den bundet til en Pæl og gennempisket med den store Pisk, hans Ansigt var helt fordrejet af Raseri. Næste Søndag var Vejret straalende; jeg sadlede »Dolly« og red over for at se til Hans og Jim, de havde slaaet Lejr midt i Skoven en 4—5 miles borte. Det var en vældig rask og hurtig Hest, men alligevel tog det mig en god Times Tid at naa derover, thi Vejen var jo ikke god, fuld af Grene og Stubbe. Da jeg havde sludret lidt med Hans, red jeg hjem igen, han fortalte, at det var et forbandet haardt Arbejde at rulle Skov ned, og Forholdet til Jim var spændt.

En Aften, faa Dage efter, da jeg kom hjem fra mit Arbejde, sad Hans til min store Overraskelse i Teltet, han var raget uklar med Jim, fordi denne anvendte en uforskammet og kommanderende Tone overfor ham og vilde have ham til at piske paa de ulykkelige Heste, da en af dem, den yngste og svageste, segnede om under Rulningen, han vilde have at Hans skulde slaa den over Mulen med en tyk Knortekæp, ja, ligefrem truet ham, men saa blev det Hans for broget, ikke et Slag mere, nu skulde det være forbi; han holdt op med Arbejdet, og Jim red tilbage til Bill om Aftenen og fortalte ham det. Jeg var i mit Telt, da Jim kom, men var ikke klar over, hvad der var i Vejen, før jeg fandt Hans i »Hulen« den næste Dag, Bill havde været ovre og hente ham til-

bage. Vi holdt nu Krigsraad i Teltet, Hans var selvfølgelig meget ophidset og vilde have, at vi skulde rejse med det samme, men jeg holdt paa, at vi skulde blive her lidt endnu for at tjene lidt mere og være sikker paa at faa vore Penge, thi det vilde ikke være nemt for Jim og Bill at rejse saa mange Penge med det samme. Vi blev da enige om at blive lidt endnu, men vi vilde ikke være med til at rulle.

Vi blev saa og fortsatte med Skudhugningen og passede ellers os selv, saa det gik jo meget godt. En Dag kom Bill og forærede os en lille Katteskilling, som han havde faaet ved Stationen. Den fik vi megen Fornøjelse af, den sov hos os om Natten, vi legede med den og gav den Mad. En Aften var den blevet borte for os, vi gik ud og ledte efter den og hørte den mange Gange mjave, snart her og snart der. Vi gik efter Lyden, men fandt ingen Killing, tilsidst blev vi kede af det og gik hjem og fandt den liggende nok saa roligt sovende i den ene Seng; det var Fugleskrig, vi havde hørt.

Om Søndagen gik vi gerne paa Strejtvej i Skoven efter Fugleæg og fandt ogsaa en Del, da vi nærmede os Foraaret. Vi kom tit langt bort fra Lejren, saa vi havde svært ved at finde hjem igen; det var nemt at fare vild, naar man bare gik og gik og ikke tænkte paa, at man skulde hjem igen. Det var jo fristende at blive ved at gaa fremad. Der var mange Myretuer i Skoven, de var lavede af Sand og ikke ret høje men med en Masse Huller, som førte ned i Tuen. En Aften, da vi sad udenfor Hulen saa vi en Fugl, Hans kastede en Kæp efter den og ramte den, saa den faldt ned. Vi fangede den, det var en køn lille Ugle. Da vi havde set lidt paa den, lod vi den flyve igen.

Da Jim var færdig med at rulle, kom han hjem igen, Stemningen var meget trykket, ikke som tidligere med Liv og Munterhed. Han var heller ikke rask, vi kunde trods alt godt lide Jim, der var ikke noget ondt i ham, det hele stammede fra hans Nervøsitet for, at han ikke skulde kunne klare Farmen og sine Forpligtelser overfor Regeringen. Han havde jo deltaget i Krigen lige fra først til sidst og været saaret mange Gange, een Gang endda saa livsfarligt, at alt Haab om at redde ham var opgivet, alligevel klarede han sig, og det blev nævnet som et Fænomen, der blev omtalt i lægevidenskabelige Tidsskrifter, intet Under at alt det sad i hans Nervesystem endnu.

En Aften havde Føllet »Digger« lavet noget galt i Kaadhed, saa blev den bundet til et Træ og pisket, men rev sig løs og stejlede af Sted ude af sig selv af Rædsel. Det var mørkt, saa den løb lige mod et Pigtraadshegn og fik revet en modbydelig Flænge i Bringen. De maatte køre efter Dyrlægen, som boede 25 miles borte, saa han kom jo først sent paa Natten og fik forbundet den. Hans og jeg sad i Teltet og kunde høre Piskeslagene. Vi løb ud for at standse Mishandlingen, men da var det for sent. Vi holdt ellers meget af lille Digger, det var en køn, rask, brun lille Fyr med en hvid Blis i Panden, den var altid munter og glad, men efter denne sidste Omgang var dens Livlighed forsvundet, den stod og saa ulykkelig ud og vilde næsten intet æde. Hestene havde det i det hele taget langtfra godt, de sled og slæbte i det og fik ikke tilstrækkeligt Foder. Deres Skuldre var altid fulde af Saar, som var slidt af Jernseletøjet, og den eneste Tak, de fik for deres Arbejde, var Spark og Piskeslag. Der var ingen Stald, saa de maatte altid færdes ude i alt Slags Vejr, enten det regnede eller Solen brændte. Den største og stærkeste af dem hed Molly, den herskede uindskrænket over alle de andre. Naar den vilde æde af Foderkassen, saa maatte de andre ærbødigt flytte sig og vente, til den var færdig. Major var den ældste og klogeste, en gammel stivbenet Fyr, som holdt af at drive den af, hvis den kunde se sit Snit. Den var ellers Skikkeligheden selv, jeg morede mig tit med at give den lidt ekstra Havre, hvad den godt kunde lide.

Det var Meningen fra først af, at vi skulde være blevet Høsten over, men nu var det gode Forhold ødelagt, saa vi sagde op i Begyndelsen af September. En af de sidste Dage oplevede vi et voldsomt Uvejr, først lynede og tordnede det, og saa begyndte det at øse ned, aldrig har jeg oplevet noget lignende. I en Lavning foran Lejren samlede der sig hurtigt en stor Sø, som mere og mere nærmede sig vort Telt. I Lejren vadede vi i Vand og Dynd til langt op over Støvlerne, i Teltet klarede vi det meget godt, thi da først Teltdugen var blevet helt gennemblødt, holdt det Regnen ude. Heldigvis holdt Regnen op i Tide, ellers var alt vel skyllet væk, men nu begyndte det at storme, saa vi hvert Øjeblik ventede at se Teltet flyve bort over Hovedet paa os, men det holdt da.

Det var forresten godt med Regnen for Sæden, for her oppe kan man ikke faa for megen Regn, og de følgende Dage kunde vi se, at Regnen havde gjort Underværker. Vi havde heller ikke me-

get Drikkevand tilbage, saa vi pumpede saa meget af Regnvandet, vi kunde, op i vore Beholdere, det var jo ikke særlig godt Vand — fuld af Skarn og Snavs som det var — men koge The i det kunde vi da. Vandet er nemlig en kostbar Vare her oppe; vi skulde have budt vore Landsmænd at drikke dette Vand, Lægerne hjemme vilde sikkert have betragtet dette Vand som meget sundhedsfarligt, men os skadede det ikke.

VI FORLADER KOOLONONG

Nu var vor sidste Dag heroppe kommet, om Eftermiddagen pakkede vi vort Kluns og fik noget ordentlig Tøj paa igen efter flere Maaneders Forløb, fik vore Penge, 25 Pund hver, samt en Anbefaling og blev kørt til Stationen. Jim og Bill var uhyre elskværdige, saa vi skiltes heldigvis i bedste Forstaaelse, de bad os bære over med deres Fejl og ikke omtale dem for ilde, naar vi traf andre Mennesker, saa de maa jo alligevel have haft en ond Samvittighed. Det var med Vemod, jeg forlod vort gamle Telt, som havde været vort Hjem gennem næsten fem Maaneder, jeg var kommet til at holde af den ensomme Egn. Vi kørte bort gennem Skoven i straalende Maaneskin. I Kooloonong holdt Toget, og her overnattede vi saa i en 1. Klasses Kupé med bløde Hynder. Der fandtes nemlig kun 1. og 2. Klasse svarende til vor 2. og 3. Kl.

Næste Morgen kørte vi af Sted paa den lange Rejse til Melbourne. Vi steg ud ved forskellige Stationer, først i Piangel, hvor vi fik noget at spise, derefter i Swan Hill, som ligger paa Grænsen mellem Staterne Victoria og N. S. Wales ved Murreyafloden, som vi nu saa for første Gang, vi havde drukket dens Vand i Massevis, men aldrig før set den. Vi fik noget at spise og var oppe paa den store Bro over Floden, Broen forbinder de to Stater, Floden er nemlig Grænseflod. Alle Engene var oversvømmede Mil efter Mil og opfyldt af Mængder af store og smaa Svømmefugle, et sandt Eldorado for Jægere og Fiskere. Vi standsede ogsaa ved Stationen Pyramid, den laa i et fuldstændig fladt Terræn ved Foden af en stor Klippe, som ragede op over det flade Landskab og havde fuldstændig Pyramideform.

Endelig Kl. 12 om Natten naaede vi Melbourne og tog ind hos Binus og Minus, vort Buskliv var forbi.

IGEN I MELBOURNE

Nu var vi igen i Byen og glædede os til at have en lille Ferie. Hos Andersens var der som sædvanlig andre Landsmænd, Giørtz og jeg havde faaet et rart Værelse sammen. Den første Dag benyttede vi til at gøre forskellige Indkøb, det var morsomt igen at komme i Butikker med Lommen fuld af Penge. Om Aftenen havde vi købt et Par Flasker australsk Vin for at fejre Friheden. Vi havde ikke været mange Dage i Byen, førend vi var lede og kede af den, vi savnede et hyggeligt Hjem, og Ferien kunde vi heller ikke rigtig nyde, fordi vi ikke vidste, hvornaar vi kunde faa Arbejde igen, og Arbejde er alligevel det bedste. Forøvrigt var Vejret daarligt, det regnede næsten hver Dag, og raakoldt var det. En Aften var vi ude i den svenske Sømandskirke, det var en rigtig rar Aften med Sang, Musik og en Kop Kaffe. Vi syntes forfærdelig godt om den svenske Sømandspræst, Hr. Guldbranzsen, en ung Mand, som lige var kommet til Australien med en glødende Interesse for sit Arbejde, han gjorde, hvad han kunde for at samle alle Skandinaver i Melbourne, og stiftede en skandinavisk Ungdomsforening.

En Dag var vi ude at se det store Melbourne Dyrskue, the Melbourne Show, den Dag var Vejret straalende, saa vi fik et Par meget interessante Timer ud af det. Det var et meget stort Skue, saa der rørte sig et muntert Liv derude, en Masse Mennesker baade fra By og Land spadserede rundt og saa paa alt det udstillede, der var Masser af forskellige Landbrugsmaskiner, som arbejdede, bl. a. hilste vi paa en Landsmand Hr. Hornemann, som demonstrerede en Savemaskine af dansk Opfindelse. Endvidere var der store Haller med Udstillinger af alle Slags Landbrugsprodukter og Udstillinger fra de store Melbourne Forretninger, saa det var baade Dyrskue og Købestævne. Ikke at forglemme var der Masser af alle Slags Husdyr, Heste, Køer, Geder, Faar og Svin samt Høns, Duer og Kaniner. For Folkets Forlystelser var der ogsaa sørget med Hestevæddeløb, Gynger samt alskens Gøgl, gode Restaurationer fandtes der naturligvis ogsaa. Det var en morsom Dag.

I den svenske Kirke talte jeg med et Par af Søfolkene, de mente, at jeg muligvis kunde faa Hyre ombord paa deres Skib, saa Dagen efter tog jeg ned til Havnen, gik ombord paa det smukke store Motorskib og talte baade med 1. Maskinmester og 1. Styrmand,

men der var ikke noget at gøre, saa jeg maatte gaa igen med uforrettet Sag. Nu var alligevel Romantiken forduftet, og jeg længtes efter Danmark og mine Kære; man bør være løs og ledig for at rejse bort paa Lykke og Fromme.

Vor Dag gik ellers med at spadserere i den botaniske Have og med at gaa paa Arbejdsanvisningskontorerne, Registered Offices, men der var ikke noget, der rigtig passede os. En Mand raadede os til at tage til Forstaden Newport, hvor der laa nogle store Fabriker, her var der maaske et Job for os, saa en tidlig Morgen iførte vi os vort Arbejdstøj og gik ned til Toget. Vi kørte paa »Workman's Ticket«, d. v. s. for halv Pris. Da vi kom derud, i øsende Regn forresten, var der allerede samlet flere Mænd udenfor Porten til Fabriken, saa vi stillede os i Række efter de andre. Efter at have ventet lidt, blev Porten aabnet, og en Mand raabte til os, at der var intet Arbejde den Dag, saa vi maatte køre hjem igen med uforrettet Sag. Jeg kviede mig ved at gaa i Arbejdstøj, blaa Maskinbukser, Jakke og Kasket, saa jeg var særdeles glad ved at komme hjem og faa mit pæne Tøj paa igen.

Dagen efter gik vi ind paa Fæstekontoret og tog hver et Job som Farmarbejder oppe i Landet; vi havde nu været 14 Dage i Byen, saa vi trængte til at tjene Penge og længtes forøvrigt ogsaa efter at komme til at arbejde igen ude paa Landet i den friske Luft. Naar bare man vil tage paa Landet, kan man altid faa Arbejde, men de fleste vil helst gaa i Byerne, der er jo højere Løn og kortere Arbejdstid samt flere Behageligheder end paa Landet.

25. Parti fra Goulbourn-Floden.

26. Kæmpemæssigt Gummitræ ved Floden.

27. Urskov ved Floden.

28. Der bygges Stak.

29. Høstakken er færdig.

30. Farmen i Wyuna. Det lille Skur paa Hjul er Karlekammeret

X.
VED FLODEN
DAGBOGSBLADE
HOS IRLÆNDEREN I TONGALA

Lørdag den 1. Oktober 1921.

Om Morgenen rejste Giørtz og jeg igen paa Landet. Vi skulde arbejde hos hver sin Bonde, men i samme Distrikt, saa vi skulde af ved samme Station Kyabram. De fleste Stationer har indfødte Navne. De første 60 miles kørte vi gennem et smukt bakket Land til vi havde passeret den bekendte Bjergkæde »The great dividing Ranges«. De sidste 60 miles kom vi gennem fuldstændig fladt og kedeligt, men frugtbart Land. Ved 1-Tiden naaede vi Kyabram, en ret stor Stationsby. De ligner iøvrigt alle hinanden disse australske Smaabyer, Townships, med flere Kirker, som Regel fire, en for hver Trosretning, en Del Forretninger og et Par Beværtninger, lave enetages Huse med Bølgeblikstag, brede Veje med Græs ved Siderne og Haver ved alle Sidevejes Huse. Vi gik straks ned til Hotel Albion, hvor vi snart traf vore respektive Arbejdsgivere. Hans kørte straks af Sted med sin Boss, Shortis. Min Boss hed Owen Cahil fra Tongala; efter at have hilst paa mig gik han igen og kom først tilbage ved Syvtiden. Jeg fordrev Tiden med at spadserere rundt i den lille By, Hovedgaden hed Allan Street, jeg havde en 3-Penny, den købte jeg en Kop The for, jeg var jo lidt sulten. Da min Boss endelig kom tilbage, var han fuld. Med Besvær fik vi Hestene for Vognen og kom af Sted. Det var bælgmørkt, vi kunde ikke se en Haand for os, hvert Øjeblik fik vi et vældigt Dump, saa jeg ventede vi vilde vælte i Grøften, men jeg slap da

med Skrækken. Mr. Cahill var Irlænder og Katolik, tyk og rød-hovedet med et lille rødt Overskæg. Han vrølede værre end en Ulykke og rakkede ned paa Englænderne og roste Australierne, som efter hans Mening var de dygtigste og bedste Mennesker i Verden. Det var ogsaa de 300,000 tapre Australiere, som havde vundet Verdenskrigen. Endvidere advarede han mig gentagne Gange mod at gøre Tilmærkelser til hans 14-aarige Datter, for saa vilde han tage sin Bøsse og skyde mig død. Jeg kan ikke nægte, at jeg blev en Smule uhyggeligt til Mode ved at høre alt hans drukne Sludder og var godt glad, da vi endelig ved 10-Tiden naaede hans Gaard. Vi spændte fra og kom ind i Stuen og fik noget at spise og saa til Køjs. Jeg sov i et lille bitte Skur for mig selv, det stod paa Hjul, saa det kunde flyttes efter Behag.

Søndag den 2. Oktober.

Stod op ved 6-Tiden og fik lidt at spise. Saa lidt nærmere paa Familien, foruden af Manden bestod den af en udslidt Kone og seks Børn. Gaarden var paa 4—500 acres beliggende lige ved den store Goulbourn River i fuldstændig fladt Landskab gennemskaaet af Vandingskanaler; alle Gaardene er omgivet af store Gummitræer. Da det var Søndag, bestilte jeg ikke noget, men gik mig en Tur. Goulbourn River løb et Par hundrede Alen fra Gaarden. Langs Floden var der Skov og kæmpemæssige Gummitræer, Floden stod meget højt, det var nemlig Flodtid. Mægtige Træer stod midt ude i Floden og ragede op af Vandet som Øer. Andre Steder laa der væltet store Træstammer ud i Vandet. Mange af Træerne var sværtet sorte af Ild og Røg, det var Minder fra Sommerens Skovbrande.

Mandag den 3. Oktober.

Om Formiddagen var jeg ude i Marken og pløje sammen med den tolvaarige Søn Jack. Vi pløjede med 6 Heste, det var ikke særligt vanskeligt. Datteren kom ud i Marken med Te og Mad til os. Bonden sagde mig for Resten op i Dag, fordi han mente, at mit Kendskab til Heste og Landbrug var for ringe, men han skulde se at skaffe mig et andet Job. Om Aftenen var jeg inde i Dagligstuen og høre Musik, mens Bonden brølede irske Sange. Han var ellers meget rar, men et stort Bulderhoved. Hvor man dog alligevel føler sig ensom og hjemløs, selv om man sidder i Stuen

sammen med Familien om det flammende Baal. Jeg følte mig mere hjemme oppe i »Hulen«.

Tirsdag den 4. Oktober.

Om Morgenen sagde Bonden til mig, at jeg godt kunde blive hos ham, hvis jeg vilde nøjes med 10 sh om Ugen, ellers kunde jeg gaa over til Naboen og høre om Arbejde. Det vilde jeg selvfølgelig gøre og ikke nøjes med 10 sh om Ugen, saa jeg gik straks over Markerne til ham og traf ham i Gaarden, og han antog mig med det samme for 1 Pund om Ugen og Kost og Logis.

HOS SKOTTEN I WYUNA

Jeg hentede mit Kluns hos Cahills og sagde Farvel til Familien, godt glad over at slippe bort derfra. Efter Middagen begyndte jeg at arbejde med at hugge smaa Træer om. Vejret var vidunderligt.

Onsdag den 5. Oktober.

Sov i et lignende lille Skur som hos Cahills, men dette var langt mere propert, med rene Lagener paa Sengen, jeg frøs ellers om Natten, jeg havde jo kun mine to gamle Tæpper. Mit Hus »Cabin« er kun lille, lige Plads til Sengen og mine Ting. Sengen var et Staaltraadsnet gjort fast til Væggen og støttet af denne og et Par Ben. Arbejdede som i Gaar.

Fredag den 7. Oktober.

Nu sover jeg med alt Tøjet paa. Hele Dagen huggede jeg Buske og Smaatræer paa Engen, det er lidt ensformigt Arbejde, »Scrub-cutting«. Det var nødvendigt at gøre dette hvert Aar for at holde Skoven borte.

Søndag den 9. Oktober.

Kedeligt raakoldt Bygevejr. Om Aftenen kom Hans spadserende herved til min store Overtaskelse, han vilde tale med mig, om han skulde blive, hvor han var, Manden vilde nemlig kun give ham 20 sh og ikke 30 sh, som lovet. Jeg raadede ham til at blive indtil videre, navnlig da det var et godt Madsted. Hans fik noget Te, og vi gik saa ind i min Cabin og sludrede. Ved 9-Tiden gik han hjemad, d. v. s. han overnattede i en Høstak i Nærheden, han havde nemlig 14 miles at gaa.

Familien bestaar af Mand, Kone og fem Børn, de er meget

flinke imod mig, og jeg opholder mig altid i Stuen hos dem. Om Formiddagen viste Madammen mig sine Kyllinger og sin Have, senere fik jeg forevist nogle Billeder, som Datteren havde malet, for Resten rigtig pænt. Det er ellers et Helvedes Spektakel, Ungerne laver ved Bordet, der var mere roligt i Kooloonong.

Mandag den 10. Oktober.

Min Dag gaar paa følgende Maade: Staar op ved Syvtiden og gaar saa ind og faar Frokost, naar Pigen raaber: »Breakfast ready«, den bestaar af Havregrød med Mælk, Te og Brød. Saa faar jeg en Flaske Te og en Pakke Mad og gaar ned paa Engen og hugger »Scrub«. Ved 10½-Tiden spiser jeg mine medbragte Klemmer og arbejder saa videre til Middagstid ved 1-Tiden. Maden var ellers lidt sløj i Dag, det er den forresten som Regel, den bestod af Spejlæg og Kartoffelmos samt en Sjat Risbudding. Efter Middag gaar jeg igen ned paa Engen og arbejder videre. Ved 4-Tiden tager jeg mig atter en Mellemmad, »lunch«, og gaar hjem ved 6½-Tiden. Hjemme hjælper jeg dem med at separere Mælken. Derefter Aftensmad, en Smule Kød, Te, Smør og Brød, noget efter til Sengs, jeg ligger gerne og læser noget, inden jeg lægger mig til at sove. Jeg kunde nok lide at faa lidt bedre Mad. Jeg gaar ellers saa rart for mig selv nede paa Engen, jeg er forresten ikke ene dernede, Bonden har en Flok Stude til Fødning. Der var kønt dernede med en hel Mængde store, gamle Gummitræer, hvor der holdt en Del Fugle til: Krager, Høge og Hejrer, samt mange mindre Fugle. Det var morsomt at iagttage dem, de var nemlig oppe at slaas hele Dagen. Der lever ogsaa en Mængde Kaniner; hver Aften, naar jeg gaar hjem, ser jeg en hel Familie sidde udenfor deres Huller. Der var desværre ogsaa mange Myg.

Onsdag den 12. Oktober.

Morderligt lummert. Om Formiddagen arbejdede jeg »as usual«, om Eftermiddagen gravede jeg Huller i Jorden til Hegnspæle, de skulde være meget dybe, og Jorden var haard, saa det var et frygteligt Slid, puh ha, hvor jeg svedte. Aftenstunden var dejlig, jeg var en lille Tur med Bonden ud over Markerne, han er vældig flink.

Torsdag den 13. Oktober.

Gravede Pælehuller hele Dagen. Om Eftermiddagen opdagede en af Drengene en stor Bisværn i en Busk, det var morsomt at se denne store Klump af Tusinder af Bier.

Fredag den 14. Oktober.

Om Formiddagen blev jeg endelig færdig med at grave Huller; vi kørte saa Stolperne ud; det regnede, saa jeg opnaede at blive gennemblødt. Om Eftermiddagen hjalp jeg ham i hans Smedie, han er nemlig tillige uddannet Smed. Jeg hjalp med at hamre og med at trække Blæsebælgen. Bagefter laante jeg en lille Ponnyhest og red til Wyuma efter Post; der var flere Breve til mig, det var en kedelig Vej, mange Steder væmmelig pløret efter Regnen. Byen var meget lille, een Butik og 4 Kirker, samt et Par Huse, en værre gudsforladt Plads at se.

Lørdag den 15. Oktober.

I Dag puttede vi Pælene i Jorden, de skulde staa i nøjagtig lige Linie og samme Højde over Jorden. Bonden har lige købt en flot »Overland« Bil, baade han og Konen er af meget velhavende Familie, det har de Raad til, men til at give deres Folk en god Løn og god Kost har de ikke Raad.

Onsdag den 19. Oktober.

Dejligt Vejr, men lovlig varmt naar man skal arbejde. Jeg er vis paa, at naar jeg engang kommer hjem, vil jeg længes efter det herlige solrige Australia, mens jeg nu længes efter det kølige Danmark. Ak ja, man er aldrig tilfreds. Om Formiddagen hjalp jeg til med at mærke Faarene. Vi havde ialt 250 Faar; vi drev dem ind i en Fold saa mange, som der kunde være, gav dem en rød Streg paa Ryggen, det blev vi ved med indtil alle de voksne var mærket. Om Eftermiddagen drev vi hele Flokken ned paa en af Engene ved Floden, de skulde over Vand nogle Gange, det holdt de ikke rigtig af. Hvor er Faar dog nogle forstyrrede brægende Dyr.

Torsdag den 20. Oktober.

Meget varmt. Jeg arbejdede hele Dagen med at plante smaa Mandeltræer i Haven. I Haven var der Roser og Syrener, deres Duft mindede mig om Danmark. Jeg er ellers ikke tilfreds med

at være her, Arbejdet er altfor haardt i Forhold til Lønnen, vi arbejder alt for længe, faar ikke Aftensmaaltid før 8—8½, saa man har ingen Fritid, og min Seng er meget daarlig. Det er heller ikke morsomt at høre al den Halløj, der er ved Bordet, Ungerne slaas om Maden, den ene er bange for, at den anden skal faa mere at spise. De faar nu heller ikke Mad nok, de arme Unger.

Fredag den 21. Oktober.

Puttede Pæle i Jorden hele Dagen, det er kedeligt Arbejde. Meget lummert om Formiddagen og smadderkoldt om Eftermiddagen.

Søndag den 23. Oktober.

Smukt Vejr i Dag. Jeg benyttede Dagen til at læse gamle danske Aviser, det var morsomt. Jeg behøver heldigvis ikke at stoppe og vaske Tøj, det gør de for mig. Om Aftenen spillede den 19-aarige Datter i Dagligstuen, der er pænt derinde, de andre Stuer er tarvelige med nøgne Trævægge.

Tirsdag den 25. Oktober.

Meget varmt. I Gaar blev vi færdige med at putte Pælene i Jorden til de to andre Hegn. Det var nogle mægtige Tampe, vi satte i for Enderne og som Led. Gravede en Del Huller til et andet Hegn, Jorden var forfærdelig haard.

Onsdag den 26. Oktober.

Meget varmt. Om Formiddagen blev vi endelig færdig med det sidste Hegn, nu mangler vi heldigvis blot at sætte Traaden i. Jeg er ogsaa helt led ved det Arbejde. Om Eftermiddagen huggede jeg en bestemt Slags stikkende Tidsler langs en af Vandingskanalerne. Der var ikke noget Vand i for Tiden, kun enkelte smaa Huller med lidt Vand. I et af dem fangede jeg 10 Fisk, den største var fed og ca. ½ Alen lang, de andre kun smaa.

Torsdag den 27. Oktober.

Behageligt køligt Vejr om Formiddagen, men om Eftermiddagen altfor koldt. Vi arbejdede nede paa en af Engene med at lave en Faarefold. Der hører ca. 4—500 acres Land til Farmen. Bonden fik Øje paa en stor Slange, ca. 3½ Fod lang, han brølede

paa mig, jeg slog den saa ihjel med en Gren, han var vist bange for selv at gøre det, den saa ogsaa farlig nok ud.

Søndag den 30. Oktober.

Uhyggeligt lummert i Dag. Om Formiddagen red de to Sønner og jeg ned til en af Kanalerne og fik os en rask lille Svømmetur, det friskede rart. Jeg sad paa den ene Hest sammen med Albert, og i susende Galop gik det; alle disse unge Australiere er glimrende Ryttere. Resten af Dagen tilbragte jeg med at svede, læse og skrive Breve.

Tirsdag den 1. November.

Huggede Tidsler og lavede Støkke. Den jeg synes mindst om er Konen, en mager og arrig Kvinde, som skælder og vræler paa Ungerne Dagen lang, uden at de dog tager nogen Notits af det. Navnlig den yngste 11-aarige Datter er slem til at svare Moderen igen; hun præsterede at sige »shut mouth«, Hold Kæft til hende. Som sagt, jeg bryder mig ikke meget om den magre Madam, hun er fedtet anlagt og gider aldrig lave en Budding til Middagen. Fløde har jeg kun smagt een Gang, Æg faar vi ogsaa meget sjældent, baade de og Fløden bliver solgt. Nej, det er en elendig Kost, vi faar; Pigebarnet gjorde da ogsaa Vrøvl en Dag, men fik saa det Svar, at det var meget værre i Rusland.

Onsdag den 2. November.

Vidunderligt Vejr, en meget behagelig Varme. Om Formiddagen gjorde jeg Haven i Stand, om Eftermiddagen »stookede« jeg, d. v. s. satte det mejede Hø i smaa Stakke. Jeg fandt et Par Fuglereeder med Æg i paa Jorden, mens jeg arbejdede med Høet.

Torsdag den 3. November.

Om Formiddagen stookede jeg. Om Eftermiddagen kørte Locky og jeg Brændsel hjem fra en af Engene. Der vokser Skov paa Engene, saa der ligger en Masse Brændsel paa Jorden. Vi havde taget en lille Bøsse med, saa vi benyttede Lejligheden til at gaa lidt paa Jagt. Jeg skød efter en Kragerede og ramte en Unge, som faldt ned. Egentlig er det jo Synd at ødelægge til ingen Nytte. Vi var ogsaa en lille Tur i Vandet.

Søndag den 6. November.

Dejligt Vejr. Om Eftermiddagen tog jeg mit Fotografiapparat og gik en Tur ned til Floden. Jeg fulgte dens bugtede Løb mange miles opad gennem Urskoven. Det var en meget interessant Tur, og jeg tog en Del Billeder. Der var et rigt Fugleliv, store Flokke af snehvide Kakaduer med lyserød Hovedtop, de var meget smukke, men sikken en Skrigen og Skraalen. Jeg saa ogsaa flere Ænder og Hejrer, der var ikke faa Hejrereder, men de var ude paa tynde Grene, saa jeg kunde desværre ikke faa fat i dem. Jeg fandt flere Svalereder, de var klæbet inden i hule Træer. I et stort Træ saa jeg højt oppe en mægtig Rede, antagelig en Ørnerede, Fuglen laa paa. Floden var faldet meget siden sidst, nu løber den temmelig dybt nede mellem stejle Brinker. Da jeg kom hjem var Hans lige kommet, han havde laant sin Bondes Gig. Vi gik, efter at have drukket Te, en Tur ned til Floden og sludrede. Han er godt fornøjet med at være hos Shortis, de er vældig flinke mod ham, og han lever glimrende.

Mandag den 7. November.

I Dag arbejdede vi med at sortere en Del Faar fra, som skal sælges, endvidere skar vi Hale m. m. af de smaa bitte Lam. Jeg holdt dem mens Bonden skar dem, de brægede slemt efter deres Mor, som ogsaa var meget ængstelig, mens det stod paa. Naar Lammet var færdigskaaet, slikkede Moderen den lille bloddryppende Halestump, og saa var det forbi. Hunden Teddy sad ved Siden af og iagttog det spændt og aad glubsk det afskaarne Kød. Da vi var færdig drev vi en Flok paa ca. 100 Faar til en anden Fold 4 miles længere borte mod Byen. Det er nogle forstyrrede Bæster; jeg red paa en hvid Ponyhest.

Tirsdag den 8. November.

Om Morgenen kørte Albert og jeg op til Faarefolden i Gig og drev Faarene 10 miles videre til Jernbanestationen i Kyabram. Vi havde to Hunde til Hjælp, det galdt om at passe paa, thi naar de fik Øje paa nogle andre Faar inde paa Markerne, vilde de gerne ind til dem; naa, vi naaede da til Kyabram med dem alle i god Behold. Jeg gjorde en Del Indkøb i Byen og drev rundt og saa paa Livet, der var mange Bønder paa Gaden. Da vi kørte hjem, mødte vi tre Negere paa Vejen, de havde deres »swag« paa Ryg-

gen, vi sludrede lidt med dem, de talte udmærket Engelsk. Ikke langt fra ligger der en Reservation for dem, men i Høsttiden gaar de gerne ud og arbejder.

Onsdag den 9. November.

Om Eftermiddagen var jeg alene hjemme paa Gaarden, hele Familien kørte til Tongala til Dyrskue. Jeg satte Høet i Stakke og blev tidligt færdig med det, saa jeg havde hele Dagen for mig selv.

Søndag den 13. November.

Svedende varmt i Dag, selv om man opholdt sig i Skyggen. Middagsmaden var elendig som sædvanligt. Om Aftenen gik jeg en Tur over til en Nabo, Mc. Gregor, en rar gammel Skotte. Jeg blev trakteret med Te og dejlige Kager; han fortalte mig en Del om Livet i den Negerreservation, som ligger i Nærheden. Deres Chef var en meget dannet og studeret Neger. Alt i alt en rar Aften.

Mandag den 14. November.

Om Morgenen sagde Bonden, at han vilde give mig 30 sh og senere 40 sh om Ugen, det vilde jeg ikke nøjes med nu i Høsttiden, vi blev da enige om, at jeg skulde have 3 £ om Ugen naar vi nu begyndte at køre Hø ind. Jeg maa sige, at jeg synes udmærket godt om Manden, aldrig et ondt Ord eller Vrøvl, han lader mig gaa i Ro og passe mig selv og mit Arbejde. Jeg »cookede« hele Dagen for mig selv. Hunden »Teddy« er tit med mig ude paa Marken, saa sidder den trofast og passer paa mit Tøj. Jeg fandt en Rede med nogle smaa Kaninunger, »Teddy« aad dem med Hud og Haar.

Varmt som i Helvede, Lockey og jeg satte Neg i Hove paa en af Hvedemarkerne nede ved Floden; Lockey blev helt daarlig af Varmen, saa vi gik i Vandet i en af Kanalerne, de er godt dybe, paa Midten kan man ikke bunde, saa Vandet var rart køligt. Bag-efter gik vi en Tur ned til Floden og drak og drak af det kølige dejlige Vand. Næsten intet at spise til Middag, kun et Spejlag.

Fredag den 18. November.

Enormt varmt. Om Formiddagen blev vi færdige med Negene, saa om Eftermiddagen begyndte vi at arbejde paa Hegnene. Først

blev der boret en Række Huller i Pælene, og saa blev der trukket Traad igennem, det var haardt at trække Traaden igennem Hullerne. Om Aftenen, da jeg stod og separerede Mælken, kom Bonden ind til mig og sagde: »You are a good man Paul, I will give you 3 £ 10 sh a week from next Monday.« Det blev jeg jo glad ved.

Søndag den 20. November.

Om Aftenen kom Datteren ind i min Cabin og bad mig om at tale et alvorligt Ord med hendes Kæreste, da han var slem til at drikke. Jeg saa overrasket op paa hende, ved at høre denne Anmodning, men da hun saa saa bedrøvet ud, lovede jeg at gøre mit bedste. Lidt efter kom Fyren, en værre Forbrydertype at se paa, luskende ind til mig, og spurgte om jeg ønskede at tale med ham. Jeg rømmede mig og begyndte at holde en lille Formaningstale for ham, mens jeg indvendig ærgrede mig over at optræde som Moralprædikant. Fyren, der stank af Øl, hikkede et Par Gange, og lovede at forbedre sig. Vi gik derefter skyndsomst over til at tale om mere neutrale Emner. Min Debut som Moralist forløb altsaa ganske godt.

Tirsdag den 22. November.

I Dag kørte vi Høet i Stak, det blæste stærkt, saa Støv og Skidt røg om Ørene, jeg var meget træt, da vi var færdig om Aftenen. Vi slog et Par smaa Slinger samt mange Mus ihjel. Vi fangede en ung Galah, den sad i en Stak og kunde ikke flyve. Vi bragte den hjem uden Vanskelighed, den var meget tam og sad roligt paa vor Finger eller Skulder. Det er en Slags Kakadue, meget smuk, hvid med lyserød Farve under Vingerne og paa Hovedet.

Torsdag den 24. November.

Udmærket Vejr i Dag. Om Formiddagen kørte Lockey og jeg ud til en Mand, der boede en halv Snes miles borte og hentede et Par Faar. Vi kørte paa en Landevej Three Chain Road, den er nemlig 3 chains bred, d. v. s. 65 m, altsaa en antagelig Bredde. Da vi kom hjem og havde faaet noget Middagsmad, kørte vi Hø, det foregaar paa følgende Maade: Bonden og jeg smider Høet fra de smaa Stakke op til Lockey, som staar paa en Vogn, vi løfter en stor Bunke paa een Gang, ved at tage i hver sin Ende med Høtyven. Naar Vognen saa er fuld kører vi det til en stor Stak, som vi bygger højere og højere. Om Aftenen, naar Mælken er separeret,

fodrer jeg gerne en halv Snes kønne Kalve og 3 store Svin med den skummede Mælk, det er meget morsomt, de er saa ivrige, saa de er nær ved at vælte os, naar vi kommer med Mælken til dem.

Fredag den 25. November.

Kørte Hø hele Dagen, det er i Virkeligheden haardt Arbejde, saa jeg kommer ikke sovende til mine Penge. Forleden maatte vi standse Arbejdet ude i Marken paa Grund af Støvstorm. Vi kunde se Støvet taarnhøjt komme nærmere og nærmere, naa os og gaa videre, skjulende alt foran sig. Vi har ogsaa tit Hvirvelvinde, temmelig kraftigt endda, Støvet rager højt op i Luften som en roterende Støtte, det kaldes en Whirly—Whirly.

Lørdag den 26. November.

Huggede Tidsler hele Dagen, det blæste nemlig for stærkt til, at vi kunde køre Høet ind. Jeg kan godt lide at gaa nede paa Engen for mig selv, der er saa meget at iagttage, og jeg dirigerer selv Farten og kan hvile mig, naar jeg lyster. Det værste er Græsset, Frøet hænger fast i Tøjet og stikker ækelt. Jeg saa en stor Iguan, den var ca. 2 Alen lang, den laa i Græsset, og da den fik Øje paa mig, klatrede den op i et Træ og forsvandt i en hul Stamme, den ligner nærmest en Krokodille og kan efter Sigende bide slemt, dens Bid skal være giftigt.

Onsdag den 30. November.

Nu er Bonden begyndt at meje en Vej rundt om en stor Hvedemark, for at faa Plads til Høstmaskinen. Vi kørte Negene op til Gaarden og skar dem til Hakkelse.

Torsdag den 1. December.

I Dag kørte vi Negene til Stak. Jeg stod paa Vognen og langede Negene ned til Bonden, som saa byggede Stakken, det hører der nemlig Øvelse til. Der har været flere Mænd og spurgt om Arbejde, saa jeg maa jo være glad for mit.

Lørdag den 3. December.

Om Formiddagen og en Del af Eftermiddagen var det meget lummert, men ved 4—5-Tiden kom der nogle kølnende Byger. Jeg dels cookede, dels huggede Tidsler ved Vejene. Om Aftenen, da jeg kom hjem, var Hans kommet, han var nu uden Arbejde, han sov

i nogle Sække paa mit Gulv om Natten. Det er hver Bondes Pligt at hugge Tidslerne paa sin Ejendom, hvis han ikke gør det, bliver han idømt Bøder.

Fredag den 9. December.

Kørte Hø i Stak nede paa Engen ved Floden sammen med de to Drengene, jeg stod paa Læsset, mens de langede Høet op til mig. De er 15 og 17 Aar gamle og skændes hyppigt, men er dog gode Venner straks efter.

Mandag den 12. December.

Om Formiddagen blev vi endelig færdig med at køre Hø. Om Eftermiddagen syede vi Hvedesække sammen. Maskinen har lige klippet Hvedeaksene af, tærsket dem med det samme og fyldt dem i Sække. Straaene bliver altsaa staaende tilbage paa Marken og bliver brændt. Mit Arbejde bestaar i at presse Hveden saa tæt sammen i Sækkene som muligt og fylde dem helt op. Lockey syede saa Sækkene sammen. Vi fik lavet 50 i Stand. Det er temmelig haardt Arbejde, Vejret var jo lummert, og vi staar i Solen midt paa den aabne Mark. Jeg morer mig meget over Drengen, han synger nemlig Salmer og andre Sange hele Tiden, han har ikke Spor af Sangstemme, saa det gaar paa samme Melodi altsammen, han ved det godt selv, men morer baade sig selv og mig.

Jeg kan ellers rigtig godt lide de to Drengene; i en hel Uge har vi tre kørt Hø sammen alene nede paa Engen, og ustandselig spurgte de mig, hver Gang de havde gjort et eller andet: »Var det ikke glimrende gjort?« De holdt ogsaa Kappestrid om, hvem der hurtigst kunde smide Høet op til mig; de arbejdede godt de to Fyre. Den yngste, Albert, havde faaet lange Bukser paa for første Gang, saa vi havde jo lidt Grin med ham i den Anledning.

Tirsdag den 13. December.

Køligere Vejr i Dag. Om Aftenen, da vi var færdig med at sy Sække til, separerede jeg Mælken og fodrede Kalvene og Svinene og fik endelig Fyraften Kl. 9. Det er egentlig raat dette her, men jeg maa bide Tænderne sammen og blive her Julen over. Vi har en Del Kalkuner og en flot Kalkunhane; hvor er det morsomt at se og høre den, den ligefrem puster sig op og udspiler Hale og Vinger og udstøder en grinagtig skogrende Lyd.

Onsdag den 14. December.

Syede Sække sammen fra 7 Morgen til 9 Aften, vi naaede ialt 100 Stk., men hvor var jeg ogsaa træt om Aftenen.

Fredag den 16. December.

Mærkeligt saa køligt det kan være, naar Solen er borte, men om Dagen er det lummert nok, navnlig naar der kommer en glødende Nordenvind oppe fra Australiens Ørkener. Vi syede 100 Sække til stor Forargelse for Kællingen, som syntes at det var altfor lidt, hun holdt en værre Prædiken for Sønnen og sagde, at vi ikke fortjente den Føde, vi fik. Jeg maa ellers sige, at den har været sløj de sidste Dage igen, intet Kød til Frokost, en lille bitte Smule til Aften og ingen Budding til Middagen. Æg ser vi aldrig, skønt de har Masser af Høns, nej, det er en modbydelig fedtet Rabbeskrabbekælling, men jeg maa jo finde mig i det, saa længe Lønnen er god. I denne Tid faar vi intet Smør paa Brødet, hun siger, at det er for varmt til at kærne Smør, vi faar kun noget elendigt Appelsinmarmelade.

Lørdag den 17. December

Lummert, lummert, syede 100 Sække som sædvanligt, højere kan vi ikke drive det til. Om Aftenen kom Hans, den evige Vandringsmand, han var nu igen uden Arbejde efter tre Dages Frugtplukning. Han sov paa mit Gulv om Natten.

Tirsdag den 20. December.

Uhyggeligt varmt. Om Morgenen kørte vi tre Læs Hvedesække op fra Marken ved Floden til en anden højere beliggende Mark. Kakaduerne havde været slemme ved dem og hugget Hul i dem mange Steder. Vi stablede Sækkene ovenpaa hinanden, du godeste Gud hvor var det drøjt at bakse de tunge Sække.

Onsdag den 21. December.

I Dag blev vi heldigvis færdig med at stable Sække, i Dag gik det straks bedre, jeg kunde nu bakse dem bedre end Bonden selv.

Torsdag den 22. December.

Lummert, skyet Vejr, som op mod Aften trak sammen til Uvejr, og ligesom vi havde syet den sidste Sæk paa den Mark, begyndte det at øse ned, men vi slap da nogenlunde tørskindet hjem. I Gaar

Aftes satte Drengene Fiskekroge ud i Floden, og i Morges var der en temmelig stor Sumpskildpadde paa. Jeg dræbte den, tog Indvolde og Kød ud af den for at faa Skjoldet. Hvor var den dog sejlivet. Benene bevægede sig efter Afhugningen.

Fredag den 23. December.

Varmt som sædvanligt. Vi lavede et lille Hegn om Formiddagen, og om Eftermiddagen kørte vi Hvedesække, puh ha! Om Aftenen kom Hans, han havde haft Arbejde et Par Dage med at hugge Tidsler, nu var det forbi, og han var igen ude efter nyt Arbejde.

Lørdag den 24. December.

I Dag blev vi færdige med at sy Sække, og jeg fik min Afsked, ja, saa snart der ikke mere er Brug for en, et Spark i Enden og ud af Lemmen. Ja, nu har vi Jul igen, det er min anden og antagelig sidste Jul i Australien. Jeg fik Brev fra min Kæreste med Julegave, en pæn Tegnebog. Ogsaa Cowans gav mig Julegave, Tobak, Strømper, Film og Chokolade.

Søndag den 25. December.

Om Formiddagen gik jeg over til Norman Houston og kørte med ham til Kirke i Wyunas Church of England, en tarvelig lille Trækirke. Gudstjenesten var ikke helt som vor, den mindede om Katolikernes. Præsten læste et Vers, og saa læste Menigheden Svaret paa det. Alle Salmerne blev afsunget staaende. Bagefter talte jeg lidt med Præsten, en rar ung Mand. Houstons indbød mig til Middag, saa jeg blev og spiste hos dem, vi fik bl. a. den berømte Plumbudding. Om Aftenen kom Hans og spiste til Aften hos os, vi fik mange dejlige Julekager. Hans sov hos mig.

Mandag den 26. December.

Om Formiddagen blev Hans og jeg kørt til Stationen. Jeg maatte betale 5 sh for at blive kørt til Kyabram, den fedtede Karl, han er ikke Skotte for ingenting. Jeg fik ialt 19 Pund for den Tid, jeg havde været der.

Tirsdag den 27. December.

Om Aftenen rejste jeg til Melbourne, men Hans blev tilbage, da han havde faaet Løfte om nyt Arbejde.

IGEN I STADEN. JEG TAGER HYRE PAA EN DAMPER

Onsdag den 28. December.

Jeg traf flere Danskere i Queenstreet, baade gamle Kendinge og nyankomne. De fortalte mig, at der laa en stor norsk Damper i Havnen, den manglede Mandskab, saa de mente nok, jeg kunde faa Hyre der. Om Formiddagen var jeg en Tur nede at kigge paa den. Om Eftermiddagen tog nogle Landsmænd og jeg en Tur til Kysten, til Mordialloc, det var dejligt at ligge i Sandet.

Torsdag den 29. December.

Om Formiddagen gik jeg da ombord og talte med Maskinmesteren. Jeg stod først længe og kiggede paa den store Skude og snakkede lidt med en af Folkene, gik saa endelig op paa Skibet. Jeg traf her en ung Mand og spurgte, hvor jeg kunde træffe 1. Maskinmester. Han var nede i Maskinrummet. Jeg begyndte saa at gaa ned ad den smalle Jernstige, det var en uhyre Dybde, forekom det mig, og varmt som bare Pokker. Endelig naaede jeg Bunden og traf ogsaa Maskinmesteren, en lys, kraftig ung Mand. Jeg blev antaget som Kullæmper for 125 Kr. om Maaneden og Afmønstring i Kristinia. Jeg kunde komme igen i Morgen. Jeg købte mig et blaat Jakkesæt for 4 Pund 10 sh.

Lørdag den 31 December.

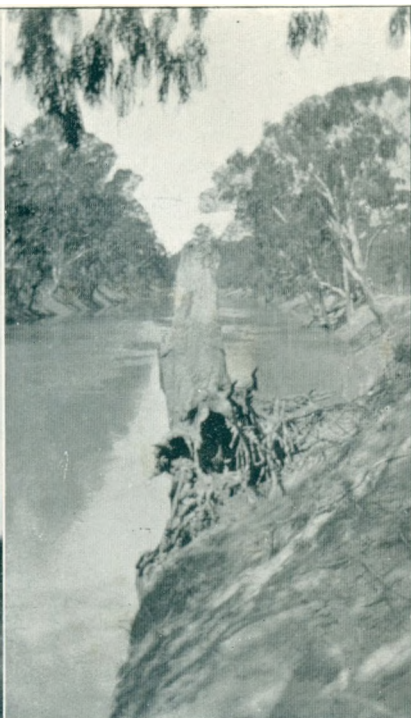
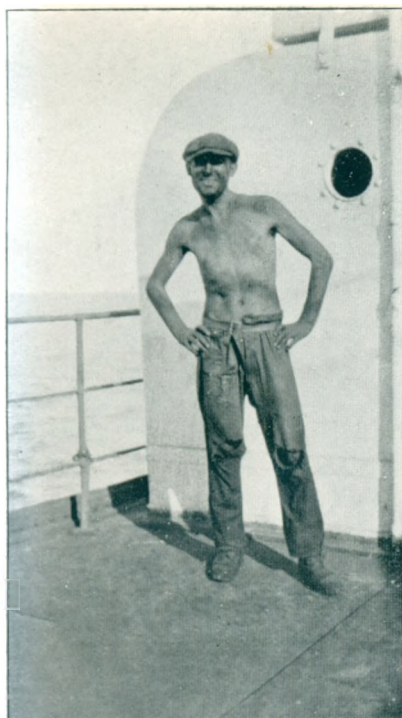
I Dag sagde jeg Farvel til Danskerne i Queenstreet, tog en Vogn og kørte med alt mit Kluns ned til Skibet, hvor jeg fik anvist mit Lukaf helt agterude, som jeg skulde dele med den anden Smører, en Dreng paa 15 Aar. Ved 10½-Tiden gik jeg til Køjs og faldt snart i Søvn, men ved 12-Tiden vaagnede jeg ved at høre en Koncert af Skibsklokker og Sirener; det var det nye Aar, 1922, der begyndte.

XI.

SMØRER OG KULLÆMPER

I AUSTRALSK FARVAND

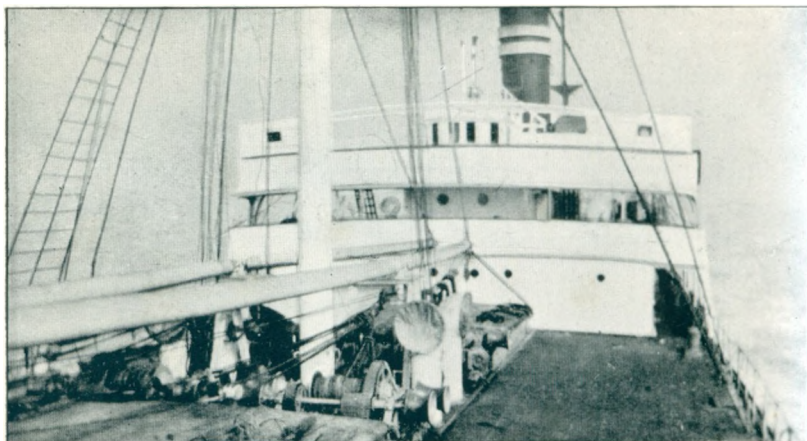
NU hørte jeg altsaa til S/S »Mesna« af Tønsberg's Mandskab. Min første Nat forløb lidt uroligt og køligt; jeg havde beholdt det meste af mit Tøj paa og svøbt mig ind i mine gamle Tæpper og Overfrakke, for der var ikke Spor i Køjen, hverken Tæpper eller Madras, det maa en Sømand selv sørge for, saa jeg laa paa det haarde Jernstativ, hvad der jo ikke var særlig behageligt. Næste Morgen var en Søndag, den 1. Januar 1922, jeg tørnede ud af Køjen, gjorde mig lidt i Stand og gik op paa Dækket. Nu begyndte Maskinerne at arbejde, og langsomt forlod vi Victoria Docks og gled ned ad Yarrafloden gennem fladt og kedeligt Land. Kort efter laa vi ude paa Rheden ved Melbournes Yderhavn, Williamstown. Her havde vi en dejlig Udsigt over den store By med sine mange store Bygninger og udstrakte Parker, det grønne Vand og de mange Skibe. Bagved Byen laa de smukke skovklædte Bjerge og Højder i en Rundkreds. Ved 12-Tiden fik vi Middagsmad, den var god og rigelig, men jeg havde ingen Spisegrejer, saa jeg maatte laane de andres, da de var færdig med at spise. De derhjemme skulde blot have set mig bruge en andens Ske og Gaffel, jeg som altid havde været saa sippet med den Slags. Dagen forløb ellers med at spadserere rundt paa Skibet og sludre med Folkene, bl. a. en stor Tysker, som ogsaa var blevet forhyret i Melbourne, samt med en Dansker, der var blevet forhyret i Kapstaden, hvor han bl. a. havde været Politibetjent. Næste Dag begyndte jeg at arbejde. Vi stod op Kl. 7 og fik saa Kaffe med Brød og Smør og gik saa ned paa Fyrpladsen og hjalp til med at skovle Aske op i Spande, som saa blev hejset

31. Forf. som Kullæmper.

32. Parti fra Goulbourn-Floden.

33. Indgangen til Melbournes »Tivolie».

34. Udsigt over »Mesna«.

35. Gadeparti fra Port Sudan.

36. Kystparti fra Australiens syd-vestlige Hjørne.

op og kastet i Vandet. Kl. 8 gik vi til Frokost og fik en varm Kødret m. m. og arbejdede saa til Kl. 12, hvorefter vi fik Middagsmad, Suppe og Kød, Kl. 3 fik vi Kaffe og Brød og endelig Kl. 6 Kød, Brød og The. Jeg var til at begynde med godt tilfreds med Maden, den var langt bedre end Mrs. Cowans.

Den næste Dag hjalp jeg til med at rense ud paa Fyret, at feje kaldtes det, vi fejede nemlig Sod ud med nogle lange Børster, som sad fast paa Jærnstænger. Jeg blev saa snavset som aldrig før i mit Liv, jeg prøvede paa at vaske mig ren i tre Spande Vand, men det mislykkedes totalt. Dagen efter vaskede jeg i Maskinen og Spiselukafet, det var ikke nær saa slemt. Vi laa i Bugten i et Par Dage og ventede paa Ordre, og om Eftermiddagen fik vi Besked paa at sejle til Geelong næste Morgen, det var vi alle glade for, thi vi brød os ikke om at ligge her ude i Bugten, i Land kunde vi jo ikke komme. Næste Morgen sejlede vi af Sted tværs over Port Philip Bugten til Byen Geelong, som ligger i en Krog af Bugten. Om Aftenen var jeg i Land, det var en temmelig stor By med Sporvogne og store Bygninger men kedelig. Om Lørdagen holdt vi Fyraften Kl. 1; jeg gik saa i Land og saa lidt nærmere paa Byen. Den har ca. 35,000 Indbyggere og er en ret vigtig Havneby for Udførsel af Uld og Hvede. Om Aftenen var jeg i Teatret og saa »The Maid of the Mountains«, men det var ikke nær saa godt som paa Teatret i Melbourne. Om Søndagen besøgte jeg den botaniske Have, der var ganske køn, jeg var ogsaa en Tur langs Kysten, der var Skrænter hele Vejen, det var, som det kunde have været en dansk Søkøbstad. Jeg var sammen med nogle af de norske Søfolk, til at begynde med kneb det lidt med at forstaa hinanden. Om Aftenen kom nogle af dem fulde hjem og lavede et farligt Halløj, de havde oppe i Byen fundet en gammel Træhest, som de nu havde slæbt om Bord paa Skibet, og først sent blev der Ro. Mens vi laa i Geelong rømte et Par af Folkene, bl. a. Danskeren, men vi fik i Stedet for et Par andre, som fornyligt var rømmet fra et andet norsk Skib, men efter at have været noget i Land, havde de alligevel fortrudt det. Om Mandagen arbejdede jeg paa »Sjælen«, d. v. s. inde i selve Kedlerne. Vi maatte krybe ind ad et lille Hul, men hvis man havde Mave, var det komplet umuligt at komme ind. Der var lagt Ledninger ind med elektriske Pærer, herinde sad vi saa hele Dagen og bankede Rust af. Efter at havde ligget en Uges Tid i Geelong og taget én Masse Hvede ombord, sejlede vi igen til

Melbourne og tog Resten af vor Ladning ombord. En Dag gik Kap-
tajnen og vi nyforhyrede Søfolk med vore Papirer op paa det nor-
ske Konsulat og blev lovformigt paamønstreret. Jeg benyttede de
sidste Dage til at tage Afsked med Venner og Bekendte og købte
forskellige smukke Ting til at tage med hjem til Danmark. Jeg var
paa Afskedsvisit i den botaniske Have og i St. Kilda, hvor jeg fik
mig en Dukkert, det var nemlig meget varmt. I Melbourne findes
der enkelte store danske Forretninger, først og fremmest Holden-
sons og Nielsons store Forretning, og lige ved Siden af ligger Philip
W. Heymanns Udsalg. I Collinstreet ligger Henry Olsens og Ø. K.s
Kontorer, samt en større dansk Snedkerforretning. Rundt om i
Byen ligger der mange mindre danske Forretninger. I en Butik
saa jeg Gengivelser af et af L. A. Rings »Kornblomster«, og en
Statue af Elna Borch, »Døden«. I Biografteatrenes Lysbilledreklamer
saa jeg »The famous danish« Haarmiddel »Dannebrog«.

Endelig havde vi faaet hele vor Ladning ombord, og Lørdag den
14. Januar afsejlede vi fra Melbourne, nu begyndte Rejsen mod
Danmark. Det var blevet ordnet saadan, at jeg skulde være
Maskinsmører — »Greaser« — i Stedet for Kullæmper, det var jo
betydeligt behageligere Arbejde. Min Vagt laa fra 12—4 om Mid-
dagen og 12—4 om Natten, Hundevagten; jeg havde Vagt sammen
med 3. Mester, en flink ung Nordmand. Jeg blev snart helt flink til
mit Arbejde, jeg skulde gaa rundt med en Oliekande og smøre for-
skellige Steder paa Maskinen, og jeg maatte ogsaa føle paa for-
forskellige Maskindele og Stempler for at paase, at ikke Maskinen løb
varm. Det gjaldt om at føle, mens Stemplet løb tilbage, og saa
Haanden væk i en Fart, inden det kom igen. Det var nogle kolossalt
høje Maskiner, der gik Jernstiger op til dem, jeg maatte snart gaa
oppe og snart nede med min Smørekande, det gjaldt saa om at
ramme de rigtige Steder med Olien med det normerede Antal
Draaber. Jeg maatte ogsaa hele Tiden holde Øje med Kedlernes
Vandstandsrør, det var ikke uafbrudt, at jeg maatte smøre, det
foregik med bestemte Mellemløb, saa i Hvilepavserne stod vi og
sludrede. Mester fortalte om sine Rejser og om Norge, mens jeg
fortalte om Australien og Danmark. Nogle Timer efter Afrejsen fra
Melbourne passerede vi den smalle Indsejling til Port Philip Bug-
ten, der var Klipper paa begge Sider og en voldsom Bølgegang, vi
sagtede Farten lidt, mens Lødsen gik fra Borde og blev optaget i
en smuk Lodsdamper. Vi havde lige spist til Aften, og jeg stod i

Lukafet og vaskede Tallerknerne op, mens Skibet gyngede op og ned, dette i Forbindelse med den vandle Madlugt gjorde mig utilpas, saa jeg maatte hurtigt op paa Dækket og indaande den friske Luft, det hjalp straks. Det var baade første og eneste Gang, jeg paa mine Sørejser mærkede noget til Søsygen.

Nu var vi ude paa den store australske Bugt; de nærmest følgende Dage blæste det stærkt, saa Skibet vuggede op og ned tiltrods for den tunge Lødning. Jeg kunde rigtig mærke det nede i min Kahyt helt agterude lige over Skruen, hvert Øjeblik gav det en Rysten i Skroget, naar Skruen kom over Vandfladen og saa ned igen med et vældigt Dump. Naa, det generede mig ikke, man vænner sig jo til alt, jeg sov godt og trygt og var kun ked af det, naar jeg blev purret ud lidt før Kl. 12 om Natten, det var drøjt at tørne ud af den varme Køje, thi nu havde jeg forbedret den, jeg havde nemlig faaet fat i en gammel hullet Madras, det var jo bedre at ligge paa den, end paa den bare Jernrist. Lukafet var ikke ret stort, der var lige Plads til to Køjer, den ene over den anden, jeg sov i den nederste. Gulvplads var der næsten ikke, et Køje vendte ud mod Søen. Overalt paa Skibet var der Masser af Kakkerlakker, brune Dyr i alle Størrelser, fra faa Millimeter til 1½ cm. De sad i alle Kroge, og naar man lagde en Kartoffel eller et Stykke Brød hen til dem, var det snart ædt op, heldigvis generede de os ellers ikke. Rotter, som ellers findes paa de fleste Skibe, havde vi derimod ingen af.

Efter en Uges Sejlads naaede vi den lille By Albany i Sydvestaustralien, vi sejlede gennem et Sund opfyldt af Klippeøer med Fyrtaarne. Landet bestod af kuplede, blankslidte Bjerge, nogle Steder bevokset med lavt Krat, andre Steder helt nøgne. Langs alle Kysterne var der en vældig Brænding. Vi fik Lods ombord, han kom i en Robaad roet af 4 unge Mænd, Søgangen var meget stærk, saa hvert Øjeblik fik de en Styrtesø over sig, mens vi stod oppe paa Damperen og morede os. Vi ankrede op udenfor den lille By, som laa med sine Huse op ad Klipperne. Den er den sydvestligste By i Australien og har kun et Par Tusinde Indbyggere, en Del Skibe ankrer op her for at tage Kul. Den er bekendt fra Verdenskrigen, her samledes alle de australske Tropper og blev herfra dirigeret til Krigsskuepladsen. Der kom Politi ombord og undersøgte Mandskabslisterne, Tyskeren, som var blevet forhyret i Melbourne, tog de med i Land, fordi han, trods alle Anstrengelser ikke havde op-

naaet at faa Pas, vistnok nærmest af Krakileri — Tyskerne er jo almindeligt afskyede i Australien —, han havde glædet sig til at komme hjem til »Das grosse Vaterland«.

Hele Natten tog vi Kul ind fra to store Lægttere, det blev hejset ombord i Kurve, og i min Vagt maatte jeg sidde og tælle, hvor mange Kurvefulde vi fik ombord. Næste Formiddag stak vi tilsøs og snart forsvandt Australiens barske Klipper.

FRA ALBANY TIL PORT SUDAN

Den ene Dag gik som den anden og jeg havde nu fuldstændig vænnet mig til det ensformige Sømandsliv. Jeg laa og læste meget i min Fritid i min Køje; fra Sømandshjemmet i Geelong havde vi nemlig faaet en hel Masse gamle engelske og amerikanske Magasiner, dem studerede jeg med stor Interesse, klippede Billeder ud og klistrede dem ind i en Bog.

De første Dage var det køligt nok, men vi kunde snart mærke, at det gik mod Nord, op mod Ækvator, det blev varmere og varmere for hver Dag, der gik. Nede i Maskinrummet var der frygtelig hedt, man svedte i en Uendelighed, fuldstændig drivvaad blev man, det var ganske forfærdeligt. Koghede Draaber dryppede ned fra Maskinen og ramte Hoved og Skuldre, det var ligesom Naalestik ind i Kødet. Det var et rent Helvede, hvert Øjeblik maatte vi ind i den lange Tunnel, hvor Skruengangen gaar, her fandtes Skibets køligste Sted, og Vand kunde vi faa her, som var nogenlunde køligt. Det slukkede egentlig ikke Tørsten, men bare fyldte Vommen. Vi opholdt os ellers saa meget som muligt under Luftrørene, de kunde drejes efter Vinden, saa man paa den Maade kunde fange Luften. Naar Vagten var forbi, vaskede jeg mig i en Fart og saa op paa Dækket og indaande Luften. Det var frygtelige Dage, jeg blev mager og træt, al Næringen blev svedt ud igen, snavset og beskidt var der alle Vegne. Kosten var efterhaanden blevet elendig. Vi havde faaet en Del Faar ombord, der var indrettet en Fold til dem ovenpaa, de blev efterhaanden slagtet, og vi fik Kødet at spise, det var grufuldt, bogstavelig talt ikke andet end det bare Bævfefedt. Orm var der baade i Kartoffler og Grød, nej, det var sandelig ikke morsomt. Et Par Gange om Ugen fik vi Stokfisk, det var tørrede Klipfisk, som blev hamret bløde med en Hammer og saa lagt i Blød i Vand, indtil de var tjenlige til Madlavning.

Hveranden Dag havde jeg Bakstørn, d. v. s. jeg maatte vaske op efter Spisningen, det var noget grufuldt Svineri, mine Hænder var snavsede af Olie fra Maskinen, og jeg vaskede Tallerkener af med en beskidt Las af en kasseret Uldtrøje eller Skjorte, tørre efter var der ikke Tale om. En Gang om Ugen gjorde vi Lukaferne og Mandskabsmessen i Stand og vaskede baade Dørken og Skodtet, d. v. s. Gulvet og Væggene.

Mens det var saa varmt, sov vi gerne oppe paa Dækket, hvor der var udspændt et stort Sejl, her laa vi og hvilede og sov, det var saa varmt, at man midt om Natten kunde gaa splitternøgen paa Dækket. Vi fangede ikke saa faa Flyvefisk, som faldt ned paa Dækket, det var morsomt at se deres Vinger, vi fik Fiskene stegt i Kabysen, de smagte udmærket. Natten var en vidunderlig Tid, en herlig mild Luftning strøg sig om de trætte Lemmer, Maanen skin-nede, Himlen var fuld af funklende Stjerner, og Morilden lyste i Havet. Den eneste Lyd man hørte var Maskinens dumpe taktfaste Slag.

Den 5. Februar passerede vi Ækvator, nu forekom Heden mig ikke saa trykkende mere, jeg havde allerede vænnet mig til den. Et Par Dage maatte jeg trimme Kul i »Baksen«, jeg maatte skovle Kullene op i en Trillebør og saa køre det hen til en Skakt og vælte det ned til Fyrbøderne. Paa den sidste Vagt maatte jeg i 4 Timer uafbrudt skovle Kul ned til Fyrbøderne, det var drøjt Arbejde. Jeg havde kun Bukser og Støvler paa, saa jeg blev jo sort som en Neger. Jeg læmpede heldigvis kun Kul et Par Dage, saa begyndte jeg at smøre igen. Det var varmere at opholde sig i Maskinrummet end paa Fyrbøderne og i Baksen, men saa var Arbejdet jo ogsaa meget behageligere og renligere. At læmpe Kul er det værste Arbejde ombord paa en Damper, man slider som et Bæst og er samtidig Bydreng for Fyrbøderne, som regnes for en Art højerestaaende Væsener. En Læmper skal sørge for Kul til tre Fyrbødere, som hver har tre Fyrbøder at passe, saa der skal jo bruges en Del Kul paa en stor Damper. Naar Baksen er fuld af Kul, er det nemt at være Læmper, saa skubber man engang imellem til Kullet, som saa løber ned af sig selv til Fyrbøderne.

En Nat, da jeg gik og passede mit Arbejde nede i Maskinen, hørte vi pludselig en voldsom Brusen, Maskinen gik i Staa, og det elektriske Lys slukkedes, alt laa i Bælgmørke. Vi blev jo lidt op-skræmte; det viste sig, at det var et Damprør, som var sprunget,

og i tre Timer maatte de tre Maskinmestre arbejde, inden Skaden var udbedret. Om Morgenen passerede vi Sokotrarerne og saa den afrikanske Kyst i det fjerne, og næste Dag passerede vi Indløbet til det røde Hav. Vi havde Afrika og Asien til hver Side, øde og nøgent Bjergland. Nu var det heldigvis ikke nær saa varmt mere, det røde Hav er ellers berygtet for sin enorme Hede, det var paa en heldig Tid, vi sejlede igenem det. Vi standsede nogle faa Timer i Port Perim paa Arabiens Sydvestkyst og tog lidt Kul ind, det blev baaret ombord i Kurve af Negere. Det var et øde lille Hul, næsten uden Plantevækst, der var en Telegrafstation med det engelske Flag, et Par Huse og et Kuloplag. Der kom en Del sort-hudede Folk i forskellige Farvenuancer ombord og falbød forskellige naturhistoriske Mærkværdigheder, Konkylies, Tænder af Savfisk o. s. v. Der var gamle Mænd og Dreng, de var laset paaklædte og stank forfærdeligt af Snavs, nogle af dem kunde enkelte engelske Brokker. Vi sejlede saa videre mod Nord og passerede nogle ejendommeligt formede nøgne Øer af en gullig Farve, de lignede meget Pyramider. Paa en af dem var der et Fyrtaarn, det maa være et dræbende Liv at bo paa saadan en lille Ø.

PORT SUDAN

Næste Morgen ankrede vi op i Port Sudan Havn paa Afrikas Østkyst for at tage Kul ind. Byen saa ret stor ud med hvide Murstenbygninger og tarvelige Negerhytter, den laa i en fuldstændig Ørken omgivet af høje forrevne Bjerge. Efter min Vagt gik jeg straks i Land ivrig efter at se nyt. Jeg havde faaet Følgeskab af et Par af Søfolkene, som var meget tørstige og uden Penge. Vi blev færget tværs over Havnen, Vandet var fuldstændig krystalklart, saa vi kunde se baade Fisk og Skaldyr. Da vi kom op til Byen gik vi ind paa et større, fint Hotel for at faa noget at drikke, men her vilde de ikke servere for os, antagelig saa vi ikke pæne nok ud, navnlig ikke mine Kammerater, som var uden Kravetøj og med Sixpence paa Hovedet. Naa, det gjorde ikke noget, vi fandt snart en mere folkelig Bar, hvor vi kunde faa Whisky at drikke for ret høj Betaling. Jeg forlod saa de to Søfolk og gik ud for at se paa Byen, paa Gaden blev jeg antastet af en høj hvidklædt Araber, som talte nogenlunde godt Engelsk, han vilde sælge mig forskellige

Souvenirs, saa jeg gik med ham hen paa hans Logis, hvor han viste mig sine Sager. Der var forskellige Ting af Elefanthaar og Elfenben, ægte »ivory« paastod han, jeg købte et Armbaand af Elefanthaar og et Par Postkort samt en Servietring af Elfenben. Vi fulgtes saa ad ud i Byen, jeg købte forskellige Ting, Sæbe og Frugt bl. a., som han bar for mig for at tjene en Drikkeskilling. I Banken fik jeg vekslet nogle engelske Penge og fik ægyptiske i Stedet for, Mønterne havde Hul i Midten. Det var morsomt at gaa i Bazar-gaden, her var alle Forretningerne og Kaffeusene, hvor hvidklædte Arabere sad paa Hug og drak sort Kaffe, gennem Gaderne blev der trukket Kameler og Muldyr. Befolkningen bestod mest af Arabere. Araberne havde hvid Burnus og Turban paa, nogle af dem havde en ejendommelig stor Ring paa Fingeren. Negerne var laset paa-klædte og gik barbenede, flere af dem havde tre Ar paa Kinden, an-tagelig Stammemærker.

Regeringsbygningen var en stor graa Bygning med fladt Tag, fra den vajede det engelske Flag Side om Side med det ægyptiske, udenfor Bygningen gik et Par mørkhudede khakiklædte Soldater paa Vagt, bevæbnet med Gevær og Bajonet. Befalingsmænd og Embedsmænd var Englændere, flere Forretninger ejedes af Grækere og Franskmænd. Jeg var ogsaa en Tur i Negerbyen, den bestod af tarvelige Hytter.

Hele Dagen laa vi og tog Kul ind, der blev baaret ombord af Negere, som saa meget barbariske ud. Paa Kajen stod sorte Politibetjente i Khakiuniform, grøn Turban og Wicklers om de bare Ben, Bajonet om Livet og en Stok i Haanden. Der kom flere Arabere ombord og falbød Dolke, Kurve og Smykker, de tog baade mod Penge og mod gamle Klædningsstykker, saa jeg byttede nogle gamle Veste bort for forskellige Sager, Kurve, Dolk og en morsom Halskæde. Ikke langt fra Skibet var der en lille græsk Butik, hvor man kunde købe Sodavand, her købte jeg ogsaa et Par billige Lerkrukker, de havde antik Form og var lavet af noget graaligt Ler, de var meget porøse, saa de kunde holde Vandet dejlig køligt. Jeg fik meget Brug for dem senere, naar man hældte lunkent Vand paa dem, blev det snart koldt. Efter at have faaet Kul ind, afsejlede vi igen om Aftenen.

LANGS AFRIKAS KYSTER

Faa Dage efter passerede vi det berømte Sinai Bjerg, og om Aftenen ankrede vi op i Bugten ved Port Suez ved Indgangen til Suezkanalen. Hele næste Formiddag laa vi i Bugten og ventede paa at komme ind i Kanalen, der laa en Mængde andre store Dampere af alle Nationer, nogle kom fra Kanalen, andre sejlede ind. Paa den ene Side af Bugten var der fladt Land og paa den anden Side Bjerge. Der var mange ægyptiske Baade med morsomme trekantede Sejl. Vi fik Besøg af flere ægyptiske Handelsmænd, pæne Folk, ikke stort mørkere end Sydeuropæere, de solgte os Cigaretter, Postkort, Æg, Chokolade og Frugter, det var rart at smage Æg igen, selv om de var temmelig smaa. Jeg købte ogsaa noget Sukkergodt, »Turkish Delight«, som smagte ganske udmærket.

Endelig blev det vor Tur til at komme ind i Kanalen, vi sejlede ganske langsomt, saa jeg havde det nemt paa min Vagt med at smøre. Nogle Steder var Kanalen ganske smal, andre Steder gik den gennem store Søer. Paa begge Sider var der gult Ørkensand, af og til saa vi Oaser med Teltlejre og Kamelkaravaner. Vi saa mange Befæstningsanlæg fra Krigens Tid, nu var de øde og forladte, paa en af Posterne stod der: »Lonesome Post«. Undertiden mødte vi en Dampner, saa maatte den eller vi standse og vige til Side, mens den anden passerede forbi. Da Mørket faldt paa, blev de store Lyskastere, vi havde faaet ombord, sat i Arbejde, det var morsomt, at se dem kaste deres skarpe Skær ind over Ørkenen. Vi var 12 Timer om at passere Kanalen og Kl. 12 om Natten naede vi dens Udløb ved Port Said. Her laa vi i tre Timer inden vi begyndte Sejladsen paa Middelhavet, længe kunde vi se Glimtet af Port Said's store Fyr.

Det var nu meget koldt, saa der var bedst i Maskinen eller ogsaa i Køjen, jeg opholdt mig næsten aldrig paa Dækket, det var altfor køligt. Jeg følte mig iøvrigt daarlig tilpas men opdagede heldigvis Grunden, det var fordi jeg drak stærk, sort Kaffe, saa jeg fik Messegutten til at give mig en Daase kondenseret Mælk, det hjalp.

Vi malede vor Lukaf med hvid Lakfarve, saa vi fik det nydeligt, elektrisk Lys og Centralvarme havde vi, saa der blev rigtig hyggeligt og pænt i det lille Rum. Nogle Dages Sejlads fra Port Said passerede vi en lille Klippeø, Ponta Lipia, den havde Form som et udbrændt Vulkankrater og saa ud til at være tæt befolket efter

alle de mange hvide Huse at dømme, vi saa dem som hvide Pletter op ad Bjergets Sider, Markerne saa vi som grønne Firkanter.

Vi sejlede nu langs Tunis og Algiers høje Bjergkyster, de var meget forrevne og af en gullig Farve, naar de da ikke var dækket af Skov, undertiden saa vi en Røgsøjle stige op fra Skoven, det var de eneste Livstegn, vi saa; jeg følte stor Lyst til at drage derind og se de ukendte Egne. En skønne Eftermiddag ankrede vi op udenfor Algiers Havn, Vejret var smukt, Solen skinnede over det blaa, rolige Middelhav. Byen laa paa et Højdedrag langs en Bugt, alle Husene var hvide og dækkede fuldstændig Højdedraget fra Foden til Toppen. Længere tilbage var der smukke grønne Skove. I Havnen herskede der et livligt Røre, der laa mange Skibe, bl. a. en engelsk Flaadeafdeling. Vi kom desværre ikke i Land, men maatte nøjes med at betragte den smukke By fra Søsiden, hvor tog den sig ogsaa vidunderlig ud om Aftenen, da alle Lysene i den var tændte. Hele Dagen tog vi Kul ombord, det blev baaret ind af smaa mørkhudede Folk, der blev kommanderet af brølende Formænd af fransk Afstamning, engang imellem fo'r Formanden løs paa dem, naar det gik for langsomt. Kurvene bar de paa Hovedet, de havde skam ellers Fart paa og var helt opløst af Sved.

Et Par Nætter senere passerede vi Gibraltar, vi saa tydeligst Afrikakysten, en Fjældknude og Lysene fra en By. Vi saa ogsaa Lysene fra selve Gibraltar og talte med dem ved Hjælp af Lysglimt. Jeg stod i Forstavnen, det var smukt at se, hvordan Skibets Stævn med en brusende Lyd pløjede sølverhvide Furer i det mørke Vand. En Flok Springere holdt sig hele Tiden foran Skibet, sprang og legede, det var fuldstændig som man kunde tænke sig en Flok Aander i hvide Dragter.

CARDIFF

Nu var vi ude i Atlanterhavet og naaede snart den biscayiske Havbugt. Vi sejlede her kun med halv Fart paa Grund af den stærke Bølgegang, af Land saa vi Bjerge paa den pyrenæiske Halvø samt nogle smaa Klippeøer. Vi mødte flere smaa Fiske-dampere og Baade, de huggede voldsomt og lignede nærmest rene Nøddeskaller i den oprørte Sø. Efter tre Dages Sejlads naaede vi endelig Englands Kyst i meget stærk Søgang, vældige Søer slog hvert Øjeblik ind over Dækket, man maatte skynde sig hen over

det, inden den næste Sø kom, og ikke nok med Søen, det øsregnede, ja, det var en »dejlig« Nat.

Om Morgenen ankom vi til Kulbyen Cardiff i Wales og ankrede op udenfor Byen. Den tog sig kedelig og graa ud, navnlig naar man lige havde set Algiers straalende Solskin, hvide Huse og grønne Træer. Efter at vi havde taget Lods ombord og var blevet lægeundersøgt — det var vi forøvrigt blevet i hver Havn, vi havde besøgt, og ganske overfladisk var Undersøgelsen — sejlede vi et langt Stykke op ad en Flod, hvor der laa en Masse Skibe, bl. a. passerede vi en dansk Damper med Dannebrog vajende agterude. Vi laa en fjortendages Tid i Cardiff Dokker, og hver Aften gik jeg en Tur i Byen og fik noget ordentlig Mad at spise, det var rart ovenpaa den kedelige Skibskost. En Søndag, da Vejret var godt, besaa jeg Byen, der har ca. 200,000 Indbyggere, dens Havn anlæg er meget udstrakte, og den er Verdens største Kulhavn, den ligger jo i et glimrende Kuldistrikt. Gaderne var mest smalle og snævsede, dog var der enkelte Parker og store Torve med flotte Bygninger, Universitet og Musæum, som jeg besaa, flere Kirker og Mindesmærker, .bl a. et for de faldne Soldater fra Verdenskrigen. Byens ejendommeligste og smukkeste Bygning var dog den gamle Borg, Cardiff Castle, en typisk engelsk middelalderlig Borg med takkede Murtinder og Taarne. Vedbend snoede sig opad den, og den laa i en Park omgivet af Volde og Grave.

Ombord paa Skibet arbejdede vi med at vaske og male det fra øverst til nederst. Maskinfolkene det indvendige og Dæksfolkene det udvendige. Inde i Maskinrummet lagde vi store Bjælker fra den ene Side til den anden, helt oppe under Loftet, det gjaldt om at holde Tungen lige i Munden og ikke blive svimmel. Mine Kammerater glædede sig til at se mig balancere ud paa Bjælken, de troede jo, at jeg, som ikke var Sømand, vilde være bange, men de blev slemt skuffede, jeg klarede det udmærket, selv om jeg inderst inde ikke var helt stolt over det. Efterhaanden som vi fik vasket og malet rykkede vi længere og længere ned, indtil vi naaede Bunden, men saa var der rigtignok ogsaa fint. Det var Mening, at Skibet skulde være fint og flot, naar vi sejlede ind ad Kristiania-fjorden. Mesna var paa 8000 Tons og ejedes af Wilhelm Wilhelmsen, som havde ca. 60 lignende Baade, hans Rhederi var Verdens største private Selskab.

Vi havde nu losset det meste af vor Hvede, det skete paa den

Maade, at Sækkene blev hejset op fra Lasten og flænget, hvorefter Hveden blev hældt ned i Lægtene, som laa langs Skibets Side. Resten af Hveden blev lossen i Avonmouth, en mindre By længere borte, her var jeg ogsaa en Tur i Land en Aften og kørte i Omnibus til Bristol, en meget stor By, som laa lidt oppe i Landet, men da det jo var Aften, var der ikke meget at se, selve Turen gik ad en meget bakket og bugtet Vej.

KRISTIANIA

Vi forlod nu England og sejlede over Vesterhavet til Norge, det tog os en Uge paa Grund af Storm og tæt Taage. En Aften saa jeg et Glimt fra Jyllands Kyst, det var fra et af de store Fyr, og næste Morgen ankom vi til Kristianiafjorden. Til at begynde med var det meget taaget, saa vi maatte sejle meget langsomt eller ligge helt stille, men næste Morgen, da vi ikke var langt fra selve Kristiania, lettede Taagen, saa vi kunde se de smukke Omgivelser. Der var mange skovklædte Klippeøer, og alle Vegne laa Sne. Vi gik straks i Tørdok, det var morsomt at se det store Skib staa paa bar Bund. Dagen efter blev jeg afmønstret og fik udbetalt mine Penge, nu var jeg en fri Mand.

Jeg sagde Farvel til alle mine Kammerater, som jeg nu havde arbejdet sammen med i tre Maaneder. Man siger saa meget om, at Søfolk er nogle raa Bisser, det passer kun tildels. Der var et Par enkelte Bisser imellem paa vort Skib, men det vil man jo træffe overalt i Livet, de fleste var flinke, og jeg kom godt ud af det med dem, der var et Par Stykker, der gerne vilde kommandere, navnlig en af dem ved Navn Frithiof førte det store Ord, han var en Slags Fører for de andre, engang imellem, naar han vilde kommandere for meget med mig, bed jeg ham af, og saa var der ikke noget i Vejen. Naar Søfolkene kom i Land igen efter flere Ugers Sejlads, saa skejede de ud med Drik, Tøsesjov og Slagsmaal, men paa Søen var de meget fredsommelige. Navnlig havde det været galt dengang de ankom til den første australske Havneby, de havde næsten sat Byen paa den anden Ende, saa Politiet havde haft Arbejde nok med at ordne dem.

Jeg holdt mig for mig selv og sluttede mig kun til en enkelt, nemlig Messegutten, Ola Herland, han var et Par Aar ældre end jeg, havde selv været Kontormand, men havde faaet Lyst til at

se sig lidt om i Verden. Han stak tit lidt Kage og lignende til mig, som han havde hugget i Officersmessen. Vi var ialt 33 Mennesker paa Skuden, to Svenskere, en Dansker og en syttenaarig ung Ny Zealænder, som var rømt fra den australske Flaade. Resten Nordmænd. Jeg havde meget svært ved at forstaa nogle norske Dialekter, andre var meget nemmere. Da jeg var den eneste Dansker ombord, hed jeg aldrig andet end »Dansker«, eller som de sagde »Danska«. Da Skipperen udbetalte os vor Lønning, kom der nogle norske Fagforeningsfolk ombord for at kontrollere, at det gik rigtigt til, de blandede sig i det, saa Kaptajnen maatte bede dem om at gaa, ellers vilde han tilkalde Politiet.

Efter et Par Dages Ophold i Kristiania rejste jeg hjem til Danmark; min Udenlandsrejse var forbi.

XII.

EFTERSKRIFT

For Tiden tales der saa meget om Udvandring, de flestes Tanker gaar vel nærmest til Amerika, mens meget faa tænker paa Australien, og dog er dette Land et glimrende Udvandringsland.

Jeg vil ikke raade nogen, hverken fra eller til Udvandring, det maa blive enhvers private Sag, men vil man absolut udvandre, da synes jeg, at Australien er at foretrække for alle andre Lande. Klimaet er storartet, Sommeren er ikke varmere, end man kan udholde det, og Vinteren er meget mild, Sne kendes overhovedet ikke, man kan med andre Ord arbejde ude hele Aaret rundt.

Sproget, Engelsk, er nemt at lære, og Befolkningen, der jo næsten overvejende er af britisk Afstamning, er ikke meget forskellig fra den danske. Der er ikke nogen Konkurrence fra kulørte Racer, Lønnen er god, og der er altid Arbejde at faa paa Landet, thi Australieren foretrækker det behageligere Liv i Byerne. Jeg havde altid svært ved at faa Arbejde, naar jeg havde Penge i Lommen, men var Pungen tom, saa gik det glimrende, man skal blot tage fat og spare sine Penge sammen, men altfor mange falder for Fristelsen, og tager til Byen for at bruge de Penge, de har skrabet sammen efter Maaneders Arbejde paa Landet.

Jeg traf mange Danskere i Australien, men ikke een fortrød, at han var rejst dertil, de roste alle Landets Klima og Befolkning i høje Toner. Læseren vil maaske spørge mig hvorfor jeg ikke blev i Australien, jeg maa da svare, at private Familieforhold førte mig hjem. Den største Ulæmpe er vel nok den lange og dyre Rejse, ca. 40 £ koster det. Man kan enten rejse via Zuez-Kanalene, der er den interessanteste Vej, eller via Syd-Afrika, der er den behageligste Tur, Varmen er nemlig ikke saa slem her.

Det er bedst at forlade Danmark i September—Oktober, saa naar man til Australien lige ved Høstens Begyndelse, man kan da straks faa Arbejde.

I denne Bog tales der kun om de sydlige Egne og ikke om de tropiske Egne mod Nord, hvor alt jo er ganske anderledes. Australien er ikke et Land som f. Eks. England eller Tyskland, men en Verdensdel, hvad i Virkeligheden staar uklart for mange Menne-
sker.

KORT OVER AUSTRALIEN OG NY ZEALAND

Australien er 25 Gange større end de britiske Øer, men har kun $\frac{1}{4}$ af Øernes Indbyggerantal. Australiens Produktion havde i 1922 en Værdi af ca. 347 Millioner Pund Sterling.